

ΕΦΑΡΜΟΓΑΙ ΤΟΥ ΓΡΑΜΜΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ ΕΙΣ ΤΗΝ ΓΕΩΡΓΙΚΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΝ

‘Υπό ΔΗΜ. Γ. ΑΘΑΝΑΣΑΤΟΥ

‘Ο γραμμικός προγραμματισμός, όστις άποτελεῖ νέαν τεχνικήν οίκονομικῆς ἀναλύσεως, ἔχρησιμοποιήθη ἀρχικῶς πρὸς ἐπίλυσιν προβλημάτων σχετιζομένων πρὸς τὴν ἐπιστημονικὴν διοίκησιν μᾶλλον παρὰ πρὸς ἀντιμετώπισιν οίκονομικῶν τοιούτων. Ταχέως δὲ μέθοδος αὕτη προστήλκυσε τὸ ἐνδιαφέρον τῶν οίκονομολόγων, δικαιούμενης δὲ τοῦτον τὸν πρώτον διαφέροντα προστήλκυσε τὴν έφαρμογήν της πρὸς ἐπίλυσιν οίκονομικῶν προβλημάτων.

‘Η πρώτη δὲ μέθοδος προσπάθεια ἔφαρμογῆς τοῦ γραμμικοῦ προγραμματισμοῦ ἐν τῇ ἴδιωτικῇ οίκονομικῇ πρὸς μελέτην οίκονομικῆς φύσεως ζητημάτων ἐντὸς τῶν καθ’ ἕκαστα ἐπιχειρήσεων ἐγένετο τὸ 1951 ὑπὸ τοῦ Dorfman, ὁστις ἀνέπτυξε τὸν τρόπον χρησιμοποιήσεως καὶ ἔφαρμογῆς τῆς μεθόδου τόσον ὑπὸ Καθεστώς πλήρους καὶ τελείου συναγωνισμοῦ καὶ ἀκαμψίας τῶν τιμῶν, δισον καὶ ὑπὸ καθεστώς μονοπωλίου.

Βαθμιαίως καὶ δοθέντος τοῦ ἐνδιαφέροντος τὸ ὅποιον παρουσιάζει ἡ μέθοδος αὕτη μεγάλως διήγειρε τὸ ἐνδιαφέρον τῶν οίκονομολόγων τῶν ἀσχολουμένων μὲ τὴν ἐπίλυσιν προβλημάτων ἀναγομένων εἰς τὴν σφαῖραν τῆς Ἀγροτικῆς Οίκονομίας, δεδομένου ὅτι αἱ ἀγροτικαὶ ἐπιχειρήσεις ἀντιμετωπίζουν καθ’ ἕκαστην προβλήματα ἐπιτυχοῦς ὀργανώσεως τῆς παραγωγῆς. Αἱ πρῶται προσπάθειαι ἔφαρμογῆς τῆς μεθόδου ἐγένοντο, πρὸς προσδιορισμὸν τῶν οίκονομικωτέρων σιτηρεσίων εἰς τὸν τομέα τῆς Ζωοτεχνίας, ὑπὸ τῶν Fieheer and Schlueter τὸ 1953. Ἐνωρίτερον τούτων δὲ Waugh οὐδὲν παρεμφερῆ μελέτην τὸ 1951 χρησιμοποιῶν διάφορον κάπως τρόπον ἀναλύσεως. Ἐτέρα μελέτη, ἣ τις ἐδημοσιεύθη κατὰ τὸ 1953, ἦτορ δὲ τοῦ Καθηγητοῦ King, ὁστις διὰ ταύτης ἐμελέτησε τὴν ἔξεύρεσιν τοῦ optimum τῆς ἡλικίας τῶν νεοσσῶν εἰς τὴν Νότιον Καρολίναν τῶν H.P.A. εἰς ἥν δέον ὅπως αὕται ἐκποιοῦνται, ὥστε ἡ ἐπιχείρησις νὰ ἔχῃ τὰ καλύτερα οίκονομικὰ ἀποτελέσματα.

Τὸ ἐπόμενον ἔτος 1954 οἱ Swanson καὶ Fox ἔφήρμοσαν τὴν μέθοδον ταύτην πρὸς προσδιορισμὸν τῶν κλάδων ἑκείνων τῆς Ζωοτεχνίας, οἵτινες προσιδιάζουν καλύτερον εἰς μίαν ἐπιχείρησιν ὑπὸ δοθείσας συνθήκας παραγωγῆς, ὥστε διὰ τῆς εἰς τὸ optimum χρησιμοποιήσεως τῶν διαθεσίμων συντελεστῶν τῆς παραγωγῆς νὰ ἐπιτυγχάνεται τὸ maximum τοῦ κέρδους.

Περὶ τὰ τέλη τοῦ 1954 δικαιούμενην μορφὴν τῆς μεθόδου ὡς αὕτη δύναται νὰ χρησιμοποιηθῇ εἰς τὴν

οίκονομικήν άνάλυσιν εἰς τὸν τομέα τοῦ Farm Management. Διὰ τῆς ἐργασίας ταύτης νέοι δρίζοντες ἡγοίχθησαν εἰς τὸ πεδίον τῆς Ἀγροτικῆς Οἰκονομίας εἰς τὸ δόποιον μέχρι τοῦδε ἔχρησιμοποιεῖτο ἡ κλασσικὴ μέθοδος ἀναλύσεως διὰ τῆς χρήσεως τοῦ συστήματος τοῦ προϋπολογισμοῦ δαπανῶν καὶ ἐσόδων τῶν καθ' ἕκαστα κλάδων ἡ καλλιεργειῶν (budgeted analysis).

Αὕτη ὑπῆρξεν ἡ ἔξελιξις εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς νέας μεθόδου λήγοντος τοῦ 1954, δόποτε μετὰ δίμηνον, ὁ Καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Καλιφορνίας Boles ἐδημοσίευσε τὴν πολύτιμον καταστάσαν μελέτην του «Linear Programming and Farm Management Analysis» δι' ἣς τὸ πρῶτον ἐφήρμοσε τὴν νέαν τεχνικὴν πρὸς μελέτην τοῦ προβλήματος τῆς καλυτέρας ὄργανώσεως τῶν κτημάτων τῆς Κεντρικῆς Καλιφορνίας μέσης ἑκτάσεως 160 acres, ἀτινα εύρισκονται εἰς τὸ βόρειον τμῆμα τῆς Κομητείας τοῦ Kern, κατόπιν τῶν ἐπιβληθέντων περιορισμῶν εἰς τὴν καλλιεργειῶν τοῦ βάμβακος πρὸς συγκράτησιν τῶν τιμῶν τούτου ἐν τῇ ἀγορᾷ.

Διὰ τῆς ἐργασίας ταύτης ὁ Καθηγητὴς Boles ἐπέτυχε νὰ δώσῃ τὴν ἀπλουστέραν ἔρμηνείαν τῆς μεθόδου ἀπὸ μαθηματικῆς πλευρᾶς, ἐνῶ συγχρόνως ἡρμήνευσε τὰ τελικὰ ἀποτελέσματα, ἀτινα ἐπιτυγχάνονται διὰ ταύτης, κατὰ τρόπον ὃ δόποιος δίδει τὴν λυσιτελεστέραν ἀπάντησιν εἰς τὰ προβλήματα ἀτινα ἀντιμετωπίζουν αἱ ἀγροτικαὶ ἐπιχειρήσεις διὰ μακρὰν χρονικὴν περίοδον (long run) καὶ οὐχὶ διὰ βραχείας διαρκείας τοιαύτην (short run), ὡς μέχρι τότε ἐνομίζετο ὅτι συνέβαινε. Τέλος, ἐν ἐπὶ πλέον ἐπίτευγμα ὑπῆρξεν ἡ τελειοποίησις τοῦ χρησιμοποιουμένου ὑπολογιστικοῦ συστήματος, τὸ δόποιον ἐφαίνετο ἀρχικῶς πολύπλοκον καὶ δυσνόητον, καταστήσας τοῦτο προσιτότερον καὶ ἐν ταύτῳ πλέον εὔχρηστον διὰ τὸν χρησιμοποιοῦντα τὴν μέθοδον ταύτην.

*Ολίγον βραδύτερον, τὸν Ἀπρίλιον 1955, οἱ Καθηγηταὶ Heady καὶ Bowlen ἐδημοσίευσαν μελέτην διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς μεθόδου, πρὸς ἔξεύρεσιν τοῦ καλυτέρου συνδυασμοῦ ἀνταγωνιζομένων μεταξύ των καλλιεργειῶν ἐν Iowa εἰς διαφόρους ὅμως περιφερείας ταύτης καὶ εἰς ἐδάφη διαφόρου γονιμότητος. Ἡ συμβολὴ τῆς νέας μεθόδου εἰς τὴν ἐπίλυσιν τοῦ προβλήματος τούτου ὑπῆρξε λίαν σημαντική, λαμβανομένου μάλιστα ὑπ' ὄψιν ὅτι ἀφεώρα μεγάλας περιφερείας μιᾶς τῶν μεγαλυτέρων καὶ πλουσιωτέρων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς, ἥτις κατέχει τὴν πρώτην θέσιν εἰς τὴν παγκόσμιον παραγωγὴν ἀραβοσίτου.

Κατὰ τὴν ἀκολουθήσασαν 5ετίαν καὶ μέχρι τέλους 1959 ἐγένετο εύρυτάτη χρησιμόποιησις τῆς μεθόδου τοῦ «γραμμικοῦ προγραμματισμοῦ» εἰς τὰς H.P.A., ὑπὸ τῶν διαφόρων ἐρευνητῶν, μὲ ἀντικειμενικὸν σκοπὸν τὴν ὀργάνωσιν τῶν ἀγροτικῶν ἐκμεταλλεύσεων διὰ τοῦ καταλλήλου συνδυασμοῦ καλλιεργειῶν ἡ ἀμειψιστορῶν μετὰ τῶν ἐνδειγμένων κτηνοτροφικῶν κλάδων πρὸς βελτίστιν τῶν οἰκονομικῶν ἀποτελεσμάτων τούτων.

*Αντιμετωπίσθησαν ὡσαύτως ἐπιτυχῶς προβλήματα ἐμπορίας ἀγροτικῶν προϊόντων, ὀργανώσεως ἀγροτικῶν βιομηχανιῶν ὡς καὶ τοιαῦτα μεταφορῶν, ἀποδεικνυομένης οὕτω τῆς μεγάλης ὀφελιμότητος τῆς μεθόδου εἰς τὴν ἐπίλυσιν ποικίλων προβλημάτων τοῦ γεωργικοῦ τομέως.

ΟΡΓΑΝΩΣΙΣ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΝ ΚΩΠΑ·Ι·ΔΟΣ⁽¹⁾

Διὰ τῆς μεθόδου τοῦ γραμμικοῦ προγραμματισμοῦ

Απαραίτητος προϋπόθεσις πρὸς χρησιμοποίησιν τῆς μεθόδου τοῦ γραμμικοῦ προγραμματισμοῦ ἐν τῇ ἀγροτικῇ οἰκονομίᾳ εἶναι ἡ ὑπαρξις λεπτομερῶν καὶ ἀκριβῶν στοιχείων σχετιζομένων πρὸς τὰς καλλιεργείας περιφερείας τινός, ὡς εἶναι αἱ ἐφαρμοζόμεναι καλλιεργητικαὶ μέθοδοι, αἱ ποσότητες τῶν χρησιμοποιουμένων σπόρων, λιπασμάτων κ.τ.τ. ὡς καὶ αἱ ἐπιτυχανόμεναι ἀποδόσεις κ.τ.λ. Αἱ προϋποθέσεις αὗται ἐπληροῦντο μόνον εἰς τὴν Κωπαΐδα, ἔνθα ὑπῆρχον πλήρη στοιχεῖα τῆς ἀγροτικῆς παραγωγῆς, ἀτινα ἐτηροῦντο ἐπὶ δεκαετρίδας ὑπὸ τῆς Ἀγγλικῆς Ἐταιρείας, ἥτις εἶχεν ὑπὸ τὴν κυριότητά της τὴν περιοχὴν μέχρι τοῦ 1953, ὅποτε ἐξηγοράσθη ὑπὸ τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους, διαχειριζομένη ἔκτοτε ὑπὸ τοῦ συσταθέντος Ὁργανισμοῦ Κωπαΐδος, ὃστις πορέσχεν ἡμῖν ἄπαντα τὰ αἰτηθέντα στοιχεῖα κατὰ τὴν ἐκπόνησιν τῆς μελέτης.

Προσέτι ἡ περιφέρεια αὕτη παρουσιάζει ἔξαιρετικὸν ἐνδιαφέρον ἀπὸ ἀγροτικῆς πλευρᾶς, ἀφ' ἐνὸς λόγῳ τῆς σχετικῶς μεγάλης ἐκτάσεώς της καὶ τοῦ πλουσίου ἐδάφους της καὶ ἀφ' ἑτέρου λόγῳ τῶν εἰς μεγάλην κλίμακα ὑπαρχόντων ἐκεῖ ἀρδευτικῶν καὶ ἀποστραγγιστικῶν ἔργων, ἀτινα παρέχουν μεγάλας δυνατότητας περαιτέρω ἀναπτύξεως της.

Αἱ ἀνωτέρω προϋποθέσεις ὠθησαν ἡμᾶς εἰς τὴν κατὰ τὸν πρῶτον χρησιμοποίησιν τῆς μεθόδου ἐν Ἑλλάδι πρὸς μελέτην καὶ ἔξαγωγὴν συμπερασμάτων ἐπὶ τῆς δυνατότητος τῆς ἐφαρμογῆς ταύτης ἐν τῇ χώρᾳ μας εἰς τὸν τομέα τῆς Ἀγροτικῆς Οἰκονομίας καὶ εἰδικώτερον πρὸς ἐκπόνησιν τοῦ μᾶλλον ἀποδοτικοῦ (ἀρίστου) προγράμματος διαφόρου τοῦ ὑφισταμένου σήμερον ἐν Κωπαΐδῃ⁽²⁾ καὶ παρέχοντος τὰς δυνατότητας ἐντάσεως τῆς παραγωγῆς καὶ ἐπιτεύξεως οὕτω βελτιωμένων οἰκονομικῶν ἀποτελεσμάτων πρὸς ὄφελος τόσον τῆς ἴδιωτικῆς οἰκονομίας τῶν ἐπὶ μέρους καλλιεργητῶν ὅσον καὶ τῆς ἐθνικῆς τοιαύτης.

ΓΕΝΙΚΑ ΠΕΡΙ ΚΩΠΑ·Ι·ΔΟΣ

Μετὰ τὴν ἔξαγορὰν τῆς Κωπαΐδος ὑπὸ τοῦ Κράτους τὸ 1953 ὑπὸ τῆς κατεχούσης μέχρι τότε Ἀγγλικῆς Ἐταιρείας, ἐπηκολούθησεν ἀπαλλοτρίωσις τῆς ἐκτάσεως καὶ διανομὴ τῆς γῆς εἰς τοὺς ἀκτήμονας καλλιεργητὰς τῆς περιφερείας, οἵτινες ὠργανώθησαν εἰς συνεταιρισμούς (ΣΑΑΚ). Συγχρόνως τὸ Κράτος διὰ τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας προέβη εἰς τὴν Ἰδρυσιν τοῦ Ὁργανισμοῦ

1) Ἡ ἔργασία αὕτη ἀποτελεῖ μέρος τῆς ἐπὶ ὑφιγεσίᾳ διατριβῆς τοῦ κ. Δ. Γ. Ἀθανασάτου, ὑπὸ τὸν τίτλον «Οργάνωσις ἀγροτικῶν ἐπιχειρήσεων — Μέθοδος γραμμικοῦ προγραμματισμοῦ», Ἀθῆναι 1957.

2) Μετὰ τὴν ἀπαλλοτρίωσιν τῆς Κωπαΐδος καὶ τὴν ἀποκατάστασιν ἐν αὐτῇ ἀκτημόνων καλλιεργητῶν, οὐδεμία ἀναδιάρθρωσις τῶν καλλιεργειῶν ἐσημειώθη, συνεχιζομένου τοῦ ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν κρατοῦντος καλλιεργητικοῦ συστήματος τῆς καλλιεργείας σίτου καὶ βάμβακος, δινευ τῆς εἰσαγωγῆς ἐντατικώτερων καλλιεργειῶν ἐπὶ τῷ σκοπῷ αὐξήσεως τῶν εἰσοδημάτων τῶν ἀγροτῶν.

Κωπαΐδος ἐπὶ τῷ σκοπῷ τῆς διατηρήσεως καὶ συντηρήσεως ἀφ' ἐνὸς τῶν ὑπαρχόντων ἔκει μεγάλων ἀρδευτικῶν καὶ ἀποστραγγιστικῶν ἔργων καὶ ἀφ' ἑτέρου πρὸς καλυτέραν τεχνικὴν καθοδήγησιν τῶν καλλιεργητῶν, ὥστε ἡ καλλιεργεία νὰ ἀποβῇ σύν τῷ χρόνῳ ἐντατικωτέρα. Παραλλήλως ὁ Ὁργανισμὸς ἐπιδιώκει τὴν ἐπέκτασιν τῶν ἐγγειοβελτιωτικῶν ἔργων, ἐνῶ συγχρόνως κατὰ τὰ πρῶτα μετὰ τὴν ἀπαλλοτρίωσιν ἔτη παρεῖχεν εἰς τοὺς ὀγρότας τὴν δυνατότητα καλλιεργείας διὰ μηχανικῶν μέσων, ἅτινα εἶχεν εἰς τὴν διάθεσίν του, ἔναντι ἐνοικίου.

‘Η συνολικὴ ἕκτασις τῆς Κωπαΐδος ἀνέρχεται εἰς 193.000 στρέμματα, ἀποτελεῖ δὲ μίαν συνεχῆ πεδιάδα, ἀπέχουσα τῶν Ἀθηνῶν μόλις 92 χιλιόμετρα.

Αἱ κλιματολογικαὶ συνθῆκαι ὑφ' ἡς διατελεῖ ἡ περιφέρεια δύναται νὰ χαρακτηρισθοῦν ὡς εὐνοϊκαὶ διὰ τὴν γεωργίαν. ‘Η περιοχὴ χαρακτηρίζεται ὑπὸ ὑψηλῆς βροχοπτώσεως, ἥτις ἀνῆλθεν κατὰ τὴν 10ετίαν 1945–1955 εἰς 708 χλσ. ἐτησίως καὶ κατὰ μ. ὅ., πλὴν ὅμως ἡ κατανομὴ ταύτης κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἔτους εἶναι ἀκανόνιστος, δοθέντος ὅτι ἡ κατὰ τοὺς τρεῖς χειμερινοὺς μῆνας πίπτουσα βροχὴ ἀποτελεῖ τὰ 42,8%, τοῦ συνόλου, ἐνῶ κατὰ τὸ θέρος ἐπικρατεῖ ἔηρασία, τοῦ ποσοστοῦ φθάνοντος μόλις τὰ 3,7%. Τὸ γεγονός τοῦτο, ἐν συνδυασμῷ μὲ τὰς ὑψηλὰς σχετικῶς θερμοκρασίας τοῦ θέρους, καθιστοῦν ἀναπτόφευκτον τὴν ἄρδευσιν τῶν ἀναπτυσσομένων κατὰ τὸ θέρος καλλιεργειῶν. “Οσον ἀφορᾷ τὴν θερμοκρασίαν παρατηρεῖται ὅτι αὔτη εἶναι ὑψηλὴ κατὰ τὸ θέρος καὶ χαμηλὴ κατὰ τὸν χειμῶνα ἡ δὲ μέση τοιαύτη ἀνέρχεται εἰς 15,8°.

Ἐδαφος. Τὰ ἐδάφη τῆς Κωπαΐδος, ἅτινα προϊῆλθον ἐκ τῆς ἀποξηράνσεως τῆς ὑπαρχούσης ἄλλοτε λίμνης, εἶναι διαφόρου συστάσεως, χαρακτηρίζόμενα ὅμως μᾶλλον ὡς πλούσια ἀπὸ ἀπόψεως θρεπτικῶν στοιχείων καὶ ἴδιᾳ ἀζώτου, εἰδικῶς δὲ τὰ ἐκ προσχώσεων προερχόμενα κοινῶς «Μαυρόγια» ἀνήκοντα εἰς τὸν Ἑλλουβριακὸν τύπον. ‘Ἄσ πατοτέλεσμα τῆς καλῆς ποιότητος τῶν ἐδαφῶν εἶναι αἱ σημειούμεναι σχετικῶς ὑψηλαὶ ἀποδόσεις τόσον εἰς τὸν σῖτον ὅσον καὶ εἰς τὸν βάμβακα.

‘Η πεδολογικὴ διάπλασις τοῦ λεκανοπεδίου, ἐν συσχετισμῷ πρὸς τὰς ἀρδεύσεις, ἐμφανίζει τὴν περιοχὴν ὡς διαχωριζόμενην εἰς δύο βασικὰς κατηγορίας ἐδαφῶν: 1) τῶν περατῶν, προελθόντων ἐκ τῆς διὰ πυρὸς κατακαύσεως τῆς ἄλλοτέ ποτε τύρφης τῆς καλυπτούσης τὴν ἐπιφάνειαν αὐτῶν καὶ 2) τῶν συνεκτικῶν, κατεχόντων τὰς παρυφὰς τοῦ λεκανοπεδίου εἰς τὰς ὁποίας ἀπουσίαζεν ἡ τύρφη, ἐνῶ ἐπλεόναζον τὰ ἀργιλικὰ συστατικά. ‘Ἄσ συνδετικὸς κρίκος τῶν δύο ἀνωτέρω ἐδαφικῶν διαμορφώσεων δύναται νὰ θεωρηθοῦν τὰ ἡμιπερατὰ ἐδάφη, χαρακτηρίζόμενα ἐκ τῆς συνυπάρχεως εἰς διαφόρους διαβαθμίσεις τοῦ ἀργιλικοῦ στοιχείου καὶ τῆς κεκαυμένης τύρφης.

‘Ο πίναξ 1 ἐκφράζει εἰς στρέμματα τὰς τρεῖς ταύτας κατηγορίας ἐδαφῶν τῶν ὁποίων αἱ ἀπατήσεις εἰς ὕδωρ ποικίλλουν τὰ μέγιστα καὶ ἐπὶ τῶν ὁποίων ἐφαρμόζονται διάφορα συστήματα ἀρδεύσεως. Οὕτω τὰ περατὰ ἐδάφη ἀρδεύονται ἀποκλειστικῶς διὰ διηθήσεως, τὰ συνεκτικὰ διὰ κατακλύσεως, τὰ δὲ ἡμιπερατὰ συνήθως δι' ἐνὸς ἐνδιαμέσου τρόπου προσεγγίζοντος πρὸς τὴν ὑπάρ-

δευσιν ἡ κατάκλυσιν ἀναλόγως πρὸς τὸν βαθμὸν περατότητός των.

Πίναξ 1
Κατηγορίαι ἐδαφῶν εἰς στρέμματα.

	Περατὰ	Ημιπερατὰ	Συνεκτικὰ	Σύνολον
Ἐκτάσεις ἐντὸς δικτύου ἀρδεύσεως.	98.601	16.440	48.103	163.144
Ἐκτάσεις ἔκτος δικτύου ἀρδεύσεως.	15.759	3.268	10.858	29.885
Σύνολον	114.360	19.708	58.961	193.029

Ἄπο οἰκονομικῆς πλευρᾶς τὰ ἐδάφη τῆς Κωπαΐδος διηρέθησαν εἰς τέσσαρας κατηγορίας ὑπὸ τῶν ἀρμοδίων ὑπηρεσιῶν τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας, κατὰ τὴν γενομένην διανομὴν εἰς τοὺς ἀγρότας. Τὰ 65% περίπου τῆς ἐκτάσεως ἔχαρακτηρίσθησαν ως ἀνήκοντα εἰς τὴν πρώτην κατηγορίαν. Ἡ ἀναλογία ḥτις ἐλήφθη ὑπ' ὅψιν κατὰ τὴν διανομὴν εἶχεν ως ἀκολούθως: "Ἐν στρέμμα πρώτης κατηγορίας ἐθεωρήθη ἵσοδύναμον πρὸς 1,15 στρ. τῆς δευτέρας, πρὸς 1,5 τῆς τρίτης καὶ πρὸς 2 τῆς τετάρτης.

Ύδατικαι συνθῆκαι Κωπαΐδος: Ἡ περιφέρεια ἀπὸ ἀπόψεως ὕδατος εύρισκεται ὑπὸ καλὰς σχετικῶς συνθήκας, λόγῳ τῆς ὑπάρχεως ἀρδευτικοῦ καὶ ἀποστραγγιστικοῦ δικτύου, λαμβανομένου ὑπ' ὅψιν ὅτι μόνον 29.885 στρ. δὲν ἔχουν ἀρδευτικὸν δίκτυον.

Διὰ τὴν ἀρδευσιν τοῦ Κωπαΐδικοῦ πεδίου χρησιμοποιοῦνται σήμερον τὰ ὕδατα τοῦ Βοιωτικοῦ Κηφισσοῦ, τῶν πηγῶν τοῦ Μέλανος καὶ τῶν πηγῶν τῆς Πολυγύρας. Ἡ παροχὴ τοῦ Κηφισσοῦ κατὰ τὴν ἀρδευτικὴν περίοδον εἶναι λίαν ἀσταθής, καθότι καθ' ὅλον τὸ μῆκος τῆς διαδρομῆς του δεσμεύεται ὑπὸ τῶν παραγωγῶν πρὸς ἀρδευσιν τῶν κτημάτων των καὶ μόνον διαφυγαί τινες καταφθάνουσιν εἰς τὴν Κωπαΐδα, τῶν ὅποιων τὸ ὑψος στενῶς συνδέεται πρὸς τὰς εἰς ὕδωρ ἀπατήσεις τῶν πρὸς τὰ ἀνάντι παραγωγῶν. Οὕτω σήμερον μόλις 10.000 στρ. ἀρδεύονται διὰ τῶν ὕδατων τοῦ Κηφισσοῦ σπειρόμενα διὰ βάμβακος, τῆς ἀρδεύσεως μάλιστα τούτων καθισταμένης προβληματικῆς ἀπὸ τοῦ πρώτου 10ημέρου τοῦ Ἰουλίου, ὅπότε καὶ χρησιμοποιοῦνται αἱ διάφοροι ὕδατοδεξαμεναὶ ἐντὸς τῆς κοίτης τοῦ ποταμοῦ, χωρητικότητος 1.050.000 κ.μ., τὰς ὅποιας ἐγκαίρως πληροῖ ὁ Ὀργανισμὸς Κωπαΐδος συγκρατουμένου τοῦ ὕδατος διὰ διαδοχικῶν φραγμάτων. Αἱ πηγαὶ τοῦ Μέλανος καὶ Πολυγύρας, ἀναβλύζουσαι εἰς τὸ βορειοδυτικὸν ἄκρον τοῦ λεκανοπεδίου, ἀποτελοῦν κυρίως τὴν βάσιν τῆς ἀρδεύσεως εἰς τὸ ὑφιστάμενον καθεστώς, ἔξυπηρετοῦσαι περὶ τὰ 45–50.000 στρέμματα.

Εἰς τὴν ἐντὸς τοῦ ἀρδευτικοῦ δικτύου ἔκτασιν τῶν 163.000 στρ. τὸ ὑπάρχον ὕδατικὸν δυναμικὸν δύναται νὰ ἔξυπηρετήσῃ 60.000 στρ. ἐτησίως ὑπὸ κανονικὰς συνθήκας ἀρδεύσεως καὶ ὑπὸ τὴν ὑφισταμένην κατάστασιν τοῦ

δικτύου καὶ τὴν μορφὴν τῆς γεωργικῆς ἐκμεταλλεύσεως ὡς τοῦτο ἔγένετο ἐπὶ Ἀγγλικῆς Ἐταιρείας. Τὴν ἀρδευομένην ταύτην ἔκτασιν, εἰς ḥν καλλιεργεῖται ἀποκλειστικῶς βάμβαξ, ὁ Ὁργανισμὸς Κωπαΐδος κατώρθωσε νὰ αὐξήσῃ εἰς 78–80.000 στρ. κατ' ἀνώτατον ὅριον καὶ περὶ τὰ 70.000 στρ. κατὰ μ.δ. (¹).

Τὸ πλεῖστον τμῆμα τῆς Κωπαΐδος ἀρδεύεται διὰ διηθήσεως, ἀπαιτουμένων πρὸς τοῦτο 350 κ. μ. κατ' ἀρδευσιν καὶ κατὰ στρέμμα, μὲ ἀποτέλεσμα ἀφ' ἐνὸς μὲν τὴν ἀπώλειαν μεγάλων ποσοτήτων ὕδατος, ἀφ' ἑτέρου δὲ τὴν παράτασιν τῆς βλαστήσεως εἰς τὸν βάμβακα λόγῳ τῆς βραδείας ἀποξηράνσεως τῆς οὕτω πληρουμένης μάζης τοῦ ἐδάφους.

Ἡ περιοχὴ τοῦ Ὁρχομενοῦ καθὼς καὶ μέρος τοῦ Ν. Δ. τμήματος τῆς Κωπαΐδος ἀρδεύεται διὰ κατακλύσεως χορηγουμένων 100 κ. μ. ὕδατος κατ' ἀρδευσιν καὶ κατὰ στρέμμα. Τέλος, εἰς 10.000 στρ. διηθουμένων ἐδαφῶν ἐφηρμόσθη ἀπὸ τοῦ 1955 ἀρδευσις διὰ τοῦ συστήματος τεχνητῆς βροχῆς μὲ 300 κ.μ. περίπου κατὰ στρέμμα (5 ἀρδεύσεις εἰς βάμβακα). Καθ' ὅλην τὴν περιόδον τῆς ἀναπτύξεως τοῦ βάμβακος χορηγοῦνται δύο ἀρδεύσεις πλὴν τῆς περιοχῆς τοῦ Ὁρχομενοῦ εἰς ḥν δίδονται τρεῖς λόγῳ τῆς συνεκτικότητος τῶν ἐδαφῶν. Ὁ χρόνος τῆς πρώτης ἀρδεύσεως τοῦ βάμβακος κυμαίνεται ἀπὸ 5–30 Ἰουνίου καὶ ἀπὸ 10 Ἰουλίου – 10 Αὔγουστου διὰ τὴν δευτέραν.

Χαρακτηριστικὸν τῶν ἀρδεύσεων εἰς Κωπαΐδα εἶναι ὅτι αὗται διενεργοῦνται ἀποκλειστικῶς ὑπὸ τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ὁργανισμοῦ, ἀνευ συμμετοχῆς τῶν καλλιεργητῶν, μὲ μόνην ἔξαρτεσιν τὴν περιοχὴν Ὁρχομενοῦ, ἐνθα τὸ προσωπικὸν τοῦ Ὁργανισμοῦ χειρίζεται τὸ ὕδωρ μέχρι τῶν τελικῶν αὐλάκων, ἀτινα κατασκευάζει ἢ ὑπηρεσία διὰ μηχανικῶν αὐλακωτήρων εἰς τὰ κτήματα, τὸ δὲ ὕδωρ ἀπὸ τοῦ σημείου ἐκείνου διοχετεύεται μερίμνη τῶν ἴδιων κτηματιῶν.

Ἐνταῦθα δέοντας νὰ σημειωθῇ ὅτι παρὰ τὴν καταβαλλομένην ὑπὸ τοῦ Ὁργανισμοῦ προσπάθειαν νὰ ἐναλλάσσεται ὁ σῖτος μὲ τὸν βάμβακα, δὲν καθίσ γαταὶ τοῦτο πάντοτε ἐφικτόν, λόγῳ τῆς διαφόρου διατάξεως τῶν συνεταιρισμῶν καὶ ἐπομένως καὶ τῶν καλλιεργητῶν ἐντὸς τῆς Κωπαΐδος τόσον ἀπὸ ἀπόψεως θέσεως ὅσον καὶ ἐκτάσεως. Οὕτω παρατηρεῖται ἄλλοι μὲν συνεταιρισμοὶ νὰ καλλιεργοῦν τὸ ἐν ἔτος μόνον σῖτον τὸ ἐπόμενον δὲ μόνον βάμβακα, ἐνῶ τινὲς τούτων καλλιεργοῦν ἀμφότερα ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ ἔτους οὐχὶ ὅμως εἰς τὴν αὐτὴν ἀναλογίαν.

Καλλιεργητικὸν σύστημα : Ἡ καλλιέργεια τῆς Κωπαΐδος μετὰ τὴν ἀποκάστασιν τῶν ἀγροτῶν γίνεται κατὰ ἴδιορρυθμον τρόπον δεδομένου ὅτι τὴν πρωτοβουλίαν εἰς τὴν ἐκλογὴν τῶν καλλιεργειῶν δέν ἔχουν οἱ ἐπὶ μέρους καλλιεργηταὶ ἀλλὰ ὁ Ὁργανισμός. Τοῦτο εἶναι συνέπεια τῆς ἀδυναμίας τῆς ρυθμίσεως καὶ τοῦ χειρισμοῦ τῶν ἀρδεύσεων ὑπὸ τῶν καλλιεργητῶν, καθ' ὅσον τὸ τεράστιον ἀρδευτικὸν καὶ ἀποστραγγιστικὸν δίκτυον τῆς περιοχῆς ἀπαιτεῖ ἐπιδέξιον χειρισμὸν ὑπὸ ἐπιστημονικοῦ προσωπικοῦ, παράγοντες οἵτι-

1) Ἡδη ἀπὸ ἔτους καὶ πλέον, κατόπιν τῶν ἔργων τῆς "Υλίκης, ἡ ἀρδευομένη ἔκτασις ἀνηλθεν εἰς 100.000 στρ. καὶ πλέον.

νες συντελοῦν εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ Ὁργανισμοῦ διαχείρισιν τοῦ σοβαρωτάτου τούτου παράγοντος τοῦ ἀρδευτικοῦ ὄντος.

Συνέπεια τούτου είναι ότι τὸ πρόγραμμα καλλιεργείας δλοκλήρου τῆς περιοχῆς συντάσσεται κατ' ἔτος ὑπὸ τοῦ Ὁργανισμοῦ – Διεύθυνσις Καλλιεργειῶν, μὲ βάσιν πάντοτε τὸ εἰς τὴν διάθεσίν του ὑπάρχον ὕδωρ ὡς καὶ τὰς δυνατότητας τοῦ ἀρδευτικοῦ δικτύου. Τὸ πρόγραμμα είναι ὑποχρεωτικὸν δι' ὅλους τοὺς ἄγροτας ἐπὶ ποινῇ ἀφαίρεσεως τοῦ κτήματός των ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας, εἰς περίπτωσιν μὴ συμμορφώσεώς των.

‘Η ἀκολουθουμένη ὁμειψισπορὰ εἶναι ἡ βάμβαξ – σῖτος καὶ βάμβαξ – σῖτος – σῖτος, μὲν μικρὸν ἔξαίρεσιν τὴν περιοχὴν Ὁρχομενοῦ ἔνθα 5 – 10 % τῶν καλλιεργητῶν ἀντὶ βάμβακος καλλιεργοῦν κηπευτικὰ καὶ δὴ πεπόνια, πάντοτε ὅμως κατόπιν ἀδείας τοῦ Ὁργανισμοῦ. Ἐπίσης εἰς τὴν περιοχὴν Β.Α.ΤΟῦ Μέλανος ποταμοῦ, ἔνθα δὲν ὑπάρχει ἀρδευτικὸν δίκτυον (μόνον τὸ ἥμισυ τῆς ἐκτάσεως ἀρδεύεται), ἡ ἐφαρμοζόμενη ὁμειψισπορὰ εἶναι σῖτος – σῖτος – ἀγρανάπτασις. Ἐκ τῶν λοιπῶν φυτῶν μόνον ἡ μηδικὴ ἐμφανίζεται σποραδικῶς καὶ εἰς μικρὸν κλίμακα ἐν τῇ περιοχῇ τοῦ Ὁρχομενοῦ.

Από ἀπόφεως συμμετοχῆς τῶν ἀγροτῶν εἰς τὴν καλλιέργειαν τῶν ἀνωτέρω φυτῶν παρατηρεῖται, διὰ λόγω τῆς ἐντατικῶς χρησιμοποιουμένης μηχανικῆς καλλιέργειας, οὕτοι ἀσχολοῦνται μόνον μὲ τὰ σκαλίσματα τοῦ βάμβακος καὶ τὴν συγκομιδὴν τούτου καὶ εἰς μικρὸν πτοσοστὸν διὰ τὴν σποράν, ὅπου αὐτὴ διενεργεῖται διὰ ζωοκινήτων σπαρτικῶν μηχανῶν. Αἱ καλλιέργητικαὶ αὗται ἔργασίαι ἔκτελοῦνται κατὰ τὸ πλεῖστον ὑπὸ τοῦ ἰδιοκτήτου, βοηθουμένου ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας. (Μὴ χρηματικαὶ δαπάναι – Ἰδιωφελεῖς δαπάναι). Ἡ καλλιέργεια τοῦ σίτου γίνεται ἀποκλειστικῶς σχεδὸν διὰ μηχανημάτων ἀπὸ τῆς κατεργασίας τοῦ ἐδάφους μέχρι τῆς συγκομιδῆς τοῦ προϊόντος, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον γενομένης διὰ θεριζοαλωνιστικῶν μηχανῶν, τῶν ἔργαισιῶν ἔκτελουμένων ὑπὸ ἴδιωτῶν ἐπιγειοματιῶν ἐπὶ πληρωμῇ.

Συνέπεια τῶν ἀνωτέρω είναι ὅτι οἱ πλεῖστοι τῶν καλλιεργητῶν, οἵτινες πρὸ τῆς ἀπαλλοτριώσεως ἦσαν ἀκτήμονες, στεροῦνται καθ' ὀλοκληρίαν κεφαλαίου ἐπενδεδυμένου εἰς μηχανήματα ἢ ἔργαλεία, πλὴν μικροῦ ὀριθμοῦ χειροκινήτων ἔργαλειών, ἐνῶ τινὲς τούτων, οἵτινες ἔλαφον συμπληρωματικήν μερίδα εἰς Κωπαΐδα, είναι ιδιοκτῆται ζώων ἢ ζώων ἔργασίας καὶ ἐνίστε σπαρτικῆς μηχανῆς βάμβακος ἢ καὶ ἵπποκινήτου σκαλιστηρίου.

Λόγω τού πλουσίου τού έδάφους, μικρά χρήσις λιπασμάτων παρατηρεῖται καὶ δή μόνον εἰς τὸν σῖτον παρεχομένων περίπου 25 χλγ. ὑπερφωσφορικοῦ κατὰ στρέμμα, ἐνῶ εἰς τὸν βάμβακα δὲν γίνεται οὐδεμία λίπανσις, μή διαπιστωθείστης τῆς πρὸς τοῦτο ἀνάγκης ἐκ τῶν γενομένων πειραμάτων. Αἱ κατὰ τὴν τριετίαν 1953–55 σημειωθεῖσαι ἀποδόσεις ὑπῆρξαν σχετικῶς ὑψηλαί, ἀνελθοῦσαι διὰ τὸν σῖτον εἰς 200 ἔως 250 χλγ. κατὰ στρέμμα, ἐνῶ διὰ τὸν βάμβακα εἰς 128 ἔως 180 χλγ.

Οικονομικαὶ Συνθῆκαι τῶν Ἀγροτῶν: Κατὰ τὴν ὑπὸ τοῦ Κράτους διανομὴν τοῦ κτήματος τῆς Κωπαΐδος εἰς τοὺς καλλιεργητάς, καθωρίσθη ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας ὁ χορηγητέος βιώσιμος κλῆρος εἰς 24 στρ. ἐπὶ

γαιῶν α' κατηγορίας ύπό τὴν βασικὴν προϋπόθεσιν κατασκευῆς ἔργων καὶ κυρίως ἀρδευτικῶν, δι' ὧν θὰ ἔξησφαλίζοντο αἱ δυνατότητες ἐφαρμογῆς ἐντατικῆς γεωργοκτηνοτροφικῆς ἐκμεταλλεύσεως (!). Λόγω τῆς μικρᾶς ἰδιοκτησίας καὶ τῶν ὡς ἐκ τούτου περιωρισμένων ἐσόδων οἱ ἀγρόται τῆς Κωπαΐδος ἀντιμετωπίζουν πλείστας ὅσας οἰκονομικάς δυσχερείας, ὀφειλομένας κυρίως εἰς τὴν ἀνεπάρκειαν ρευστοῦ χρήματος, τὸ διποῖον εἶναι ἀπαραίτητον διὰ τὴν ἔγκαιρον ἀντιμετώπισιν τῶν δισφόρων καλλιεργητικῶν ἔργασιν.

Βεβαίως παρέχονται εἰς τούτους διευκολύνσεις τινὲς ύπὸ τῆς Α.Τ.Ε., ἥτις χορηγεῖ εἰς τοὺς καλλιεργητὰς βραχυπρόθεσμα δάνεια διὰ τὴν προμήθειαν σπόρων καὶ λιπασμάτων, πλὴν ὅμως ἀντιμετωπίζουν ἐν τῷ συνόλῳ στενότητα χρήματος τοιαύτην, ὥστε κατὰ τὴν συγκομιδὴν τοῦ σίτου νὰ καταβάλλουν τὴν ἀντίστοιχον δαπάνην εἰς προϊὸν καὶ εἰς τὰς πλείστας τῶν περιπτώσεων νὰ προπωλοῦν τὴν παραγωγὴν των εἰς χαμηλὰς τιμὰς διὰ νὰ ἐπιτύχουν δανεισμὸν ἔξι ἴδιωτῶν ἢ ἀκόμη νὰ πωλοῦν τὰ προϊόντα των εἰς χαμηλὰς τιμὰς ἄμφι τῇ συγκομιδῇ, ἵνα ἀφ' ἐνὸς μὲν ἀντιμετωπίσουν τρεχούσας δαπάνας καλλιεργείας τοῦ βάμβακος, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἀποπληρώσουν τὰ πρὸς τὴν Α.Τ.Ε. χρέη των, χωρὶς νὰ ἀναφέρωμεν τὰς ἀπαιτούμενας καθ' ἕκαστην δαπάνας πρὸς συντήρησιν τῆς οἰκογενείας τοῦ καλλιεργητοῦ, τῆς ὁποίας τὸ βιοτικὸν ἐπίπτειν εἶναι πολὺ χαμηλόν.

Πλὴν τῶν ἀνωτέρω οἱ καλλιεργηταὶ ἀντιμετωπίζουν καὶ ἑτέρας δαπάνας, αἵτινες ὑπεισέρχονται εἰς τὸ κόστος τῶν καλλιεργειῶν των, βαρύνουσαι ταύτας ὑπερέμτρως. Ταύτας συνιστοῦν τὰ καταβαλλόμενα ύπὸ τῶν ἀγροτῶν ποσὰ τόσον πρὸς τὸ Δημόσιον ὅσον καὶ πρὸς τὸν Ὁργανισμὸν Κωπαΐδος. Ἡ πρὸς τὸ Δημόσιον καταβαλλομένη ὀφειλὴ ἐπέχει θέσιν ἑτησίας δόσεως πρὸς ἔξοφλησιν τῆς ἀξίας τῶν χορηγηθεισῶν εἰς τοὺς καλλιεργητὰς γαιῶν, ὑπολογίζεται δὲ μὲ βάσιν τὸ ἵσόποσον τῆς ἀξίας 10,24 χλγ. βάμβακος κατὰ στρέμμα, ἐφ' ὅσον οὗτοι καλλιεργοῦν βάμβακα καὶ 6% ἐπὶ τῆς παραγωγῆς τοῦ σίτου εἰς τὴν περίπτωσιν καλλιεργείας σίτου κατὰ στρέμμα, μὲ μακροχρόνιον προοπτικὴν ἔξοφλήσεως τοῦ ὀλικοῦ τιμήματος, τῆς ὀλικῆς διαρκείας μὴ καθωρισθείσης εἰσέτι ύπὸ τοῦ Κράτους (>). Ἡ προεργασία τῆς διοιστικῆς διανομῆς ἔχει ἦδη περατωθῆ ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς ἐποικισμοῦ τοῦ "Υπουργείου Γεωργίας.

Αἱ ύπὸ τοῦ Ὁργανισμοῦ Κωπαΐδος εἰσπραττόμεναι εἰσφοραὶ ἀπὸ τοὺς καλλιεργητὰς ἀνέρχονται εἰς 15% τῆς κατὰ στρέμμα παραγωγῆς προκειμένου περὶ σίτου καὶ εἰς 19,2 χλγ. βάμβακος κατὰ στρέμμα προκειμένου περὶ βάμβακος καὶ ἐφ' ὅσον ἡ παραγωγὴ τούτου εἶναι ἀνωτέρα τῶν 128 χλγ., ἄλλως

1) Τὸ Δ.Σ. τοῦ Ὁργανισμοῦ Κωπαΐδος εἶχε προτείνει ὡς βιώσιμον κλῆρον ἔκτασιν 35 στρ. ἐπὶ γαιῶν α' κατηγορίας πρὸς ἀντιμετώπισιν τοῦ κατωτάτου ὀρίου συντηρήσεως μιᾶς πενταμελοῦς οἰκογενείας.

2) Ἐνταῦθα δέον νὰ σημειωθῇ ὅτι ἡ Ἀγγλικὴ Ἐταιρεία ἀπεζημιώθη ύπὸ τοῦ Κράτους μὲ £ 1.800.000, ποσὸν τὸ διποῖον ἀντιστοιχεῖ εἰς 783 δρχ. κατὰ στρέμμα, μὴ λαμβανομένης ὑπὸ δψιν τῆς διαφόρου ποιότητος τῶν ἐδαφῶν. Εἰς τὸ συνολικῶς ὅμως καταβληθὲν ποσὸν περιλαμβάνεται ἔκτὸς τῶν γαιῶν καὶ ἡ ἀξία τῶν κτιριακῶν ἔγκαταστάσεων, μηχανημάτων καὶ ἐργοστασίου παραγωγῆς ἡλεκτρικοῦ ρεύματος.

έκπιπτεται έκ τής εισφορᾶς ποσοστὸν ἀντίστοιχον πρὸς τὴν ἐπὶ ἔλαττον παραγωγῆν. Διὰ τῶν ἐσόδων τούτων δὲ ὁ Ὀργανισμὸς ἀντιμετωπίζει τὰς δαπάνας προσωπικοῦ, ὑλικῶν ἀρδεύσεως, συντηρήσεως ἀρδευτικοῦ δικτύου, ἐπιδιώκων ἐκ παραλλήλου τὴν ἐπέκτασιν τῶν τεχνικῶν ἔργων πρὸς ἐπωφελεστέραν ἀξιοποίησιν τῆς περιοχῆς.

Ἐνταῦθα δέον νὰ σημειωθῇ ὅτι οἱ ἀποκατασταθέντες εἰς Κωπαΐδα καλλιεργηταὶ κατοικοῦν εἰς τὰ πέριξ χωρία ἐλλείψει κατοικῶν, ὅντες οὕτω τὴν αγροκασμένοι νὰ διανύουν μεγάλας ἀποστάσεις πρὸς μετάβασιν καὶ ἐπιστροφὴν εἰς τοὺς ἀγρούς των, τῆς ἐντάσεως οὕτω τῆς ἐκμεταλλεύσεως καθισταμένης προβληματικῆς.

ΤΕΧΝΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΙΣ

ΤΟΥ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΚΩΠΑ·Ι·ΔΟΣ

Οἱ συντελεσταὶ τῆς παραγωγῆς, οἵτινες ἀπαντῶνται εἰς περιωρισμένας ποσότητας εἰς Κωπαΐδα, ἀποτελοῦντες φραγμὸν εἰς τὴν ἐντασιν τῆς παραγωγῆς, εἰναι τὸ ἐδαφος ἀφ' ἐνὸς καὶ τὸ χρησιμοποιούμενον πρὸς ἀρδευσιν ὕδωρ ἀφ' ἑτέρου. Εἰς τὰ ἀνωτέρω δέον νὰ προστεθῇ καὶ ἡ παρεχούμενη ὑπὸ τῆς μέσης ἀγροτικῆς οἰκογενείας ἔργασία, δοθέντος ὅτι ἡ αὔξησις τῆς καθαρᾶς χρηματικῆς προσόδου, τὴν ἐπιδιώκομεν εἰς τὰς μικρὰς ἐκμεταλλεύσεις τῆς Κωπαΐδος, ἔξαρτᾶται κατὰ μέγιστον ποσοστὸν ἐκ τοῦ ποσοῦ τῆς ἔργασίας τῆς οἰκογενείας, ἥν χρησιμοποιοῦν οἱ ἐπὶ μέρους κλάδοι ἡ καλλιέργειαι.

Οὐεν, τὸ ὅλον θέμα ἐντοπίζεται εἰς τὴν διὰ τῆς χρήσεως τῆς τεχνικῆς τῆς νέας μεθόδου ἐξεύρεσιν καὶ ἐκλογὴν τοῦ καλυτέρου συνδυασμοῦ ἐνδεδειγμένων καλλιεργειῶν ἡ ἀμειψισπορῶν μεταξὺ πολλῶν τοιούτων ἀνταγωνιζομένων μεταξύ των, ὡστε διὰ τῆς καλυτέρας ἀξιοποιήσεως τῶν κατὰ τὰ ἀνωτέρω περιωρισμένων ποσοτικῶν συντελεστῶν τῆς παραγωγῆς νὰ ἐπιτευχθῇ ἐν ταυτῷ καὶ ἡ μεγαλυτέρα δυνατὴ καθαρὰ χρηματικὴ πρόσοδος δι' ἓνα ἔκαστον τῶν καλλιεργητῶν. Ἡ τοιαύτη τοποθέτησις τοῦ προβλήματος προϋποθέτει τὴν λεπτομερῆ ἐξέτασιν τῶν συντελεστῶν, οἵτινες περιορίζουν τὰς δυνατότητας ἐφαρμογῆς ἐντατικωτέρου προγράμματος καὶ ὡν ἡ ἀνάλυσις ἀκολουθεῖ.

Ἐδαφος: Ἡ ὄλικὴ ἐκτασις τῆς Κωπαΐδος, ὡς καὶ ἀλλαχοῦ ἐσημειώσαμεν, ἀνέρχεται εἰς 193.000 στρ. μὲ διαφόρου ποιότητος ἐδάφῃ. Ἐπὶ τῷ σκοπῷ ὑπάρχεως ὁμοιογενείας ἐξετάζομεν ἐν τῇ μελέτῃ μόνον τὰ ἐδάφη α' κατηγορίας, ἀτινα κατὰ τὰ ἐπίσημα στοιχεῖα τῆς διανομῆς ἀνέρχονται εἰς 125.000 στρ. καὶ ἐξ αὐτῶν μόνον τὰ 86.000 στρ., ἀτινα ἀποτελοῦνται ἀπὸ περατὰ καὶ ἡμιπερατὰ ἐδάφη, ὡς τοῦτο ἐμφαίνεται ἐκ τοῦ πίνακος 2.

Οὕτω ἐπιτυγχάνεται ὁμοειδῆς βάσις ἀπὸ ἀπόψεως ποιότητος ἐδάφους καὶ μεγαλυτέρα ὡς ἐκ τούτου εὐχέρεια ἐκλογῆς τῶν δυναμένων νὰ εύδοκιμήσουν φυτῶν ὡς καὶ ἀκριβεστέρα στάθμισις τῶν ἀναμενομένων ἀποδόσεων. Ἡ ἐκτασις αὕτη τῶν 86.000 στρ. ἀποτελεῖ καὶ τὸ ὅριον τοῦ συντελεστοῦ ἐδαφος κατὰ τὴν χρησιμοποίησιν τῆς μεθόδου.

Ύδωρ ἀρδεύσεως: Τὸ ὕδατικὸν δυναμικὸν τῶν πηγῶν τῆς περιοχῆς

Πίναξ 2

Κατηγορίαι ἔδαφους Κωπαΐδος
α'. Κατηγορίας.

Κατηγορία ἔδαφους	"Εκτασις εἰς στρ.	% τῶν ἀρδευομένων
Ἀρδευόμενα		
Περατά	76.372,55	61,84
Ημιπερατά	9.691,85	7,84
Συνεκτικά	37.445,80	30,32
Μή ἀρδευόμενα	1.489,80	—
Σύνολον	125.000,00	100,00

Ἐξ ὧν ἀρδεύεται ἡ Κωπαΐς εἶναι λίαν ύψηλὸν κατὰ τὸν Ἰούνιον καὶ ἀπὸ τῶν μέσων Σεπτεμβρίου καὶ ἐκεῖθεν, μή ἐμφανιζομένης δυσχερείας τινὸς πρὸς ἀρδευσιν ἀπὸ ἀπόψεως διαθεσίμου ὑδατος κατὰ τὴν περίοδον ταύτην. Ἀπὸ τοῦ Ἰουλίου ὅμως ἐμφανίζεται μείωσις τῶν ὑδάτων, ὀφειλομένη εἰς τὴν σημαντικὴν ἐλάττωσιν τῆς παροχῆς τοῦ Κηφισσοῦ, δεδομένου ὅτι ἡ παροχὴ τῶν δύο ἄλλων πηγῶν εἶναι κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον σταθερὰ καθ' ὅλον τὸ θέρος, ὡς τοῦτο ἀνεφέρθη προηγουμένως.

Οὕτω ἡ παροχὴ τοῦ Κηφισσοῦ κατὰ τὸ α' 15θήμερον τοῦ Ἰουλίου κατέρχεται σημαντικῶς φθάνουσα τὸ 1 κ.μ./1'', μειουμένη εἰς 0,4 κ.μ./1'' κατὰ τὸ β' 15θήμερον τοῦ αὐτοῦ μηνός. Κατὰ τὸν Αὔγουστον ἡ παροχὴ τοῦ ποταμοῦ κατέρχεται ἔτι περισσότερον εἰς τὰ 0,2 κ.μ./1'' κατὰ τὸ α' 15θήμερον φθάνουσα τὴν ἐλαχίστην τιμήν της κατὰ τὸ β' 15 θήμερον τοῦ Αὔγουστου, ὅπότε αὕτη κυμαίνεται ἀπὸ 0—0,2 κ.μ./1''/ μ. δ. 0,1 κ.μ./1'', τῆς μειωμένης ταύτης παροχῆς διατηρουμένης καὶ κατὰ τὸ α' 15θήμερον τοῦ Σεπτεμβρίου. Ἡ παροχὴ τῶν δύο ἄλλων πηγῶν Μέλανος καὶ Πολυγύρας ἀνέρχεται εἰς 3,6 κ.μ./1'', οὕσα σταθερὰ καθ' ὅλην τὴν ἀρδευτικὴν περίοδον.

Βάσει τῶν ἀνωτέρω παροχῶν ἡ δίαιτα τοῦ ὑδατος κατὰ τὴν κρίσιμον περίοδον 1 Ἰουλίου—15 Σεπτεμβρίου ἔχει ὡς κατωτέρω (πίναξ 3).

Πίναξ 3

Διαθέσιμον ὕδωρ ἀρδεύσεως εἰς Κωπαΐδα κατὰ τὴν περίοδον
1 Ἰουλίου — 15 Σεπτεμβρίου εἰς κ. μ.

Πηγαὶ	'Ιούλιος		Αὔγουστος		Σ/βριος	Σύνολον 1/7 — 15/9
	1—15	16—31	1—15	16—31		
Κηφισσὸς Μέλας	1.296.000 4.665.600	552.960 4.717.440	259.200 4.665.600	138.240 4.717.440	129.600 4.665.600	2.376.000 23.431.680
Σύνολον	5.961.600	5.270.400	4.924.800	4.855.680	4.795.200	25.807.680

Πλήν τῆς ἀνωτέρω ποσότητος ὕδατος δέον νὰ ληφθῇ ὑπ' ὅψιν καὶ τὸ ἀναφερθὲν ἀλλαχοῦ ὡς ἀποθηκευόμενον ἀπὸ τοῦ Ἰουνίου ἐντὸς τῶν ὕδατοδεξαμενῶν τῆς κοίτης τοῦ Κηφισσοῦ ὕδωρ ἀνερχόμενον εἰς 1.050.000 κ.μ., τὸ ὄποιον χρησιμοποιεῖται ἀναλόγως τῶν ἀναγκῶν κατὰ τὴν περίοδον τῶν ἀρδεύσεων, καταναλισκόμενον κατὰ 75 % περίπου τὸ πρῶτον 15 θήμερον τοῦ Αὔγουστου, τοῦ ὑπολοίπου ἀξιοποιουμένου κατὰ τὸ δεύτερον 15 θήμερον τοῦ αὐτοῦ μηνός. Ἐν τῇ πράξει ὅμως ἔχει ἀποδειχθῆ ὅτι ἡ ἀνωτέρω ποσότης αὐξάνεται κατὰ 40 % περίπου κατὰ τὸν χρόνον χρησιμοποιήσεως τοῦ ὕδατος, τοῦ φαινούμενου τούτου ὁφειλούμενου εἰς τὴν ἐπαναφορὰν ὕδατος ἐξ ἀποθηκεύσεως τούτου εἰς τὸ ἔδαφος.

Δοθέντος ἥδη ὅτι ἡ ἀρδευομένη ἔκτασις τῆς Κωπαΐδος ἀνέρχεται κατὰ μ. ὅ. εἰς 70.000 στρ. κατ' ἔτος, ἡ ἀναλογοῦσα ἔκτασις τῶν περατῶν καὶ ἡμιπερατῶν ἔδαφῶν τῆς α' κατηγορίας ἥτις ἀρδεύεται ἐτησίως φθάνει τὰ 37.000 περίπου στρέμματα, ἀτίνα, βάσει τοῦ πίνακος 2, κατανέμονται εἰς 32.819 στρ., (περατὰ) ἀρδευόμενα διὰ διηθήσεως καὶ 4.181 στρ. (ἡμιπερατὰ) ἡμιδιηθούμενα ὡσαύτως. Τὸ καταναλισκόμενον πρὸς ἀρδευσιν ὕδωρ τῶν κατὰ τὰ ἀνωτέρω 37.000 στρ. ἔξεταζομένων ἔδαφῶν τῆς α' κατηγορίας ἐμφανίζεται εἰς τὸν πίνακα 4 τῆς διὰ διηθήσεως ἀρδευομένης ἔκτάσεως, μειωθείσης κατὰ 10.000 στρ., εἰς τὰ ὄποια χρησιμοποιεῖται τὸ σύστημα ἀρδεύσεως διὰ τεχνητῆς βροχῆς.

Πίναξ 4

Μέση κατανάλωσις ὕδατος πρὸς ἀρδευσιν τῶν περατῶν καὶ ἡμιπερατῶν ἔδαφῶν α' κατηγορίας διὰ τὴν περίοδον Ἰουλίου - Αὔγουστου

Μέθοδος ἀρδεύσεως	"Ἐκτασις εἰς στρέμματα	"Υδωρ κατὰ (¹) στρ. εἰς κ.μ.	Συν. ὕδατ. εἰς κ.μ.
Διήθησις Τεχνητή βροχή 'Ατελής διήθησις	22.819 10.000 4.181	375 180 250	8.557.125 1.800.000 1.045.250
Σύνολον	37.000	—	11.402.375

Ἐκ τῶν δεδομένων τοῦ πίνακος 4 καὶ βάσει τῆς κατανομῆς τοῦ ὕδατος εἰς ὀλόκληρον τὴν περιοχὴν τῆς Κωπαΐδος (πίναξ 3), ὑπολογίζομεν τὴν κατανομὴν τοῦ ὕδατος κατὰ 15θήμερα καὶ διὰ τὸ διάστημα ἀπὸ πρώτης Ἰουλίου μέχρι τῶν μέσων Σεπτεμβρίου, ἥτις ἀντιστοιχεῖ εἰς τὴν ἔκτασιν τῶν 86.000 στρ., ἐκ τῶν ὄποιων ἀρδεύονται σήμερον περὶ τὰ 37.000 βάσει τοῦ κρατοῦντος συστήματος ἐκμεταλλεύσεως. Ο πίναξ 5 ἀπεικονίζει τὴν διαίταν ταύτην τοῦ

1) Τὰ κατὰ στρέμ. ποσὰ ὕδατος τῆς στήλης ταύτης ἔξιχθησαν βάσει τῶν ἐν σελ. 4 ἀναφερομένων, ληφθέντος ἐπὶ πλέον ὑπ' ὅψιν ὅτι ἡ τελευταία διὰ τεχνητῆς βροχῆς ἀρδευσις τοῦ βάμβακος χορηγεῖται τὸ βραδύτερον μέχρι τέλους Αὔγουστου καὶ ὅτι κατὰ τὴν ἀτελῆ διήθησιν τῶν ἡμιπερατῶν ἔδαφῶν καταναλίσκονται 250 κ.μ. ὕδατος κατ' ἀρδευσιν.

Πίναξ 5

Κατανομή υδατος εις τὰ περατά καὶ ήμιπερατά ἐδάφη α'. κατηγορίας κατὰ τὴν περίοδον 1)7 - 15)9

Χρονική περίοδος	Ποσότης υδατος εἰς κ.μ.
1 - 15 Ίουλίου	3.238.274
16 - 31 Ίουλίου	2.861.996
1 - 15 Αύγουστου	2.668.156
16 - 31 Αύγουστου	2.663.949
1 - 15 Σεπτεμβρίου	2.534.606
Σύνολον	13.966.981

Ύδατος ἀνὰ δεκαπενθήμερα, αἱ δὲ ἀντίστοιχοι ποσότητες παρουσιάζουν τὰ ὄρια τοῦ συντελεστοῦ ύδατος, ὅστις ἀποτελεῖ τὸν κύριον περιοριστικὸν παράγοντα ἐν τῇ περιοχῇ πρὸς περαιτέρω ἔντασιν τῆς παραγωγῆς.

Κατὰ τὴν γιγνομένην ἐν τῇ παρούσῃ ἀνάλυσιν τοῦ ὑπὸ μελέτην τομέως πρὸς ἔξεύρεσιν τοῦ optimū τῆς παραγωγῆς λαμβάνομεν ὡς προϋπόθεσιν ὅτι ἡ ἀρδευσις θὰ γίνεται ἔξι δόλοκλήρου διὰ τεχνητῆς βροχῆς.

"Οσον ἀφορᾷ τὸν παράγοντα ἐργασία ύπολογίζομεν τὴν ἐργασίαν, ἦν δύναται νὰ παρέξῃ οἰκογένεια καλλιεργητοῦ διαθέτοντος κτῆμα ἑκτάσεως 24 στρ. καὶ ἀποτελουμένη ἕκ τοῦ ίδιου, τῆς συζύγου του καὶ ἐνὸς εἰσέτι ἄρρενος ἥλικίας 17–20 ἑτῶν, ὡς εἰναι κατὰ τὸ πλεῖστον ἡ σύνθεσις μιᾶς ἀγροτικῆς οἰκογενείας καὶ ἥτις ὡς ἔγγιστα ἀντίστοιχεῖ πρὸς 2,6 ἀνδρικὰ ἡμερομίσθια. Ἡ ποσότης τῆς ἐργασίας ἦν δύναται νὰ προσφέρῃ μία οἰκογένεια τῆς ἀνωτέρω συνθέσεως ἐμφαίνεται εἰς τὸν πίνακα 6.

Πίναξ 6

Μέθοδος 'Υπολογισμοῦ 'Εργασίας Μέσης Οίκογενείας ἐν Κωπαΐδᾳ
'Ημερησία 'Απόδοσις = 2,6 ἀνδρικὰ ἡμερομίσθια

	I	Φ	Μ	Α	Μ	Ι	Ι	Α	Σ	Ο	Ν	Δ	Συν. ώρῶν. ἔτησ.
1. Σύν. ώρῶν (¹) ἐργασίας κατὰ μῆνα.	520	520	520	520	520	520	520	520	520	520	520	520	6.240
2. Σύν. ώρῶν (²) ὀκαταλλήλων πρὸς ἐργασ. λόγῳ δυσμενῶν καιρικῶν συνθηκῶν.	348	206	234	112	91	—	—	—	56	185	252	352	1.836
3. 'Υπόλ. ώρῶν (³) καταλλήλων πρὸς ἐργασίαν.	172	314	286	408	429	520	520	520	464	335	268	168	4.404

1) 'Ο ύπολογισμὸς τῆς παρεχομένης ἐργασίας ὑπὸ τοῦ ίδιοκτήτου καὶ τῶν ἐργαζομένων μελῶν τῆς οἰκογενείας ἐγένετο μὲ βάσιν 8ωρων ἐργασίαν ἡμερησίως καὶ διὰ 25 ἐργασίμους ἡμέρας κατὰ μῆνα.

2) 'Ο ύπολογισμὸς τοῦ χρόνου καθ' ὃν δὲν δύνανται νὰ ἐργασθοῦν τὰ μέλη τῆς

‘Ως πρὸς τὸ διατιθέμενον χρηματικὸν κεφάλαιον διὰ τὰς ἀνάγκας τῆς ἐπιχειρήσεως ἔξετάζομεν τὴν περίπτωσιν τῆς μὴ ὑπάρξεως οὐδενὸς περιορισμοῦ.

ΕΚΛΟΓΗ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΩΝ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΟΙ ΚΑΤΑ ΣΤΡΕΜΜΑ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΑΙ ΤΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

1. Καλλιέργειαι

‘Ως προηγουμένως ἀνεφέρθη ἡ ἐπικρατοῦσα ἀμειψισπορὰ ἐν Κωπαΐδι εἶναι ἡ βάμβαξ – σῖτος, τῆς μὲν πρώτης καλλιεργείας προσαρμοζούμενης κατ’ ἔκτασιν ἀναλόγως πρὸς τὸ διαθέσιμον κατ’ ἔτος ὕδωρ, τῆς δὲ δευτέρας καλυπτούσης τὴν ύπόλοιπον ἔκτασιν, τοῦ ἐδάφους παραμένοντος ἀνεκμεταλλεύτου κατὰ τὴν μετὰ τὴν συγκομιδὴν τοῦ σίτου περίοδον ἐλλείψει ὕδατος. Τὸ τελευταῖον τοῦτο ὄφείλεται κυρίως οὐχὶ τόσον εἰς τὴν ἀνεπάρκειαν ὕδατος, ἀλλὰ εἰς τὴν σπατάλην τούτου λόγῳ τῶν χρησιμοποιουμένων συστημάτων ἀρδεύσεως (διηθήσεως κυρίως). Ἐπομένως πρώτιστος σκοπὸς πάσης βελτιώσεως, ἥτοι ἐντάσεως τῆς παραγωγῆς, εἶναι ἡ κατὰ ὀρθολογικὸν τρόπον ἀξιοποίησις τοῦ διαθέσιμου πρὸς ἀρδευσιν ὕδατος διὰ τῆς χρησιμοποιήσεως τοῦ συστήματος τῆς διὰ τεχνητῆς βροχῆς ἀρδεύσεως καθ’ ὅλην τὴν ἔκτασιν, ὥστε νὰ εἶναι δυνατὴ ἡ καλλιέργεια μεγαλυτέρων ἐκτάσεων διὰ φυτῶν, ἀτινα ἀπαιτοῦν ἀρδευσιν κατὰ τὸ θέρος, δοθείσης τῆς μεγάλης οἰκονομίας ἥτις ἐπέρχεται εἰς τὴν κατανάλωσιν τοῦ ὕδατος διὰ τῆς μεθόδου ταύτης.

Τὸ ἀμέσως ἐπόμενον θέμα ὅπερ ἀνακύπτει εἶναι τὸ τῆς ἐκλογῆς τῶν καταλήλων κλάδων, οἵτινες δύνανται νὰ ἀναπτυχθοῦν ὑπὸ τὰς κρατούσας ἐν τῇ περιοχῇ συνθήκας. Λόγῳ τῆς παντελοῦς ἐλλείψεως κτιριακῶν ἔγκαταστάσεων, μηδὲ τῶν κατοικιῶν τῶν καλλιεργητῶν ἔξαιρουμένων, οἵτινες διαμένουν εἰς τὰ πέριξ χωρία καὶ εἰς ἀπόστασιν 10–30 χλμ., δὲν εἶναι δυνατὴ ἡ ἀνάπτυξις οἰκοσίτου κτηνοτροφίας πρὸς τὸ παρόν καὶ οὕτω παραμένει πρὸς ἐκλογὴν μόνον τὸ ἔτερον σκέλος τῆς ἀγροτικῆς οἰκονομίας τὸ τῆς φυτικῆς παραγωγῆς, χωλαινούσης εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς τῆς ὅλης προσπαθείας πρὸς ἔντασιν τῆς παραγωγῆς, ἐφ’ ὅσον τὸ ἔτερον σκέλος τῆς κτηνοτροφίας θὰ ἀπουσιάζῃ.

‘Ο ἀραβόσιτος τόσον ὡς καλλιέργεια τῆς ἀνοίξεως, ὃσον καὶ ὡς ἐπίσπορος τοιαύτη μετὰ τὴν συγκομιδὴν τοῦ σίτου ἀναπτύσσεται πολὺ καλῶς ἐν Κωπαΐδι, αἱ δὲ ἀποδόσεις τῶν ὑβριδίων εἶναι λίαν ψηλαί. Ἀντιμετωπίζεται

οἰκογενείας ἐγένετο βάσει τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἡμερῶν βροχῆς, τοῦ ἀριθμοῦ τούτου αὐξηθέντος κατὰ 50 %, διὰ τοὺς μῆνας Ἰανουάρ., καὶ Δεκέμβρ., κατὰ 30 %, διὰ τοὺς μῆνας Φεβρουάριον καὶ Νοέμβριον, κατὰ 20 %, διὰ τοὺς μῆνας Μάρτιον καὶ Ὁκτώβριον καὶ 10 %, διὰ τοὺς μῆνας Ἀπρίλιον, Μάϊον καὶ Σεπτέμβριον λόγῳ τοῦ ἀδυνάτου τῆς ἐργασίας τὴν ἐπομένην μιᾶς ἡμέρας βροχῆς καὶ δὴ κατὰ τὴν χειμερινὴν περίοδον. Ἐγένετο ὡσαύτως προσαρμογὴ τῶν ἀριθμῶν τούτων διὰ τὰς συμπτώσεις τῶν ἡμερῶν βροχῆς μὲ τὰς λόγω ἀργιῶν μὴ ἐργασίμως ἡμέρας.

3) Οἱ ἀριθμοὶ οὗτοι εἶναι ἡ διαφορὰ τῶν ἀριθμῶν τῆς δευτέρας σειρᾶς ἀπὸ τῆς πρώτης καὶ δεικνύουν τὸ σύνολον τοῦ χρόνου ὃν δύνανται νὰ ἀξιοποιήσῃ παραγωγικῶς διὰ τῆς ἐργασίας της μία ἀγροτικὴ οἰκογένεια τῆς ἀνωτέρω συνθέσεως.

μόνον τὸ πρόβλημα τῆς ἀποξηράνσεως τούτου κατὰ τὴν ὄψιμον σχετικῶς συγκομιδὴν τῆς θερινῆς σπορᾶς. Πάντως ὁ ἀραβόσιτος ἀποτελεῖ μίαν ἐκ τῶν πρώτων καλλιεργειῶν, αἵτινες δέον νὰ τεθοῦν ὑπὸ δοκιμὴν ἀπὸ οἰκονομικῆς πλευρᾶς πρὸς ἔντασιν τῆς παραγωγῆς.

Ἐκ τῶν λοιπῶν φυτῶν τὰ ὄποια δύνανται νὰ εὐδοκιμήσουν ἐν Κωπαΐδι πλὴν τοῦ σίτου καὶ βάμβακος, τὰ ὄποια ἀπὸ μακροῦ ἐπιτυχῶς καλλιεργοῦνται, πρωτεύουσαν θέσιν καταλαμβάνουν τὰ ζαχαρότευτλα. Ἡ καλλιέργεια αὕτη, τῆς ὄποιας τὰ πλεονεκτήματα ἐπανειλημμένως ἔχουν ἀναπτυχθῆ, εἰναι ἐνδεδειγμένη διὰ τὸ οἰκολογικὸν περιβάλλον τῆς περιφερείας, ἐν συνδυασμῷ δὲ πρὸς τὴν προβλεπομένην ἀνέγερσιν ἐργοστασίων ἐπεξεργασίας τεύτλων πρὸς παραγωγὴν ζαχάρεως ἐν Ἑλλάδι, δέον ν' ἀποτελέσῃ μίαν ἐκ τῶν πρώτων πρὸς μελέτην νέων καλλιεργειῶν. Τὰ ζαχαρότευτλα δύνανται νὰ καλλιεργηθοῦν εἰς τὴν Κωπαΐδα εἴτε κατὰ τὴν ἄνοιξιν, ὅπότε θὰ ἀνταγωνίζωνται τὴν καλλιέργειαν τοῦ βάμβακος, εἴτε κατὰ τὸ θέρος μετὰ τὴν συγκομιδὴν τοῦ σίτου, ὅπότε θὰ εἰναι δυνατὸν νὰ γίνεται διπλῆ καλλιέργεια ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἐδάφους ἐντὸς τοῦ ἔτους μὲ τὰ ἀνάλογα οἰκονομικὰ ἀποτελέσματα. Πλὴν τῶν τεχνικῶν πλεονεκτημάτων ἀτινα συγκεντρώνει ἡ καλλιέργεια αὕτη, συνδυάζει συγχρόνως τὸ ἔτερον πλεονέκτημα τῆς χρησιμοποιήσεως πολλῶν ἐργατικῶν χειρῶν, τὰ ὄποια ἐπειδὴ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον παρέχονται ὑπὸ τῆς οἰκογενείας ἀποτελοῦν πρόσοδον διὰ τὸν ἐπιχειρηματίαν καλλιεργητὴν διὰ τῆς ἐπερχομένης οὕτω ἐλαττώσεως τῶν χρηματικῶν δαπανῶν.

Τὰ γεώμηλα ὥσαύτως δύνανται ν' ἀναπτυχθοῦν μετὰ τὴν συγκομιδὴν τοῦ σίτου, διότι ἐκτὸς τῶν ἄλλων αἱ τιμαὶ των κατὰ τὸν χειμῶνα εἰς τὴν ἀγορὰν τῶν Ἀθηνῶν είναι πάντοτε ὑψηλαί, λόγῳ τῆς παρατηρουμένης χαμηλῆς προσφορᾶς τούτων κατὰ τοὺς χειμερινοὺς μῆνας, συνεπείᾳ τῆς εἰς μικρὰν σχετικῶς κλίμακα καλλιέργειας των κατὰ τὸ θέρος καθ' ἀπασαν τὴν χώραν λόγῳ τῆς ἐλλείψεως ἐπαρκοῦς ὕδατος πρὸς ἄρδευσιν. Οὕτω θὰ εἰναι δυνατὴ ἡ διπλῆ καλλιέργεια ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ ἔτους ὡς καὶ μὲ τὰ τεῦτλα, τῶν δύο τούτων καλλιεργειῶν ἀνταγωνιζομένων κατὰ τὸ θέρος μεταξύ των.

Ἐτέρα ἐντατικὴ χρησιμοποίησις τοῦ ἐδάφους δύναται νὰ ἐπέλθῃ διὰ τῆς καλλιέργειας τομάτας κατὰ τὴν ἄνοιξιν καὶ ἐκ τῆς καλλιέργειας κατὰ τὸ θέρος κουνουπιδιῶν μετὰ τὸν σίτον, λόγῳ τῶν ὑψηλῶν σχετικῶς ἀποδόσεων αἵτινες σημειοῦνται εἰς τὰς δοκιμαστικὰς καλλιέργειας αἵτινες γίνονται ἐν τῇ περιοχῇ καὶ λόγῳ τοῦ μεγάλου ἀριθμοῦ ἡμερομισθίων ἀτινα ἀπαιτεῖ ἡ καλλιέργεια τῶν δύο τούτων φυτῶν (πλεονέκτημα λόγῳ τῆς ἀφθόνου οἰκογενειακῆς ἐργασίας). Διὰ τὴν ἀνάπτυξιν ὅμως τῶν δύο τούτων καλλιεργειῶν ὑπάρχουν σοβαροὶ ἐνδοιασμοί, δεδομένου ὅτι οἱ καλλιεργηταὶ κατοικοῦν πολὺ μακράν καὶ δὲν δύνανται νὰ παρακολουθοῦν τὴν ἀνάπτυξιν τῶν φυτῶν καθ' ἔκάστην συμφώνως πρὸς τὰς μεγάλας ἀπαιτήσεις τούτων εἰς περιποιήσεις (κυρίως καταπολεμήσεις ἀσθενειῶν, σκαλίσματα κλπ.).

Τέλος, ἡ καλλιέργεια τῆς μηδικῆς δέον νὰ τεθῇ ὑπὸ μελέτην, δοθείστης τῆς πλεονεκτικῆς θέσεως εἰς ἦν εύρισκεται ἡ Κωπαΐς, ἀπέχουσα τῆς μεγάλης καταναλωτικῆς ἀγορᾶς τῶν Ἀθηνῶν μόλις 92 χλμ. πρὸς κάλυψιν τῶν ἀναγ-

κῶν τῶν ὑπαρχόντων ἀφθόνων βουστασίων ἐνῶ ἡ πλησιεστέρα περιφέρεια παραγγῆς σανοῦ μηδικῆς, ἡ Αἰτωλοακαρνανία, ἀπέχει πολὺ περισσότερον. Ἀπὸ ἀπόψεως ὅθεν κόστους μεταφορᾶς ἡ περιοχὴ εύρισκεται εἰς πλεονεκτικὴν θέσιν ἔναντι τῶν ἄλλων, ἐπὶ πλέον δὲ ἡ καλλιέργεια τῆς μηδικῆς παρουσιάζει τὸ πλεονέκτημα τῆς χρησιμοποιήσεως τῶν ἐργατικῶν χειρῶν τῆς οἰκογενείας.

Κατόπιν τῆς οὕτω γενομένης ἐπιλογῆς τῶν διαφόρων καλλιεργειῶν, αἵτινες δύνανται νὰ εύδοκιμήσουν ἐν τῇ περιοχῇ καὶ πρὸς ἔξεύρεσιν ὁμοειδοῦς βάσεως συγκρίσεως τῆς ἀποδοτικότητος τούτων, κατετάξαμεν ταύτας καθ' ὅμαδας, τῆς κατατάξεως γενομένης ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὑπαρχουσῶν δυνατοτήτων ἀναπτύξεως τῶν διαφόρων καλλιεργειῶν ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἐδάφους καὶ ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ ἔτους.

Αἱ ὅμαδες αὗται ἔχουν ὡς κατωτέρω :

1. Σῖτος (ἄνευ ἐπισπόρου καλλιεργείας).
  2. Βάμβαξ.
  3. Ἐραβόσιτος ἀνοίξεως.
  4. Ζαχαρότευτλα ἀνοίξεως.
  5. Σῖτος - Ἐραβόσιτος.
  6. Σῖτος - Ζαχαρότευτλα.
  7. Σῖτος - Γεώμηλα.
  8. Μηδικὴ (五百ής).
- } διπλῇ καλλιέργεια

2. Ἀποδόσεις

Αἱ ἀποδόσεις αἵτινες ἐλήφθησαν ὑπ’ ὅψιν ἀντιστοιχοῦν πρὸς τὰς μέσας τοιαύτας τῆς περιόδου 1953 - 1955 τὰς σημειωθείσας ἐν Κωπαΐδι διὰ τὸν σῖτον καὶ βάμβακα.

Διὰ τὰς λοιπὰς καλλιεργείας, αἵτινες δὲν ἀπαντῶνται ἐν τῇ περιφερείᾳ ὑπὸ τὸ κρατοῦν σήμερον σύστημα ἐκμεταλλεύσεως, αἱ ἀποδόσεις προσηρμόσθησαν εἰς ἐπίπεδα τὰ ὅποια ἀνταποκρίνονται πρὸς τὴν καλὴν ποιότητα τῶν ἐδαφῶν τῆς ἔξεταζομένης περιοχῆς ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὴν χρησιμοποιουμένην ἐντατικὴν λίπανσιν καὶ τὴν ἐν ταυτῷ ἀπαιτουμένην ποσότητα ὕδατος πρὸς ἀρδευσιν. Δυνατὸν βεβαίως ἐν τῇ πράξει αἱ ἀποδόσεις νὰ εἰναι ἀνώτεραι τῶν ὑπολογιζομένων λόγῳ τοῦ πλούσιου τῶν ἐδαφῶν, πλὴν ὅμως, λόγῳ τῆς σχετικῆς ἀπειρίας τῶν καλλιεργητῶν, ἐλήφθησαν μέσαι ἀποδόσεις δυνάμεναι νὰ πραγματοποιηθοῦν, συντελούσσης πρὸς τοῦτο πλὴν τῶν ἄλλων καὶ τῆς ἀρίστης κατεργασίας τοῦ ἐδάφους διὰ μηχανικῶν μέσων. Αἱ ληφθεῖσαι ὑπ’ ὅψιν ἀποδόσεις εὑρίσκονται εἰς τὸ παράρτημα καὶ εἰς τοὺς ἀντιστοίχους πίνακας τῶν καλλιεργειῶν.

3. Τιμαὶ Προϊόντων.

Οἱ καθορισμὸς τῶν τιμῶν ἡ μᾶλλον ἡ πρόβλεψις τούτων ἀποκτᾷ σημαντικὴν σπουδαιότητα, ὡς ἄλλως τε τοῦτο συμβαίνει πάντοτε προκειμένου περὶ τιμῶν καὶ δὴ τοιούτων ἀγροτικῶν προϊόντων. Ὡς ἐκ τούτου περιωρίσθημεν διὰ μὲν τὸν σῖτον καὶ βάμβακα εἰς τιμὰς μὴ ἀπεχούσας πολὺ ἐκείνων

τοῦ 1955. Διὰ τὸν ἀραβόσιτον ἐλήφθη τιμὴ ἀνταποκρινομένη πρὸς τὰς μέσας τιμὰς τοῦ προϊόντος κατὰ τὴν τελευταίαν ζετίαν, ἦτοι 2 δρχ. κατὰ χλγ. Διὰ τὰ τεῦτλα ὡς μέση τιμὴ ἐλήφθη ἡ τῶν 300 δρχ. κατὰ τόννον μὲ παράδοσιν εἰς τὸ ἔργοστάσιον ἐκ μέρους τῶν παραγωγῶν (μέση προβλεπομένη τιμὴ διὰ τὴν πρώτην ὑλην τῆς βιομηχανίας ζαχάρεως). Διὰ τὰ γεώμηλα ὡς τιμὴ ἐλήφθη ἡ τῶν 1.000 δρχ. κατὰ τόννον ἐν τῇ ἀποθήκῃ τοῦ Ὀργανισμοῦ Κωπαΐδος. Τέλος, ἡ ὑπολογισθεῖσα διὰ τὸν σανὸν μηδικῆς τιμὴ ἀνέρχεται εἰς 1.000 δρχ. κατὰ τόννον μὲ παράδοσιν εἰς τὰς ἀποθήκας τοῦ Ὀργανισμοῦ Κωπαΐδος. Οἱ καθορισμὸς μιᾶς μέσης τιμῆς τοῦ προϊόντος καθίσταται λίαν δυσχερής, λόγῳ ἐλλειψεως ἐπαρκῶν στοιχείων, πάρατηρουμένου μεγάλου εὔρους μεταξὺ τῶν τιμῶν, τῶν χαμηλοτέρων στημειουμένων κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ θέρους τῶν δὲ ὑψηλοτέρων κατὰ τὸν χειμῶνα καὶ δὴ κατὰ τὸ τέλος τούτου.

4. Κόστος Συντελεστῶν τῆς Παραγωγῆς.

Ἄως κόστος τῶν χρησιμοποιουμένων συντελεστῶν τῆς παραγωγῆς ἐλήφθη τὸ κόστος τούτων κατὰ τὸ 1955, χωρὶς βεβαίως τοῦτο νὰ ἀποκλείῃ τὴν μέταβολήν ἐνίων τούτων, ἥτις ὅμως θὰ εἴναι σχετικῶς μικρὰ μὴ δυναμένη νὰ ἐπηρεάσῃ τὰ ἀποτελέσματα. Διὰ τὴν ἀνθρωπίνην ἐργασίαν δὲν ὑπελογίζηται δαπάνη, καθ' ὅσον ἐπιδιώκομεν τὴν εἰς τὸ maximum ἀξιοποίησιν τῆς παρεχομένης ὑπὸ τῆς οἰκογενείας ἐργασίας, ἀνευ χρησιμοποιήσεως ἐργασίας ἐπὶ πληρωμῆς, ἐπὶ τῷ σκοπῷ τῆς ἐλαττώσεως τῶν χρηματικῶν δαπανῶν καὶ τῆς αὐξήσεως οὕτω τῆς καθαρᾶς χρηματικῆς προσόδου.

Διὰ τοὺς σπόρους, λιπάσματα καὶ φάρμακα ἐλήφθησαν ὑπὸ ὄψιν αἱ μέσαι τιμαὶ τῆς A.T.E. κατὰ τὸ 1955 εἰς τὰς ὁποίας περιλαμβάνονται καὶ τὰ κόμιστρα μέχρι Κωπαΐδος.

Κατὰ τὴν γιγνομένην ἐν τῇ παρούσῃ ἀνάλυσιν πρὸς ἔξεύρεσιν τοῦ optimum τοῦ συνδυασμοῦ τῶν συντελεστῶν τῆς παραγωγῆς, ὑπολογίζομεν τὸ εἰσπραττόμενον κατ' ἔτος ποσὸν ὑπὸ τοῦ Ὀργανισμοῦ βάσει τῶν καταβαλλομένων ὑπὸ τῶν παραγωγῶν εἰσφορῶν κατὰ τὴν λήξασαν τριετίαν⁽¹⁾ ὡς ἔξῆς :

‘Η ἐπιβάρυνσις διὰ τὸν σῖτον καὶ ἀραβόσιτον (ἀνοίξεως) ὑπολογίζεται εἰς 15 % τῆς παραγωγῆς, ἐνῶ διὰ τὸν βάμβακα, ζαχαρότευτλα (ἀνοίξεως) καὶ μηδικὴν εἰς ποσὸν ἵσον πρὸς τὴν ἀξίαν 19,2 χλγ. βάμβακος. Διὰ τὰ ἐπίσπορα οὐδεμία ἴδιαιτέρα ἐπιβάρυνσις καταλογίζεται πλὴν ἐκείνης διὰ τὸν σῖτον, ὅστις προηγεῖται τούτων. ‘Η πρὸς τὸ Δημόσιον καταβαλλομένη εἰσφορὰ ὑπολογίζεται ὡς αὐτὴ ἔχει σήμερον ἦτοι 6 % τῆς παραγωγῆς διὰ τὰς καλλιεργείας σίτου καὶ ἀραβοσίτου καὶ τὴν ἀξίαν 10,24 χλγ. βάμβακος διὰ τὰς λοιπὰς καλλιεργείας.

Σχετικῶς μὲ τὸ κόστος χρησιμοποιήσεως μηχανημάτων καὶ ἐργαλείων παρατηρεῖται ὅτι, ἐφ' ὅσον ἡ κατεργασία τοῦ ἐδάφους ὡς καὶ αἱ λοιπὰ

1) ‘Η εἰσπραττόμενη ὑπὸ τοῦ Ὀργανισμοῦ Κωπαΐδος εἰσφορὰ σκοπὸν κυρίως ἔχει πλὴν τῶν ἄλλων τὴν κάλυψιν τῶν δαπανῶν ἀρδεύσεως, ἥτις τὸ κόστος ἔχει ὡς κάτωθι:

Κατὰ τὴν διὰ τεχνητῆς βροχῆς ἀρδεύσεως εἰς Κωπαΐδα χρησιμοποιεῖται ἐν συγκρότημα

έργασίαι σπορᾶς, λιπάνσεως, καταπολεμήσεως ζιζανίων καὶ ἀσθενειῶν καὶ συγκομιδῆς γίνονται διὰ μηχανημάτων κατ' ἀποκοπήν, περιωρισμένος θὰ εἴναι ὁ ἀριθμὸς τῶν χρησιμοποιουμένων ὑπὸ τῶν καλλιεργητῶν χειροκινήτων ἔργαλείων.

‘Ἄσαύτως ἀπαιτεῖται ὁ ἀνάλογος ἀριθμὸς σάκκων ἢ ἄλλων μέσων πρὸς τοποθέτησιν καὶ μεταφορὰν τῶν συγκομιζομένων προϊόντων. Βάσει τῶν ἀνωτέρω παραθέτομεν εἰς τὸ παράρτημα τὰ ἀπαιτούμενα ἔργαλεῖα καὶ ὑλικά, ἀτινα δέον νὰ ἔχουν εἰς τὴν διάθεσιν των οἱ ἀγρόται πρὸς ἀντιμετώπισιν τῶν ἀναγκῶν των, τοῦ ὑπολογισμοῦ γενομένου μὲ βάσιν κτῆμα ἐκτάσεως 24 στρ., τοῦ εἴδους δὲ τούτων προσηρμοσμένου πρὸς τὰς μελετωμένας καλλιεργείας.

ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΤΑ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΑΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ

‘Η μέθοδος τοῦ «γραμμικοῦ προγραμματισμοῦ» προϋποθέτει τὴν χρησιμοποίησιν τῶν αὐτῶν στοιχείων, ἀτινα ἀπαιτοῦνται κατὰ τὴν χρῆσιν τῆς μεθόδου τοῦ «προϋπολογισμοῦ». Πρὸς τοῦτο παραθέτομεν εἰς τὸ παράρτημα καὶ εἰς πίνακας ἀναλυτικῶς τὰς καλλιεργητικὰς ἔργασίας, αἵτινες ἀντιστοιχοῦν πρὸς τὰς μελετωμένας καλλιεργείας ὡς καὶ τὰ χρησιμοποιούμενα πτοσά τῶν συντελεστῶν τῆς παραγωγῆς μετὰ τῶν χρηματικῶν δαπανῶν (σταθερῶν καὶ μεταβλητῶν), ἀτινας συνεπάγεται ἡ χρῆσις τούτων. Εἰς τὸ τέλος ἐκάστου πίνακος ἐμφανίζονται ἀφ' ἐνὸς μὲν ἡ ἀκαθάριστος πρόσοδος ἐκάστης καλλιεργείας, ἀφ' ἐτέρου δὲ τὸ σύνολον τῶν χρηματικῶν δαπανῶν καὶ ἡ προκύ-

ἀνὰ 500 στρ. μὲ ἐκτόξευσιν 105 κ.μ. ὥρισίων, τῆς ἀξίας τούτου ἀνερχομένης εἰς 130.000 δρχ. περίπου. Τὸ κόστος κατὰ κυβικὸν μέτρον ὅδατος τοῦ ἀνωτέρω συγκροτήματος ὑπολογίζεται ὡς ἀκολούθως βάσει τῶν ὑπὸ τοῦ Ὀργανισμοῦ Κωπαΐδος τηρουμένων στοιχείων :

1. Σταθεραὶ ἐτήσιαι δαπάναι.

α'. Ἀπόσβεσις (διάρκεια 10 ἔτη)	13.000 Δρχ.
β'. Τόκος 8 % τῶν 130.000	5.200 »
	<hr/>
2	Σύνολον
	18.200 »

Δοθέντος ὅτι κατὰ τὴν ἀρδευτικὴν περίοδον ἀπὸ 1ης Ἰουνίου μέχρι μέσων Σεπτεμβρίου (107 ἡμέραι) τὰ συγκροτήματα τεχνητῆς βροχῆς χρησιμοποιοῦνται 19 ὥρας περίπου κατὰ 24ωρον, ἡ καθ' ὥραν ἔργασίας ἐπίπτωσις τῶν σταθερῶν δαπανῶν ἀνέρχεται εἰς

18.200	=	8,95 Δρχ.
2.033		

2. Μεταβληταὶ Δαπάναι ὥρισίως.

α'. Ἡτοι καύσιμα, λιπαντικά, ἔργατικὰ μεταφορῶν, ὑλικά ἀνταλλακτικῶν, μισθοὶ καὶ διάφορα	33,00 »
β'. Ἐπισκευαὶ ὥρισίως	5,00 »
	<hr/>
Συνολικὸν κόστος καθ' ὥραν	46,95 »
ἡτοι τὸ κόστος κατὰ κ.μ. ὅδατος ἀνέρχεται εἰς	46,95
	<hr/>
	105 = 0,447 δρχ.

πτουσα ἐκ τῆς διαφορᾶς τούτων καθαρὰ χρηματικὴ πρόσοδος, πάντα δὲ ταῦτα κατὰ στρέμμα καλλιεργείας.

Ἐκ τῶν βοηθητικῶν τούτων πινάκων τοῦ παραρτήματος ἔξαγεται ὁ πίναξ 7, ὃς τις περιλαμβάνει, ἀφ' ἐνὸς μὲν τὰς ποσότητας τῶν συντελεστῶν τῆς παραγωγῆς, οἵτινες εύρισκονται εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ Ὀργανισμοῦ Κωπαΐδος εἰς περιωρισμένας ποσότητας, ἀφ' ἑτέρου δὲ ὑπὸ μορφὴν διανυσμάτων $P_1 - P_8$ τὰς παραγωγικὰς διαδικασίας τῶν διαφόρων ὅμάδων καλλιεργειῶν ὑπὸ μορφὴν στηλῶν (διανύσματα δράσεως). Τὰ στοιχεῖα τῶν διανυσμάτων τούτων ἀνταποκρίνονται πρὸς τὰς ποσότητας τῶν ὑπὸ περιορισμὸν συντελεστῶν τῆς παραγωγῆς, οἵτινες χρησιμοποιοῦνται ὑπὸ τῶν παραγωγικῶν διαδικασιῶν κατὰ στρέμμα καὶ αἵτινες εἶναι σταθεραὶ διὰ τὰς ληφθείσας ὑπὸ ὄψιν ἀποδόσεις. Εἰς τὸ τέλος τοῦ πίνακος ἀναφέρεται ἡ καθαρὰ χρηματικὴ πρόσοδος ἡ ἀντιστοιχοῦσα εἰς ἑκάστην παραγωγικὴν διαδικασίαν.

Εἰς τὴν στήλην τῶν διαθέσιμων συντελεστῶν τῆς παραγωγῆς περιλαμβάνονται πλὴν τοῦ ἑδάφους καὶ τοῦ ἀρδευτικοῦ ὑδατος κατὰ τὸ θέρος καὶ τινες ἄλλοι περιοριστικοὶ παράγοντες οἵτινες διαγράφονται ως ἔξης :

Κατὰ τὴν χρῆσιν τῆς μεθόδου πλὴν τῶν φυσικῶν συντελεστῶν δέον νὰ λαμβάνωνται ὑπὸ ὄψιν καὶ αἱ δυνατότητες διαθέσεως τῶν προϊόντων (¹) εἰς περίπτωσιν καθ' ἥν καλλιέργειά τις λάβῃ μεγάλην ἔκτασιν εἰς τὸ τελικὸν παραγωγικὸν πρόγραμμα, ὅπότε ἐπέρχεται διατάραξις τῆς ἴσορροπίας προσφορᾶς καὶ ζητήσεως ἐν τῇ ἀγορᾷ μὲν ἀποτέλεσμα, ἀφ' ἐνὸς μὲν τὴν πτῶσιν τῶν τιμῶν, ἀφ' ἑτέρου δὲ τὴν μὴ διαθέσιν ἱκανῶν ποσοτήτων ἐκ τῶν παραγομένων προϊόντων. Βασιζόμενοι εἰς τὴν ἀνωτέρω ὀρχήν, ἐθεσπίσαμεν ως ὅριον διὰ τὴν καλλιέργειαν τῶν γεωμήλων τὴν ἔκτασιν τῶν 5.000 στρ., ἡ παραγωγὴ τῆς δόποις δύναται νὰ ἀπορροφηθῇ ἀπὸ τὴν μεγάλην καταναλωτικὴν ἀγορὰν Ἀθηνῶν—Πειραιῶς κατὰ τὴν χειμερινὴν περίοδον καὶ εἰς διάστημα 100 ἡμέρων, δοθέντος ὅτι κατὰ τὴν περίοδον ταύτην ἡ ζήτησις διὰ τὸ προϊὸν τοῦτο εἴναι πάντοτε ἀνωτέρα τῆς προσφορᾶς.

Ἡ μηδικὴ ὠσαύτως συναντῷ δυσχερείας εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ προϊόντος εἰς τὰ ἀστικὰ βουστάσια τῆς Ἀττικῆς, ἐφ' ὃσον ἡ καλλιέργειά της ἐπεκταθῇ εἰς μεγάλον βαθμόν, δεδομένου ὅτι ως ἐκ τῆς μὴ ἀναπτύξεως ἀγελαδοτροφίας ἐν Κωπαΐδᾳ ὑπὸ τὰς κρατούσας σήμερον συνθήκας (ώς ἀλλαχοῦ ἐτονίσθη) καὶ τοῦ συναγωνισμοῦ ἐκ τῆς καλλιεργείας τῆς διενεργουμένης ἐν Ναυπακτίᾳ δὲν θὰ καθίσταται εὔκολος ἡ διάθεσις μεγάλων ποσοτήτων. Οὕτω βάσει τῶν σήμερον διαπραγματευομένων ποσοτήτων σανοῦ μηδικῆς ἐν τῇ Ἀττικῇ ως καὶ τῶν ἐκ παραλλήλου διατιθέμενών ποσοτήτων σανοῦ βρώμης, ἀναβιβάζομεν τὸ maxima π τῆς ἔκτάσεως ἥν δύναται νὰ καταλάβῃ ἡ καλλιέργειά της εἰς 10.000 στρ.

Τέλος, διὰ τὰ ζαχαρότευτλα θέτομεν ως ὅριον καλλιεργείας τὰ 20.000

1) Ἡ ἔξετασις τοῦ παράγοντος τούτου καὶ ὁ καθορισμὸς ἀνωτάτων δρίων ἐπεκτάσεως κλάδου τινὸς εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις ἀποκτᾶται σημασίαν κατὰ τὴν χρῆσιν τῆς μεθόδου ἀποφευγομένων οὕτω ἐσφαλμένων λύσεων.

Πίναξ 7.

Συγχέεσται παραγωγής	Διαθέσιμοι παρόστητοι συντελεσταί παραγωγής	'Απαιτούμενοι συντελεσται κατά παραγωγικάς διαδικασίας (¹)							
		P ₁ Στατος	P ₂ Βαθμος	P ₃ Ζαχαρ. άνοιξ.	P ₄ 'Αραβό- στα. άνοι- ξεως	P ₅ Στατος και άραβρος.	P ₆ Στατος και ζαχαρότ.	P ₇ Στατος και γεύμηλα	P ₈ Μηδική
*Εδαφος : στρέμματα	86.000	1	1	1	1	1	1	1	1
**Όδιορ άρδευσεως (²)									
Περιόδος 1η Κ. Μ.	3.238.274	0	65	65	65	40	40	0	65
» 2 ^ο »	2.861.996	0	65	65	65	50	50	60	66
» 3η »	2.668.156	0	65	0	65	65	75	25	70
» 4η »	2.693.949	0	0	0	0	50	75	75	67
» 5η »	2.534.606	0	0	0	0	25	50	50	60
Περιόρισματα εις έκτασην καλλιεργειών εις στρέμματα									
Ζαχαρότευτλας	20.000	0	0	0	1	0	1	0	0
Τεύμηλας θέρους	5.000	0	0	0	0	0	0	1	0
Μηδική	10.000	0	0	0	0	0	0	0	1
Καθημερινή χρηματική πρόστιθος ΔΡΧ.	313,50	706,12	548,12	722,79	555,35	800,85	1.171,33	991,32	

(1) Τα στοιχεία έκδοσου των διαυγεινάτων $P_1 - P_8$ είναι απόστρητες των συντελεστών της παραγωγής στην απαιτούμενη κατά στρέμματα έκδοσης παραγωγής διαδικασίας και οπως συντελεστοί εύρισκονται είς περιωρισμένα ποσότητας,

(2) Αι περίσσοι 1-5 αντιστοιχούν εις τα πάντα 15θηνερα Δημο 17-15/9.

στρ., δοθέντος ὅτι καὶ εἰς τὴν ὑπόλοιπον ἔκτασιν τῆς Κωπαΐδος θὰ καλλιεργοῦνται τεῦτλα πρὸς παραγωγὴν ζαχάρεως, ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν τῆς ὑπάρχεως βιομηχανίας ζαχάρεως ἐν τῇ περιοχῇ.

Οἱ ἀνωτέρω περιορισμοὶ εἰς τὰς διαφόρους καλλιεργείας, ἀφ' ἐνὸς ἀνταποκρίνονται πρὸς τὰς συνθήκας τῆς ἀγορᾶς, ἐνῷ ἀφ' ἐτέρου παρέχουν τὴν δυνατότητα νὰ καταδειχθῇ ἡ χρήσις τῆς μεθόδου τοῦ «γραμμικοῦ προγραμματισμοῦ» εἰς δλας αὐτῆς τὰ λεπτομερεῖας, γεγονὸς τὸ δποῖον πρωτίστως προέχει κατὰ τὴν παροῦσαν μελέτην, δοθέντος δὲ τῇ Κωπαΐς χρησιμοποιεῖται ὡς πειραματικὸν πεδίον πρὸς ἐφαρμογὴν τῆς μεθόδου.

Κατόπιν τῶν ἀνωτέρω ἀναγάγομεν εἰς τὸν πίνακα 7 παραγωγικὰς διαδικασίας (διανύσματα P₁-P₈) εἰς 100 δρχ. καθαρᾶς χρηματικῆς προσόδου, διατηροῦντες τὴν αὐτὴν τάξιν τῶν στοιχείων, προκύπτει δὲ οὕτω ὁ πίνακας 8. Μετὰ τὴν πρώτην ταύτην ἀναγωγὴν ἀκολουθεῖ δευτέρα τοιαύτη, καθ' ἥν ἐκφράζομεν τὰ στοιχεῖα τῶν διανυσμάτων τοῦ πίνακος 8 ὡς ποσοστὰ τῶν διαθεσίμων συντελεστῶν τῆς παραγωγῆς εἰς ἀναλογίαν 1 : 100.000, ἐπιτυγχάνοντες οὕτω ἀπόλυτον δόμοιογένειαν εἰς τὴν ἐκφρασιν τῶν «παραγωγικῶν διαδικασιῶν», τῶν ὅποιων τὰ στοιχεῖα εἰς τὸν πίνακα 9 εἶναι ἐκπεφρασμένα εἰς ποσοστὰ τῶν διαθεσίμων συντελεστῶν, ἐνῷ συγχρόνως ἔχουν ἀναχθῆ προγούμενως ἐπὶ τῆς αὐτῆς καθαρᾶς χρηματικῆς προσόδου.

' Τοιαύτη διπλῆ ἀναγωγή, τὴν ὅποιαν ἐπενόησεν ὁ Καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Καλιφορνίας ἐν Berkeley James Boles, περιώρισε σημαντικῶς τοὺς ἀπαιτουμένους μεγάλους ὑπολογισμούς, διότι ἐπέτρεψε τὴν προκαταρκτικὴν τρόπον τινὰ ἐπιλογὴν τόσον τῶν συντελεστῶν ἐκείνων τῆς παραγωγῆς, οἵτινες πράγματι ἀποτελοῦν φραγμὸν εἰς τὴν ἔντασιν τῆς παραγωγῆς, δύον καὶ τῶν παραγωγικῶν διαδικασιῶν, αἵτινες θὰ ἀποτελέσουν τελικῶς τὴν δόμαδα, ἔξ ής, βάσει τῆς μεθόδου, θὰ καταρτισθῇ τὸ ἀποδοτικώτερον πρόγραμμα παραγωγῆς. Τὸ τέχνασμα τοῦτο συνίσταται εἰς τὰ ἀκόλουθα:

Εἰς τὸν πίνακα 9 συγκρίνονται ὄλαι αἱ σειραὶ τῶν διανυσμάτων μεταξύ των, ἀρχῆς γενομένης ἐκ τῆς πρώτης καὶ τῆς δευτέρας, διαγραφομένης τῆς γραμμῆς ἐκείνης ἥτις ἔχει ἀπαντας τοὺς συντελεστάς της μικροτέρους ἀριθμητικῶς τῆς ἄλλης. 'Ἐν τῇ περιπτώσει μὴ ὑπάρχεως συντελεστοῦ ἐν τινὶ διανύσματι ὑπολογίζεται οὕτως ὡς μηδέν. 'Η κατὰ τὸν τρόπον τοῦτον ἀκολουθουμένη τακτικὴ στηρίζεται ἐπὶ τοῦ ὅτι ἐφ' ὅσον μιᾶς γραμμῆς οἱ συντελεσταὶ εἰναι ἀπαντες μεγαλύτεροι τῶν τοιούτων ἐτέρας, ἐπεται ὅτι θὰ ἔξαντληθῇ πρῶτος ὁ ἀντίστοιχος συντελεστὴς τῆς παραγωγῆς οἰαδήποτε παραγωγικὴ διαδικασία καὶ ἐδον ἐπιλεγῆ, ἐπομένως ὁ ἔτερος συντελεστὴς τῆς παραγωγῆς δὲν θὰ ἔχῃ ἥδη καταναλωθῆ ἔξ δλοκλήρου, μὴ ἀποτελῶν οὕτω πραγματικὸν περιορισμὸν κατὰ τὴν ἐκλογὴν τοῦ προγράμματος, μὲ ἀποτέλεσμα τὴν διαγραφὴν τούτου. Κατὰ τὸν τρόπον τοῦτον διαγράφονται ἡ δευτέρα καὶ ἕκτη γραμμαὶ ἥτοι τὸ ἀρδευτικὸν ὅδωρ κατὰ τὸ πρῶτον 15θήμερον τοῦ 'Ιουλίου καὶ τοῦ Σεπτεμβρίου τῶν ἀντιστοίχων συντελεστῶν μὴ ὄντων περιοριστικῶν εἰς τὴν ἐπίλυσιν τοῦ προβλήματος.

'Ἐν συνεχείᾳ λαμβάνει χώραν δευτέρα ἐπιλογὴ διὰ τῆς συγκρίσεως τὴν

Πίναξ 8

Συντελεσταὶ παραγωγῆς		P_1	P_2	P_3	P_4	P_5	P_6	P_7	P_8
”Εδαφος : στρέμματα	0,318979	0,141619	0,182442	0,138353	0,180067	0,124867	0,085373	0,100876	
Υδωρ ἀρδεύσεως	9,205234	11,858717	8,992930	7,202665	4,994693	0	6,556914		
Περιόδος 1 κ.μ.	0	9,205234	11,858717	8,992930	11,704331	6,243336	5,122382	6,657790	
» 2 »	0	9,205234	0	8,992930	11,704331	9,365050	2,134326	7,061292	
» 3 »	0	9,205234	0	0	0	6,243366	6,402978	6,758665	
» 4 »	0	0	0	0	0	3,121683	4,268651	6,052536	
» 5 »	0	0	0	0	0	0	0	0	
Περιορισμοὶ εἰς έκτασιν καλλιεργ. στρεμ.	0	0	0	0,138353	0	0,124867	0	0	
Ζαχαρότευτλα	0	0	0	0	0	0	0,085373	0	
Γεωμηλαζ β'	0	0	0	0	0	0	0	0	
Μηριβική	0	0	0	0	0	0	0	0,100876	

Πίναξ 9

Συντελεσταὶ παραγωγῆς		P_1	P_2	P_3	P_4	P_5	P_6	P_7	P_8
”Εδαφος : 86000 στρ.	0,370906	0,164673	0,212142	0,160876	0,209380	0,145194	0,099271	0,117298	
Αρδ. υδωρ 3.238274 κ.μ.	0	0,284264	0,366205	0,277708	0,222423	0,154239	0	0,202482	
» 2.861.996 »	0	0,321637	0,414351	0,314219	0,408957	0,218147	0,178979	0,232628	
» 2.968.156 »	0	0,345004	0	0,337047	0,438667	0,350993	0,079993	0,264651	
» 2.663.949 »	0	0	0	0	0	0,234365	0,240357	0,253708	
» 2.534.606 »	0	0	0	0	0	0,123162	0,168415	0,238796	
Περιορισμοὶ εἰς έκτασιν καλλιεργεία :									
Ζαχαρότευτλα 20.000 στρ.	0	0	0	0,691765	0	0,624335	0	0	
Γεωμηλαζ β' 5.000 »	0	0	0	0	0	0	1,707460	0	
Μηριβική 10.000 »	0	0	0	0	0	0	0	1,008760	

φοράν ταύτην τῶν στηλῶν τῶν διανυσμάτων μεταξύ των, διαγραφομένου τοῦ διανύσματος τοῦ όποιου ἀπαντα τὰ στοιχεῖα εἶναι μεγαλύτερα ἐκείνων τοῦ ἔτερου μεθ' οὗ συγκρίνεται. Τὸ τέχνασμα τοῦτο στηρίζεται εἰς τὸ ὅτι ἐφ' ὃσον δλα τὰ διανύσματα ἀποδίδουν τὴν αὐτὴν καθαρὰν χρηματικὴν πρόσοδον ἡτοὶ 100 δρχ., εἶναι οἰκονομικῶς ἀποδοτικώτερα ἐκεῖνα ὡν ἀπαντα τὰ στοιχεῖα εἶναι μικρότερα τῶν ἄλλων, διότι περισσότεραι μονάδες τούτων θὰ δυνηθοῦν νὰ ἀξιοποιήσουν τὰς αὐτὰς ποσότητας συντελεστῶν τῆς παραγωγῆς, ἀποδίδουσαι οὕτω μεγαλυτέραν καθαρὰν χρηματικὴν πρόσοδον. Οὕτω διαγράφεται τὸ διάνυσμα P_5 ἐκ τοῦ πίνακος 9.

Πρὸς κατάστρωσιν ἥδη τοῦ πρώτου πίνακος ὅστις θὰ χρησιμοποιηθῇ πρὸς ἐφαρμογὴν τοῦ ὑπολογιστικοῦ συστήματος τῆς μεθόδου ἀπαιτοῦνται τὰ «διανύσματα ἀδρανείας». Ὁ ἀριθμὸς τῶν διανυσμάτων τούτων ἀτινα παριστῶμεν διὰ $P_9 - P_{15}$ ⁽¹⁾ εἶναι ἵσος πρὸς τὸν ἀριθμὸν τῶν πραγματικῶν ὑπὸ περιορισμὸν διατελούντων συντελεστῶν τῆς παραγωγῆς, δὲ ἀριθμὸς τῶν στοιχείων των θὰ ἰσοῦται μὲ τὸν ἀριθμὸν τῶν στοιχείων τῶν «διανυσμάτων δράσεως» $P_1 - P_8$.

Τὰ διανύσματα ἀδρανείας $P_9 - P_{15}$ εἶναι τῆς ἀκολούθου μορφῆς (μοναδιαία)

$$P_9 \equiv \begin{vmatrix} 1 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \end{vmatrix}, \quad P_{10} \equiv \begin{vmatrix} 0 \\ 1 \\ 0 \\ 0 \end{vmatrix} \text{ κ.ο.κ.}$$

ἡ ἔρμηνεία δὲ τούτων εἶναι ὅτι π. χ. τὸ P_{10} ἐφ' ὃσον τὸ δεύτερον στοιχεῖον ἴσοῦται μὲ τὴν μονάδα καὶ τὰ ὑπόλοιπα εἶναι 0, τοῦτο σημαίνει ὅτι 1 : 100.000 τοῦ διαθεσίμου ὕδατος παραμένει ἀχρησιμοποίητον κατὰ τὸ β' 150ήμερον τοῦ Ἰουλίου, εἴτε λόγῳ πλεοναζούσης ποσότητος ὕδατος κατὰ τὴν περίοδον ταύτην καὶ μὴ ὡς ἐκ τούτου ὑπάρξεως δυνατότητος χρησιμοποιήσεως τούτου λόγῳ ἐλλείψεως τῶν ἄλλων συντελεστῶν εἴτε διότι εἶναι οἰκονομικῶς συμφέρουσα ἡ μὴ χρησιμοποίησις ποσότητός τινος ἐξ ἑνὸς συντελεστοῦ. Ὡς εἶναι εύνόητον οὐδεμία χρηματικὴ πρόσοδος προέρχεται ἐκ τῶν «διανυσμάτων ἀδρανείας». Κατόπιν τῶν ἀνωτέρω δὲ πίνακι 9 παρουσιάζεται ὑπὸ μορφὴν τοῦ πίνατος 1, ὅστις περιλαμβάνει ἀπαντα τὰ διανύσματα.

1) $P_9 =$ διάνυσμα ἀδρανείας ἐδάφους

$P_{10} =$	»	»	ὑδατ. ἀρδ. β' 150ήμ. Ἰουλίου
$P_{11} =$	»	»	» α' » Αὔγουστου
$P_{12} =$	»	»	» β' »
$P_{13} =$	»	»	περιορ. καλλιεργ. ζαχαροτεύτλ.
$P_{14} =$	»	»	» γεωμήλων
$P_{15} =$	»	»	» μηδικῆς

Πινάκιον Ι

C_j	P_1	P_2	P_3	P_4	P_5	P_6	P_7	P_8
P_j	P_0	$P_0 P_{10} P_{11} P_{12} P_{13} P_{14} P_{15}$						
P_9	1	1						
P_{10}	1	1						
P_{11}	1	1						
P_{12}	1	1						
P_{13}	1	1						
P_{14}	1	1						
P_{15}	1	1						
$Z_j - C_j$			-1	-1	-1	-1	-1	-1

Εις τὸ πρῶτον τμῆμα τοῦ πίνακος τούτου τὸ ὄποιον εἶναι τετράγωνον 7×7 ἐμφανίζονται 7 μονάδες διαγώνιως ἐκ τῆς ἀνω ἀριστερᾶς γωνίας πρὸς τὴν κάτω δεξιάν⁽¹⁾. Μεταξὺ τῶν διανυσμάτων τούτων τοῦ ὑποπίνακος οὐδεμία γραμμική συνάρτισις ὑφίσταται, τῆς δύμαδος ταύτης τῶν διανυσμάτων χρησιμοποιουμένης ὡς βάσεως ἐκκινήσεως, καθ' ὅσον ἀπαντά τὰ «διανύσματα δράσεως» δύνανται νὰ ἐκφρασθοῦν ὡς γραμμικοὶ συνδυασμοὶ τῶν «διανύσματων ἀδρανείας», τῶν συντελεστῶν ἐκάστου «διανύσματος δράσεως» ὅντων ἵσων πρὸς τὰ ἀντίστοιχα στοιχεῖα τούτου ὡς π. χ.

$$\begin{aligned} \mathbf{P}_2 = & 0,164673 \mathbf{P}_0 + 0,321637 \mathbf{P}_{10} + 0,345004 \mathbf{P}_{11} \\ & + 0 \times \mathbf{P}_{12} + 0 \times \mathbf{P}_{13} + 0 \times \mathbf{P}_{14} + 0 \times \mathbf{P}_{15} \quad (2) \end{aligned}$$

Οὕτω ἡ στήλη $\mathbf{P}_j$ δηλοῖ τὴν βάσιν τῶν διανυσμάτων ἀδρανείας $\mathbf{P}_{11} - \mathbf{P}_{17}$, ἀτινα σὺν τῇ χρησιμοποιήσει τῆς μεθόδου θὰ ἀντικατασταθῶσιν ἐν μέρει ἥ ἐν ὅλῳ διὰ τῶν διανυσμάτων δράσεως ἀτινα θὰ εἰσέλθουν εἰς τὸ τελικὸν παραγωγικὸν πρόγραμμα, λαμβανομένου ὑπὸ ὅψιν ὅτι εἰς τοῦτο δύνανται νὰ περιληφθοῦν καὶ διανύσματα ἀδρανείας.

Πρὸς δλοκλήρωσιν τοῦ ὀρχικοῦ πινακίου ἐκκινήσεως διὰ τοὺς ὑπολογισμοὺς προστίθενται δύο εἰσέτι στήλαι καὶ τρεῖς σειραί. Ἡ στήλη $\mathbf{P}_0$ περιλαμβάνει τὰς διαθεσίμους ποσότητας συντελεστῶν τῆς παραγωγῆς, τὰς ὄποιας ἐκφράζομεν διὰ τῆς μονάδος, ἐφ' ὅσον τὰ στοιχεῖα τῶν διανυσμάτων $\mathbf{P}_1 - \mathbf{P}_8$ εἶναι ἐκπεφρασμένα εἰς ποσοστὸν τῶν διαθεσίμων συντελεσῶν (1 : 100.000). Ἡ γραμμὴ C_j δηλοῖ τὴν καθαρὰν χρηματικὴν πρόσοδον τῶν διαφόρων «παραγωγικῶν διαδικασιῶν» $\mathbf{P}_1 - \mathbf{P}_8$ ἥ ἐκφράζομεν διὰ τῆς μονάδος⁽³⁾ πρὸς εὐκολίαν κατὰ τοὺς ὑπολογισμούς, τοῦ C_j τῶν $\mathbf{P}_0 - \mathbf{P}_{15}$ ὅντος ἵσου πρὸς μηδέν. Ἐπειδὴ δὲ τὸ $\mathbf{P}_0$ εἰς τὸν πίνακα I περιλαμβάνει ἀπαντας τοὺς διαθεσίμους συντελεστὰς τῆς παραγωγῆς πρὶν ἥ οὔτοι χρησιμοποιηθοῦν ὑπὸ τῶν διαφόρων παραγωγικῶν διαδικασιῶν τοῦ προγράμματος περιλαμβάνοντος τὰ διανύσματα ἀδρανείας $\mathbf{P}_9 - \mathbf{P}_{15}$, τὰ στοιχεῖα τῆς στήλης C_j εἶναι ἀπαντα μηδέν.

Ἡ γραμμὴ Z_j δηλοῖ τὴν καθαρὰν χρηματικὴν πρόσοδον ἥτις προκύπτει ἐκ τοῦ γραμμικοῦ συνδυασμοῦ τῶν διανυσμάτων τῆς βάσεως, ὅστις χρησιμοποιεῖ τὴν αὐτὴν ποσότητα συντελεστῶν τῆς παραγωγῆς, οἵαν καὶ ἐν διάνυσμα δράσεως εἰς τὸ ἐπίπεδον εἰς ὃ τοῦτο χρησιμοποιεῖται. Ἐπειδὴ δὲ ὡς καὶ προηγουμένως ἀνεφέρθη ἀπαντα τὰ στοιχεῖα τῆς στήλης C_j εἶναι 0, ἐκ τοῦ λόγου ὅτι ταῦτα παριστοῦν τὴν καθαρὰν χρηματικὴν πρόσοδον τῶν διανυσμάτων ἀδρανείας ἀτινα περιλαμβάνονται εἰς τὴν βάσιν, ὅλαι αἱ τιμαὶ τῆς γραμμῆς Z_j θὰ εἶναι μηδέν, ἐφ' ὅσον οὐδεμία παραγωγὴ λαμβάνει εἰσέτι

1) "Οπου τὰ στοιχεῖα τόσον τῶν διανυσμάτων δράσεως ὅσον καὶ ἀδρανείας ἴσοῦνται πρές μηδέν, δὲν ἀναγράφομεν τοῦτο ἀφήνοντες λευκὸν τὸν ἀντίστοιχον χῶρον.

2) Τοῦτο σημαίνει ὅτι αἱ χρησιμοποιούμεναι ποσότητες συντελεστῶν παραγωγῆς ὑπὸ τοῦ διανύσματος δράσεως P_2 ίσοῦνται πρὸς τὰς ἀντίστοιχους ποσότητας τῶν συντελεστῶν παραγωγῆς τοὺς ὄποιοὺς χρησιμοποιεῖ ὁ γραμμικὸς συνδυασμὸς τῶν ἀντίστοιχων διανυσμάτων ἀδρανείας τῆς βάσεως, εἰς τὸ ἐπίπεδον τῶν στοιχείων τοῦ διανύσματος δράσεως.

3) Τοῦτο σημαίνει 100 δρχ.

χώραν. Τὸ Z_0 τοῦ διαινύσματος P_0 ἐμφανίζει τὴν συνολικὴν καθαρὰν χρηματικὴν πρόσοδον ἢν ἀποδίδει τὸ ἑκάστοτε πρόγραμμα παραγωγῆς καὶ ἡτίς βεβαίως εἰς τὸν πρῶτον πίνακα εἶναι μηδέν.

Τέλος, ἡ γραμμὴ $Z_j - C_j$ δηλοῖ, προκειμένου μὲν περὶ τῶν «διαινύσμάτων ἀδρανείας», τὸ ποσὸν καθ' ὃ αὐξάνει ἡ ἐλαττοῦται ἡ συνολικὴ καθαρὰ χρηματικὴ πρόσοδος Z_0 τῆς στήλης P_0 ἐκ τῆς προσθήκης ἡ ἀφαιρέσεως μιᾶς μονάδος τοῦ ἀντιστοίχου συντελεστοῦ παραγωγῆς. Ἐπειδὴ βεβαίως τόσον τὰ Z_j ὅσον καὶ τὰ C_j (γραμμῆς) εἶναι μηδὲν καὶ τὰ $Z_j - C_j$ τῶν ἀνωτέρω διαινύσμάτων θὰ εἶναι εἰς τὸν πρῶτον πίνακα ἵστα μὲ μηδέν. «Οσον ἀφορᾷ τὰ «διαινύσματα δράσεως» τὰ στοιχεῖα τῆς γραμμῆς $Z_j - C_j$ εἰς τὸν πρῶτον πίνακα θὰ εἶναι ὄλα ἵστα μηδέν — 1.

Ο πρῶτος οὗτος πίναξ, εἰς τὸν ὅποιον οὐδεμίᾳ παραγωγὴ λαμβάνει χώραν, καθ' ὅσον δὲν περιλαμβάνει εἰς τὸ πρόγραμμα «διαινύσματα δράσεως», τῶν συντελεστῶν παραγωγῆς παραμενόντων ἀχρησιμοποιήτων, λαμβάνεται ὡς ἀφετηρία ἐκκινήσεως πρὸς ἔφαρμογήν τοῦ νέου ὑπολογιστικοῦ συστήματος.

ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΙΚΟΝ ΣΥΣΤΗΜΑ

Λαμβάνοντες ὑπὲρ ὅψιν (ὡς ἀνεφέρθη προηγουμένως) ὅτι πάντα τὰ «διαινύσματα δράσεως» δύνανται νὰ ἐκφρασθοῦν ὡς γραμμικοὶ συνδυασμοὶ τῶν «διαινύσμάτων ἀδρανείας» καὶ οἵτινες συνδυασμοὶ δίδουν καθαρὰν χρηματικὴν πρόσοδον μηδέν, ἐνῶ τὰ ἀντιστοιχα «διαινύσματα δράσεως» χρησιμοποιοῦντα τὰς αὐτὰς ποσότητας συντελεστῶν παραγωγῆς δίδουν καθαρὰν χρηματικὴν πρόσοδον 1, συνάγομεν ὅτι εἶναι συμφέρουσα ἡ εἰσαγωγὴ ἐνὸς τῶν «διαινύσμάτων δράσεως» εἰς τὸ παραγωγικὸν πρόγραμμα (principle of opportunity cost) (¹) ἐφ' ὅσον ἐκ τῆς εἰσαγωγῆς τούτου θὰ προκύψῃ αὔξησις τῆς καθαρᾶς χρηματικῆς προσόδου τῆς ἐμφανιζούμενης διὰ τοῦ Z_0 τῆς στήλης P_0 .

Ἡ αὔξησις αὕτη θὰ εἶναι ἵση πρὸς τὸ γινόμενον τοῦ ἀριθμοῦ τῶν μονάδων τοῦ «διαινύσματος δράσεως» ὅπερ θὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸ πρόγραμμα ἐπὶ τὴν μονάδα. Δοθέντος ὅμως ὅτι τὰ $Z_j - C_j$ τῶν «διαινύσμάτων δράσεως» εἶναι ἀπαντα - I, δὲν δύνανται νὰ γίνη ἡ ἐπιλογὴ τοῦ μᾶλλον ἀποδοτικωτέρου διαινύσματος, τὸ δόποιον θὰ εἰσέλθῃ πρῶτον εἰς τὸ πρόγραμμα, μόνον ἐκ τοῦ κριτηρίου τούτου. Ἐπειδὴ ὅμως τὰ στοιχεῖα τῶν «διαινύσμάτων δράσεως» εἶναι ἐκπεφρασμένα τόσον ἐπὶ τῆς αὐτῆς βάσεως ὡς πρὸς τὴν καθαρὰν χρηματικὴν πρόσοδον ὅσον καὶ εἰς ποσοστὰ τῶν διαθεσίμων συντελεστῶν τῆς παραγωγῆς, ἡ ἔνδειξις περὶ τῆς ἐκλογῆς τοῦ ἀποδοτικωτέρου διαινύσματος γίνεται τῇ βιοηθείᾳ τῶν στοιχείων ἐκάστευ (²).

1) Earl O. Heady and H. R. Jensen / Farm Management Economics, New York, 1954, Ch. 4 Limited Capital and Opportunity Cost or Equal Marginal Return Principle, p. 77-80.

2) Ἡ νέα αὕτη τεχνικὴ τοῦ ὑπολογιστικοῦ συστήματος τοῦ Καθηγητοῦ Boles ἐνέχει πλὴν τῶν ἄλλων μεγίστην σπουδαιότητα, διότι ἀποφεύγεται ἡ εἰσαγωγὴ εἰς τὸ παραγωγικὸν πρόγραμμα διαινύσματος (παραγωγικῆς διαδικασίας), ὅπερ βραδύτερον, κατὰ τὴν πορείαν τῶν ὑπολογισμῶν θέλει ἀντικατασταθῆ ὑπὸ ἐτέρου μᾶλλον ἀποδοτικωτέρου. Τούτο

Πρὸς τοῦτο σημειοῦμεν τὸ μέγιστον τῶν στοιχείων ἐκάστου «διάνυσματος δράσεως» διότι διὰ τοῦ τρόπου τούτου προσδιορίζομεν ποῖος ἐκ τῶν διαθεσίμων συντελεστῶν, θὰ καταναλωθῇ πρῶτος ἐκ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ ἀντιστοίχου διαινύσματος. Ἐκ τῶν οὕτω προσδιορισθέντων μεγίστων στοιχείων ἐκλέγομεν τὸ μικρότερον, διότι τοῦτο δίδει ὡς διαιρέτης τοῦ ἀντιστοίχου συντελεστοῦ τῆς στήλης P_0 ; τὸ μεγαλύτερον πηλίκον καὶ ἐπομένως καὶ τὴν μεγαλυτέραν καθαρὰν χρηματικὴν πρόσοδον. Τὸ στοιχεῖον τοῦ διαινύσματος τὸ δόπιον ἀπετέλεσε τὸ κριτήριον ἐπιλογῆς τούτου παρουσιάζεται περιβαλλόμενον ὑπὸ κύκλου. Τὸ μικρότερον ἐκ τῶν μεγίστων στοιχείων τῶν «διανυσμάτων δράσεως» εἶναι τὸ 0,345004 τοῦ P_2 ἥτοι τῆς παραγωγικῆς διαδικασίας, ἣτις ὑποδηλοῖ τὴν καλλιέργειαν βάμβακος καὶ ἣτις προκρίνεται νὰ εἰσέλθῃ πρώτη εἰς τὸ παραγωγικὸν πρόγραμμα. Μετὰ τὴν κατὰ τὰ ἀνωτέρω γενομένην ἐπιλογὴν τοῦ διαινύσματος, ὅπερ πρῶτον θὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸ παραγωγικὸν πρόγραμμα, προβαίνομεν εἰς τὸν καταρτισμὸν τοῦ δευτέρου πινακίου κατὰ τὴν ἀκόλουθον τάξιν:

Ἐν τῇ στήλῃ P_j τοῦ δευτέρου πινακος τὴν θέσιν τοῦ P_{11} καταλαμβάνει τὸ «διάνυσμα δράσεως» P_2 , ἀριστερὰ δὲ τούτου ἐν τῇ στήλῃ C_j ἀναγράφεται ἡ καθαρὰ χρηματικὴ πρόσοδος τούτου, ἣτις εἶναι 1. Τοῦτο δεικνύει ὅτι ἡ πρώτη καλλιέργεια ἣτις εἰσέρχεται εἰς τὴν βάσιν εἶναι ἡ τοῦ βάμβακος καταναλίσκουσα ἔξι ὄλοκλήρου τὴν διαθέσιμον ποσότητα ὕδατος κατὰ τὸ α' 150ήμερον τοῦ Αὐγούστου. Ἡ καθαρὰ χρηματικὴ πρόσοδος, ἡ προκύπτουσα ἐκ τῆς εἰσαγωγῆς εἰς τὸ πρόγραμμα τοῦ βάμβακος, ἐμφανίζεται διὰ τοῦ ἀριθμοῦ τῆς στήλης P_0 τοῦ ἀντιστοιχοῦντος εἰς τὴν γραμμὴν P_2 τοῦ δευτέρου πινακίου, πολλαπλασιαζομένου ἐπὶ 100.000 καὶ εἴτα ἐπὶ 100 λόγῳ τῶν δύο ἀναγωγῶν αἵτινες ἔχουν λάβει χώραν. Ὁ ἀριθμὸς τῆς στήλης ταύτης προκύπτει ἐκ τῆς διαιρέσεως τοῦ ἀντιστοίχου συντελεστοῦ 1 τῆς γραμμῆς P_{11} τοῦ πρώτου πινακίου διὰ τοῦ στοιχείου τοῦ P_2 ἐν τῷ πρώτῳ πινακίῳ 0,345004 ἥτοι εἶναι $\frac{1}{0,345004} = 2,898517$. Ὅθεν ἡ καθαρὰ χρηματικὴ πρόσοδος τοῦ προγράμματος μετὰ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ P_2 ἀνήλθει εἰς 28.985.170 δρχ.

Ἄτο ἀποτέλεσμα τοῦ μέχρι πρὸ δὲ λίγου ἀκολουθουμένου ὑπολογιστικοῦ συστήματος, δοθέντος ὅτι ἡ ἐπιλογὴ τοῦ διαινύσματος δράσεως ὅπερ θὰ εἰσήρχεται εἰς τὸ πρόγραμμα ἐγένετο βάσει τῆς μεγαλυτέρας ἀρνητικῆς τιμῆς, ἣτις ἐνεφανίζεται εἰς τοὺς συντελεστὰς τῆς γραμμῆς $Z_j - C_j$. Οὕτω, φαινομενικῶς ἐν διάνυσμα λόγῳ τῆς μεγαλυτέρας ἀρνητικῆς τιμῆς ἡν παρουσιάζεται ἐπελέγετο πρὸς εἰσαγωγὴν εἰς τὸ πρόγραμμα, ἐνῶ εἰς τὴν πραγματικότητα, λόγῳ τῆς ὑπὸ τούτου χρησιμοποιήσεως μεγαλυτέρων ποσοστήτων συντελεστῶν τῆς παραγωγῆς, ἀπεδίδειν δὲ λόγιγότερον ἐτέρου ὑπὸ τοῦ δόπιου ἀντεκαθίστατο τελικῶς βραδύτερον, ὡς τοῦτο ἐσημειώσαμεν καὶ εἰς τὴν μελέτην τῶν B. Bowlen and Earl O. Heady: Optimum Combination of Competitive Crops at Particular Locations, Agr. Exp. Sta. Research Bul. 426, Iowa State College, Ames, Iowa, 1955. Ἐν τῇ ἐργασίᾳ ταύτῃ, σελ. 338, εἰς τὸ τέταρτον πινακίου, ἡ καλλιέργεια τῶν φασολίων, ἣτις εἶχεν εἰσέλθει εἰς τὸ παραγωγικὸν πρόγραμμα εἰς τὸ τρίτον πινακίου, ὡς ἔχουσα τὴν μεγαλυτέραν ἀρνητικὴν τιμὴν ἐν τῇ γραμμῇ $Z_j - C_j$, ἔξετοπίσθη, ἀντικατασταθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἀριθμοῦ, μὴ εἰσελθοῦσα εἰς τὸ τελικὸν πρόγραμμα παραγωγῆς.

Είτα άκολουθεί ό προσδιορισμὸς τῶν στοιχείων τῆς γραμμῆς P_2 τοῦ δευτέρου πινακίου διὰ τῆς διαιρέσεως ἐκάστου τῶν στοιχείων τῆς γραμμῆς P_{11} τοῦ πρώτου πινακίου διὰ τοῦ ἀντιστοίχου στοιχείου τοῦ διανύσματος P_3 ἐν τῷ πρώτῳ πινακίῳ ἦτοι 0,345004. Οὕτω τὸ στοιχεῖον τῆς γραμμῆς P_2 εἰς τὴν στήλην τοῦ διανύσματος P_4 θὰ εἴναι: $\frac{0,337047}{0,345004} = 0,976936$, ἐν τῇ στήλῃ

$$\text{τοῦ } P_7 \text{ θὰ εἴναι } \frac{0,079993}{0,345004} = 0,231861 \text{ κ.ο.κ.}$$

Τὰ στοιχεῖα ταῦτα τῆς γραμμῆς P_{11} τοῦ πρώτου πινακίου, ἐκφράζουν ὡς γνωστὸν τὰ ποσοστὰ τοῦ συντελεστοῦ ὑδατος κατὰ τὸ α' 15θήμερον τοῦ Αὔγουστου, ἀτινα χρησιμοποιοῦνται ὑπὸ τῶν ἀντιστοίχων «διανυσμάτων δράσεως» εἰς τοιοῦτον ἐπίπεδον ὥστε νὰ δίδουν τὴν αὐτὴν καθαρὰν χρηματικὴν πρόσοδον. Διαιρούμενοι οἱ ὀριθμοὶ οὗτοι διὰ τοῦ στοιχείου τοῦ ὑποδηλοῦντος τὸ ποσοστὸν τοῦ συντελεστοῦ ὑδατος ὅπερ ἀπαιτεῖται ὑπὸ τοῦ βάμβακος εἰς τὸ ἐπίπεδον τὸ ὄποιον ἀποδίδει καθαρὰν χρηματικὴν πρόσοδον, 1, δίδουν ὡς ἀποτέλεσμα ὀριθμοὺς οἵτινες ἐκφράζουν ποσοτικῶς τὰ ποσοστὰ τοῦ ἀντιστοίχου συντελεστοῦ παραγωγῆς ἀτινα ἀπαιτοῦνται, ὥστε νὰ εἴναι συμφέρουσα ἡ ἀντικατάστασις τῆς καλλιεργείας τοῦ βάμβακος ὑπὸ τῶν λοιπῶν καλλιεργειῶν, ὥστε αὕται νὰ δίδουν τὴν αὐτὴν καθαρὰν χρηματικὴν πρόσοδον ἦτοι τὸ πηλίκον ἐκφράζει τὰς ὀριακὰς ἀναλογίας ὑποκαταστάσεως (marginal rates of substitution), δοθέντος ὅτι διὰ τοῦ τρόπου τούτου τὰ στοιχεῖα ὅλων τῶν «διανυσμάτων δράσεως» ἐκφράζονται συναρτήσει τοῦ εἰσερχομένου διανύσματος P_2 . Τὰ στοιχεῖα τῆς γραμμῆς P_2 τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τὰ «διανύσματα ἀδρανείας $P_9 - P_{15}$ » ἐρμηνεύονται ὡς ἔξῆς: 'Ο ὀριθμὸς 2,898517 τοῦ P_{11} δηλοῦ ὅτι ἐὰν ἀποσυρθῇ ἐν κυβικὸν μέτρον ὑδατος κατὰ τὸ α' 15θήμερον τοῦ Αὔγουστου ὥστε νὰ μείνῃ ὁ χρησιμοποίητον, τότε ἡ καθαρὰ χρηματικὴ πρόσοδος ἡ προερχομένη ἐκ τῆς εἰσαγωγῆς εἰς τὸ πρόγραμμα τῆς καλλιεργείας τοῦ βάμβακος, θέλει ἐλαττωθῆ κατὰ ποσὸν ἵσον πρὸς $2,898517 \times 100.000 \times 100 \times 1 = 2,668,156 = 10,86$ δρχ. δι' ἕκαστον κυβικὸν μέτρον

ὑδατος, ἐνῶ ἀντιστοίχως θὰ αὐξηθῇ ἡ ἕκασταις τοῦ μὴ καλλιεργουμένου ἐδάφους P_9 κατὰ ποσὸν ἵσον πρὸς $0,477307 \times 86.000 = 2,668,156 = 0,015384$ στρ. δι' ἕκαστον κυβικὸν μέτρον ὑδατος μὴ χρησιμοποιουμένου κατὰ τὴν περίοδον ταύτην.

Πρὸς προσδιορισμὸν τῶν συντελεστῶν τῶν λοιπῶν γραμμῶν καὶ στηλῶν τοῦ δευτέρου πίνακος χωροῦμεν ὡς ἔξῆς εἰς τοὺς ὑπολογισμούς. Πολλαπλασιάζομεν ἕκαστον στοιχεῖον τῆς γραμμῆς P_2 τοῦ δευτέρου πινακίου ἐπὶ ἓνα ἕκαστον τῶν στοιχείων τῆς στήλης P , τοῦ πρώτου πινακίου, τὸ δὲ γινόμενον ἀφαιρεῖται ἐκ τοῦ ἀντιστοίχου στοιχείου τοῦ εύρισκομένου ἐπὶ τῆς αὐτῆς γραμμῆς τοῦ πρώτου πινακίου εἰς ἣν ἀνήκει τὸ πολλαπλασιάζόμενον στοιχεῖον τῆς στήλης P , καὶ τὸ ὄποιον ἀνήκει εἰς τὴν αὐτὴν στήλην εἰς ἣν περιλαμβάνεται καὶ τὸ στοιχεῖον τῆς γραμμῆς P_3 τοῦ δευτέρου πίνακος. 'Η οὕτω προκύπτουσα ἀλγεβρικὴ διαφορὰ ἀναγράφεται ἐπὶ τῆς ἀντιστοίχου στήλης καὶ

Πινδακτυον ΙΙ

C_j	P_1	P_0	P_6	P_{10}	P_{11}	P_{12}	P_{13}	P_{14}	P_{15}	P_1	P_3	P_4	P_6	P_7	P_s	
P_0	0,522693	1			-0,477307					0,212142			-0,022338	0,061090	-0,009022	
P_{10}	0,067730		1		-0,932270					0,414351			-0,109073	0,104404	-0,014098	
P_2	2,898517			2,898517						1		0,976936	-1,017359	0,231861	0,767095	
P_{12}	1												0,234365	0,240357	0,253708	
P_{13}	1					1							0,691765	0,624335		
P_{14}	1						1							1,707460		
P_{15}	1							1							1,008760	
Z_j	2,898517				2,898517								0,976936	1,017359	0,231861	0,767095
$Z_j - G_j$					2,898517								1	1	-0,023064	-0,768139
															-0,232905	

Υραμμῆς τοῦ δευτέρου πινακίου, ώς π. χ. τὸ στοιχεῖον τῆς στήλης P_0 καὶ τῆς γραμμῆς P_9 τοῦ δευτέρου πινακίου εἶναι ἀποτέλεσμα τῆς $1 - (2,898517 \times 0,164673) = 0,522693$, τὸ στοιχεῖον τῆς στήλης P_{11} καὶ τῆς γραμμῆς P_{10} προῆλθεν ἐκ τοῦ:

$$0 - (2,898517 \times 0,321637) = -0,932270, \text{ τὸ στοιχεῖον τῆς στήλης } P_7 \text{ καὶ τῆς γραμμῆς } P_9 \text{ προῆλθεν ἐκ τοῦ } 0,099271 - (0,231861 \times 0,164673) = 0,061090 \text{ κ.ο.κ.}$$

Τὰ στοιχεῖα τοῦ διαινύσματος P_0 ἐνέχουν ἰδιαιτέρων σημασίαν, διότι δεικνύουν τὰ διαθέσιμα εἰσέτι πιστὰ τῶν συντελεστῶν τῆς παραγωγῆς, ἅτινα ἀπομένουν μετὰ τὴν εἰσαγωγὴν εἰς τὸ πρόγραμμα τῆς καλλιεργείας τοῦ βάμβακος. Οὕτω τὸ στοιχεῖον τοῦ P_0 τὸ ἀντιστοιχοῦν εἰς τὴν γραμμὴν P_9 ἐκφράζει τὸ ποσοστὸν τῆς ἑκτάσεως τοῦ ἔδαφους, τὸ ὅποιον παραμένει ἀχρησιμοποίητον μετὰ τὴν εἰσαγωγὴν τῆς καλλιεργείας τοῦ βάμβακος καὶ τὸ ὅποιον ἀνέρχεται εἰς $0,522693 \times 86.000 = 44.951,5$ στρ. δοθέντος ὅτι ἡ καλλιεργεία τοῦ βάμβακος ἔχρησιμοποίησεν $\frac{28.985.170}{706,12} = 41.048,5$ στρ. κ.ο.κ. Τὰ στοιχεῖα τῶν γραμμῶν C_j καὶ $Z_j - Z_i$ τοῦ δευτέρου πινακίου προσδιορίζονται ως ἔξῆς: 'Ο παραγωγικὸς κλάδος P_2 ὅστις εἰσῆλθεν εἰς τὸ πρόγραμμα ἀποδίδει καθαρὰν χρηματικὴν πρόσοδον 1 καὶ ἐπομένως εἰς τὴν στήλην C_j καὶ εἰς τὴν ἀντιστοιχὸν γραμμὴν ἀντὶ τοῦ μηδενὸς τοῦ πρώτου πινακίου θὰ εἶναι 1 εἰς τὸ δεύτερον. 'Οθεν τὸ Z_0 τῆς στήλης P_0 εἶναι $Z_0 = (P_9 \times 0) + (P_{10} \times 0) + (P_2 \times 1) + P_{12} \times 0) + (P_{13} \times 0) + (P_{14} \times 0) + (P_{15} \times 0) = 2,898517$. 'Ο ἀριθμὸς οὗτος βεβαίως δέον νὰ πολλαπλασιασθῇ ἐπὶ 100.000 καὶ ἀκολούθως ἐπὶ 100 ἵνα μετατραπῇ καὶ δεικνύει τὴν καθαρὰν χρηματικὴν πρόσοδον τὴν προκύπτουσαν ἐκ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ κλάδου P_2 εἰς τὸ παραγωγικὸν πρόγραμμα. 'Ομοίως τὸ Z_4 τῆς στήλης P_4 ὑπολογιζόμενον κατὰ τὸν αὐτὸν ὡς ἄνω τρόπον εἶναι 0,976936 κ.ο.κ.

Τὰ στοιχεῖα τῆς γραμμῆς $Z_j - C_j$ καθορίζονται ως ἡ διαφορὰ μεταξὺ τοῦ Z_j (opportunity cost) καὶ τῆς καθαρᾶς χρηματικῆς προσόδου ἑκάστης «παραγωγικῆς διαδικασίας». Τὰ στοιχεῖα τῆς γραμμῆς ταύτης προκειμένου διὰ τὰ «διαινύσματα ἀδρανείας» $P_9 - P_{15}$ ταυτίζονται μετὰ τῶν τοιούτων τῆς γραμμῆς Z_j δεδομένου ὅτι ως ἔχει λεχθῆ οὐδὲν ἀποδίδουν ως ἀφήνοντα τινὰς τῶν συντελεστῶν τῆς παραγωγῆς ἀχρησιμοποιήτους. Τὰ στοιχεῖα τῆς γραμμῆς $Z_j - C_j$ τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τὰ «διαινύσματα δράσεως» $P_2 - P_8$ εἶναι τὸ ἀποτέλεσμα τῆς διαφορᾶς τῆς καθαρᾶς χρηματικῆς προσόδου ἥτις προκύπτει ἐκ τοῦ γραμμικοῦ συνδυασμοῦ τῶν διαινυσμάτων ἅτινα εύρισκονται εἰς τὴν βάσιν, ἐάν ἐκ ταύτης ἀφαιρεθῇ ἡ καθαρᾶ χρηματικὴ πρόσοδος τοῦ ἀντιστοίχου «διαινύσματος δράσεως», τὸ ὅποιον χρησιμοποιεῖ τὰς αὐτὰς πιοσύττες συντελεστῶν τῆς παραγωγῆς. Τινὰ τῶν στοιχείων τούτων τῆς γραμμῆς $Z_j - C_j$ εἰς τὸν δεύτερον πίνακα εἶναι θετικά ἐνῶ ἀλλα ἀρνητικά. Τοῦτο ἀναλυτικῶς σημαίνει, ὅτι ἐφ' ὅσον εἰσαχθῇ εἰς τὸ παραγωγικὸν πρόγραμμα κλάδος P_2 , οὕτινος τὸ στοιχεῖον εἶναι θετικόν, τὸ ἀποτέλεσμα θὰ εἶναι ἡ ἐλάττωσις τῆς συνολικῆς καθαρᾶς χρηματικῆς προσόδου.

*Αντιθέτως, ἐάν εἰσαχθῇ κλάδος τοῦ ὅποιου ὁ συντελεστής $Z_j - C_j$ εἶναι

Πινάκιον ΙΙΙ

C_j																				
	P_0	P_9	P_{10}	P_{11}	P_{12}	P_{13}	P_{14}	P_{15}	P_1	P_2	P_3	P_4	P_5	P_6	P_7	P_8				
1	P_1	1,409233	2,696101	-1,286868					1	0,571956			-0,060226	0,164705	-0,024324					
	P_{10}	0,067730		1 -0,932270						0,414351			-0,109073	0,104404	-0,014098					
1	P_2	2,898517		2,898517					1		0,976936		1,017359	0,231861	0,767095					
	P_{19}	1										0,234365		0,240357	0,253798					
	P_{18}	1							1		0,691765		0,624335							
	P_{14}	1								1							1,707460			
	P_{15}	1																	1,008760	
	Z_j	4,307750	2,696101	1,611649					1 1	0,571956	0,976936									
	$Z_j \cdot C_j$		2,696101	1,611649								-0,428044	-0,023064	-0,042867	-0,603434	-0,257229				

άρνητικός, τοῦτο θὰ ἔχῃ ὡς ἀποτέλεσμα τὴν αὔξησιν τῆς συνολικῆς καθαρᾶς χρηματικῆς προσόδου. Ἡ παρουσία δύνειν ἀρνητικῶν συντελεστῶν ἐν τῇ γραμμῇ $Z_j - C_j$ εἶναι ὁ δείκτης τῆς δυνατότητος περαιτέρω αὐξήσεως τῆς καθαρᾶς χρηματικῆς προσόδου διὰ τῆς εἰσαγωγῆς καὶ ἐτέρων κλάδων εἰς τὸ πρόγραμμα. Ἐπομένως θὰ συνεχισθῇ ἡ δημιουργία πινακίων, μέχρις ὅτου δὲν παρουσιάζονται ἀρνητικοὶ συντελεσταὶ ἐπὶ τῆς γραμμῆς $Z_j - C_j$ τούτου ὑποδηλοῦντος ὅτι ἐπετεύχθη τὸ *maximum* τῆς καθαρᾶς χρηματικῆς προσόδου καὶ ἐπομένως καὶ τὸ *optimum* τῆς ἀξιοποίησεως τῶν συντελεστῶν τῆς παραγωγῆς.

Ἡ ἐπιλογὴ δύνειν τῆς παραγωγικῆς διαδικασίας ἥτις θὰ εἰσέλθῃ δευτέρᾳ εἰς τὸ πρόγραμμα θὰ γίνη ἐκ τῶν διανυσμάτων ἕκείνων ἀτίνα ἔχουν ἀρνητικὴν τιμὴν ἐν τῇ γραμμῇ $Z_j - C_j$ συμφώνως τοῖς προηγουμένοις, ἥτοι ἐκ τῶν P_1, P_3, P_4, P_7 καὶ P_8 . Ἐν τῷ δευτέρῳ ὅμως πινακίῳ τὰ στοιχεῖα τῶν διανυσμάτων δὲν εἶναι πλέον ἐκπεφρασμένα εἰς ποσοστὰ τῶν συντελεστῶν τῆς στήλης P_0 , ὡς τοῦτο συνέβαινε εἰς τὸ πρῶτον πινάκιον, ἔνεκα δὲ τούτου καὶ ἡ ἐκλογὴ τοῦ μᾶλλον ἀποδοτικωτέρου τῶν διανυσμάτων τῶν ἔχόντων ἀρνητικὴν τιμὴν ἐν τῇ γραμμῇ $Z_j - C_j$ γίνεται κατὰ διάφορον τρόπον καὶ μάλιστα ὡς εἶναι ἐπόμενον ἀντίθετον. Οὕτω κατὰ πρῶτον ὑπολογίζεται ὁ λόγος τῶν στοιχείων τοῦ διανύσματος P_0 διαιρουμένων διὰ τῶν ἀντιστοίχων θετικῶν μόνον στοιχείων (μὴ λαμβανομένων ὑπὸ ὅψιν τῶν μηδενικῶν καὶ ἀρνητικῶν στοιχείων) ἐκάστου τῶν διανυσμάτων τῶν ἔχόντων ἀρνητικὸν συντελεστὴν ἐν τῇ γραμμῇ $Z_j - C_j$. Ἐκ τῶν οὕτω εύρεθντων ἀριθμῶν σημειοῦται ὁ μικρότερος, ὁ ἀντιστοιχῶν εἰς ἔκαστον διάνυσμα. Ἔκαστος τῶν οὕτω προσδιορισθέντων ἀριθμῶν (εἴς δι' ἔκαστον διάνυσμα) πολλαπλασιάζεται ἐπὶ τὸν ἀντιστοιχὸν συντελεστὴν τῆς γραμμῆς $Z_j - C_j$, τῶν τελευταίων λαμβανομένων ἄνευ τοῦ ἀρνητικοῦ σημείου, ἐκ τῶν ἐπὶ μέρους δὲ γενομένων λαμβάνεται τὸ μεγαλύτερον καὶ ἐκλέγεται πρὸς εἰσαγωγὴν εἰς τὸ πρόγραμμα τὸ ἀντιστοιχοῦν εἰς τοῦτο διάνυσμα, τοῦ δποίου ή εἰσαγωγὴ θὰ ἐπιφέρῃ τὴν μεγαλυτέραν αὔξησιν εἰς τὴν συνολικὴν καθαρὰν χρηματικὴν πρόσοδον καὶ μάλιστα ἵσην πρὸς τὸ κατὰ τὰ ἀνωτέρω γενομένην γινόμενον.

Ἐκ τῆς κατὰ τὰ ἀνωτέρω γενομένης ἐπιλογῆς προκύπτει ὅτι ἡ εἰσαγωγὴ εἰς τὸ παραγωγικὸν πρόγραμμα τῆς καλλιεργείας τοῦ σίτου P_1 θέλει ἐπιφέρει τὴν μεγαλυτέραν αὔξησιν εἰς τὴν συνολικὴν καθαρὰν χρηματικὴν πρόσοδον κατὰ ποσὸν ἵσον πρὸς $\frac{0,522693}{0,370906} \times 1 = 1,409233$ τὸ δποίον ἀντιστοιχεῖ εἰς $1,409233 \times 100.000 \times 100 = 14.092.330$ δρχ. τῆς συνολικῆς καθαρᾶς χρηματικῆς προσόδου ἀνερχομένης οὕτω εἰς $Z_0 = 43.077.500$ δρχ.

Κατόπιν τῆς κατὰ τὰ ἀνωτέρω γενομένης ἐπιλογῆς τοῦ παραγωγικοῦ κλάδου ὅστις θὰ εἰσέλθῃ δεύτερος εἰς τὸ πρόγραμμα, ἡ ἀκολουθουμένη περαιτέρω διαδικασία πρὸς δημιουργίαν τοῦ τρίτου πινακού εἶναι ἀκριβῶς ἡ αὐτὴ ὡς καὶ εἰς τὸν δεύτερον, τοῦ P_1 ἀντικαθιστῶντος τὸ P_9 ἥτοι δλόκληρον τὴν διαθέσιμον ἔκτασιν ἐδάφους. Ἐπειδὴ σημειοῦνται εἰσέτι ἀρνητικοὶ συντελεσταὶ ἐν

Πινακίδα ΙV

C_j	P_j	P_0	P_9	P_{10}	P_{11}	$P_{12}P_{13}$	P_{14}	$P_{15}P_1$	P_2	P_3	P_4	P_6	P_7	P_8
1	P_1	1,312772	2,696101	1	-1,286868	-0,096461	1	0,571956		-0,060226	-0,024324			
	P_{10}	0,006584		1	-0,932270	-0,061146		0,414351		-0,109073	-0,014098			
1	P_2	2,762724		2,898517	-0,135793	1				1,017359	0,767095			
	P_{12}	0,859231			1	-0,140769				0,976936	0,234365	0,253708		
1	P_{13}	1			1	0,585665				0,691765	0,624335	1		
	P_7	0,585665					1							1,008760
	P_{15}	1												
Z_j	$Z_j - C_j$	4,661161	2,696101	1,611649		0,353411	1	0,571956	0,976936	0,957133	1	0,742771		
			2,696101	1,611649		0,353411		-0,428044	-0,023064	-0,042867		-0,257229		

Πινακίδα ΙV

C_j	P_j	P_0	P_9	P_{10}	P_{11}	$P_{12}P_{13}$	P_{14}	$P_{15}P_1$	P_2	P_3	P_4	P_6	P_7	P_8
1	P_1	1,336885	2,696101	1	-1,286868	-0,096461	0,024113	1	0,571956		-0,060226			
	P_{10}	0,020550		1	-0,932270	-0,061146	0,013976	0,414351			-0,109073			
1	P_2	2,002290		2,898517	-0,135793	-0,760434	1			0,976936	1,017359			
	P_{12}	0,607726			1	-0,140769	-0,251505				0,234365			
1	P_{13}	1				0,585665	0,991316				0,691765			
	P_7	0,585665												0,624335
	P_8	0,991316												1
Z_j	$Z_j - C_j$	4,916156	2,696101	1,611649		0,353411	0,254995	1	0,571956	0,976936	0,957133	1		
			2,696101	1,611649		0,353411	0,254995			-0,428044	-0,023064	-0,042867		

Πινάκιον VI

C_j	P_0	P_9	P_{10}	P_{11}	P_2	P_{13}	P_{14}	P_{15}	P_1, P_2	P_3	P_4	P_6	P_7	P_8
1	P_1	1,433349	2,696101	-1,286868	0,096464	-0,096461	0,24113	1	0,571956	0,066731				
	P_{10}	0,195263	1	-0,932270	0,174703	-0,061146	0,013976				0,414351	0,120853		
1	P_2	0,372782		2,898517	-1,629508	-0,135793	-0,760434	1				-0,150301		
	P_{12}	0,232343			-0,375383	-0,140769	-0,251505					-0,259677		
1	P_6	1,601704			1,601704	0,585665	0,991316					1,108003	1	
1	P_7	0,585665											1	
1	P_8	0,991316												1
	Z_j	4,984816	2,696101	1,611649	0,068660	0,353411	0,254995	1	0,571956	1,024433	1	1	1	
	$Z_j - Z_j$	2,696101	1,611649	0,068660	0,353411	0,254995			-0,428044	0,024433				

Πινάκιον VII

C_j	P_0	P_9	P_{10}	P_{11}	P_2	P_{13}	P_{14}	P_{15}	P_1, P_2	P_3	P_4	P_6	P_7	P_8
1	P_1	1,163815	2,696101	-1,380366	0,000006	-0,144690	-0,012057	0,004821	1			-0,100090		
1	P_3	0,471250	2,413413	-2,249952	2,898517	0,421630	-0,147571	0,033730	1			0,291668		
1	P_2	0,372782				-1,629508	-0,135793	-0,760434	1			-0,150301		
1	P_6	1,601704				1	-0,375383	-0,140769	-0,251505			-0,259677		
1	P_7	0,585665					1,601704	0,585665				1,108003	1	
1	P_8	0,991316												1
	Z_j	5,186532	2,696101	1,033047	0,648571	0,249136	0,290244	0,269433	1	1	1	1,149280	1	1
	$Z_j - Z_j$	2,696101	1,033047	0,648571	0,249136	0,290244	0,269433	0,290244	0,269433			0,149280		

τηγ γραμμή $Z_j = C_j$ τοῦ τρίτου πινάκιου ἀκολουθεῖ ἡ κατασκευὴ τετάρτου τοιούτου, ὅπερ ἀκριβῶς καταρτίζεται ως καὶ τὸ προηγηθὲν τρίτον.

Εἰς τὸ τέταρτον πινάκιον εἰσέρχεται εἰς τὸ πρόγραμμα ἡ «παραγωγικὴ διαδικασία» P_7 (ἀντιστοιχοῦσα πρὸς τὴν καλλιέργειαν σίτου κατὰ τὸ φθινόπωρον καὶ ἐν συνεχείᾳ μετὰ τὸν θερισμὸν τῆς καλλιέργειας τῶν γεωμήλων), τοῦ P_7 ἀντικαθιστῶντος τὸ P_{14} . Ἡ συνολικὴ καθαρὰ χρηματικὴ πρόσοδος τοῦ προγράμματος (διανυσμάτων βάσεως) ἀνῆλθε διὰ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ P_7 εἰς τὸ πινάκιον τοῦτο εἰς $Z_0 = 4,661161$ ἥτοι 46.611.610 δρχ. βελτιώσασα τὸ οἰκονομικὸν ὀποτέλεσμα κατὰ $46.611.610 - 43.077.500 = 3.534.110$ δρχ. Ἐκ τῆς εἰσαγωγῆς τῆς P_7 εἰς τὸ πρόγραμμα εἰς ἐπίπεδον ἀνταποκρινόμενον πρὸς τὸν περιορισμὸν τῆς ἑκτάσεως τῆς καλλιέργειας τῶν γεωμήλων

$$\frac{1}{1,707460} = 0,585665 \text{ ὅστις ἀριθμὸς ἀντιστοιχεῖ εἰς } 5.856.650 \text{ καθαρὰν χρηματικὴν πρόσοδον ἥτοι } 5.000 \text{ στρ. ἐπῆλθε μείωσις εἰς τοὺς δύο ἄλλους κλάδους τοῦ προγράμματος, ως τοῦτο ἐμφαίνεται ἐκ τῆς συγκρίσεως τῶν στοιχείων τῶν } P_1 \text{ καὶ } P_2 \text{ τῆς στήλης } P_0 \text{ τῶν πινακίων III καὶ IV, ως ἐκ τῆς ἀξιοποιήσεως μέρους τῶν ὑπὸ τούτων χρησιμοποιουμένων συντελεστῶν ὑπὸ τῆς } P_7.$$

Ἐπειδὴ εἰσέτι παρουσιάζονται ἀρνητικοὶ συντελεσταὶ ἐν τῇ γραμμῇ $Z_j - C_j$ τοῦ τετάρτου πινάκιου συνεχίζομεν τὴν ἐργασίαν προβαίνοντες εἰς τὴν κατάστρωσιν καὶ πέμπτου τοιούτου ὅπερ περιλαμβάνει ἐκ τῆς στήλης P_j τὴν καλλιέργειαν τῆς μηδικῆς P_8 , ἐπερχομένης οὕτω νέας αὐξήσεως εἰς τὴν συνολικὴν καθαρὰν χρηματικὴν πρόσοδον ως τοῦτο ἐμφαίνεται ἐκ τοῦ Z_0 τοῦ πίνακος τούτου.

Συνεχίζοντες κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον δημιουργοῦμεν τὸ ἔκτον πινάκιον, τὸ ὁποῖον περιλαμβάνει εἰς τὸ παραγωγικὸν πρόγραμμα τὴν P_6 (σίτος καὶ ἐπίσπορα ζαχαρότευτλα) βελτιουμένης βεβαίως ἐν ταυτῷ τῆς συνολικῆς καθαρᾶς χρηματικῆς προσόδου.

Τὸ τελευταῖον καταρτίζομενον πινάκιον εἶναι τὸ ἔβδομον τὸ ὁποῖον περιλαμβάνει εἰς τὸ πρόγραμμα καὶ τὴν καλλιέργειαν τοῦ ἀραβοσίτου (ἀνοίξεως), ἥτις βελτιώνει τὸ οἰκονομικὸν ὀποτέλεσμα τῆς συνολικῆς καθαρᾶς χρηματικῆς προσόδου, ἀνερχομένης τελικῶς εἰς $Z_0 = 5,186532$ ἥτοι εἰς 51.865.320 δρχ. Τὸ ἀνωτέρω ποσὸν ἀποτελεῖ καὶ τὸ maxima ποσὸν τὸ ὁποῖον δύναται νὰ ἐπιτευχθῇ ἐν τῇ ἔξεταζομένῃ περιφερείᾳ τῆς Κωπαΐδος ὑπὸ τὰς δοθείσας τεχνικὰς καὶ οἰκονομικὰς προϋποθέσεις, ἐπομένως καὶ τὸ optimum τῆς ἀξιοποιήσεως τῶν διαθεσίμων συντελεστῶν τῆς παραγωγῆς. Τοῦτο καθίσταται ἐμφανὲς ἐκ τοῦ ὅτι εἰς τὸ ἔβδομον πινάκιον δὲν ἐμφανίζονται συντελεσταὶ μὲ ἀρνητικὰς τιμὰς ἐπὶ τῆς γραμμῆς $Z_j - C_j$, ὡστε νὰ εἶναι δυνατή ἡ περαιτέρω βελτίωσις τοῦ προγράμματος διὰ τῆς εἰσαγωγῆς ἐνὸς εἰσέτι κλάδου εἰς τοῦτο.

VI. ΑΝΑΛΥΣΙΣ ΕΠΙΛΕΓΕΝΤΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Τὸ τελευταῖον πινάκιον VII ἐρμηνεύμενον καταλλήλως παρέχει τὴν δυνατότητα ἐπιλογῆς τοῦ ἀρίστου προγράμματος παραγωγῆς (ὑπὸ τὰς χαραχθείσας τεχνικὰς καὶ οἰκονομικὰς συνθήκας), τοῦ ὁποίου ἡ ἐφαρμογὴ ὑπὸ τοῦ

*Οργανισμοῦ Κωπαΐδος, θὰ παρέξῃ τὴν δυνατότητα εἰς τεὺς καλλιεργητὰς πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ παχίτιου τῆς καθαρᾶς χρηματικῆς προσόδου, ἢν δύνανται νὰ ἀποκομίσουν ἐκ τῶν ὑπ' αὐτῶν καλλιεργουμένων κτημάτων.

*Ως ἀνεφέρθη ἡδη ἡ συνολικὴ καθαρὰ χρηματικὴ πρόσοδος ἢν ἀποδίδει τὸ ἐπιλεγέν πρόγραμμα ἀνέρχεται εἰς 51.865.320 δρχ., ποσὸν τὸ ὄποιον προέρχεται ἐκ τῆς ἀκολούθου κατανομῆς τῆς ἑκτάσεως τῶν 86.000 στρεμ. ὡς τοῦτο συνάγεται ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ διανύσματος P_0 (¹).

1. Σῖτος	62.123	στρ.
2. Ἀραβόσιτος ἀνοίξ.	8.598	»
3. Βάμβαξ	5.279	»
4. Μηδικὴ	10.000	»
Σύνολον	86.000	»

*Η κατανομὴ αὕτη τῶν καλλιεργειῶν δὲν εἶναι καὶ ἡ τελικὴ ἐν τῇ προκειμένῃ περιπτώσει, καθ' ὅσον ὡς ἀλλαχοῦ ἀνεφέρθη ὑπάρχει εἰσέτι διαθέσιμος ποσότης ὕδατος εἰς τὰς ὕδατοδεξαμενὰς τοῦ Κηφισσοῦ ἀνερχομένη εἰς 1.470.000 κ.μ., ἥτις ἀντιστοιχεῖ εἰς 777.000 κ.μ. διὰ τὴν ἔκτασιν τῶν 86.000 στρ. Εἰς τὸ ποσὸν ὅμως τοῦτο δέον νὰ προστεθῇ καὶ ἡ πλεονάζουσα ποσότης ὕδατος κατὰ τὸ α' 150θήμερον τοῦ Ἰουλίου ἥτις ἀνέρχεται εἰς 886.269 κ.μ., ὡς συνάγεται ἐκ τῆς διαφορᾶς τοῦ καταναλισκομένου ὑπὸ τῶν ἀνωτέρω καλλιεργειῶν ὕδατος κατὰ τὴν περίοδον ταύτην ἀπὸ τοῦ διαθεσίμου τοιούτου, ὅπερ ἀνέρχεται εἰς 3.238.274 κ.μ. (πίναξ 5). *Η συνολικῶς ὅθεν διαθέσιμος ποσότης ὕδατος ἀνέρχεται εἰς $777.000 + 886.269 = 1.663.269$ κ.μ.

Γεννᾶται κατόπιν τούτου τὸ ἔρώτημα ποῖαι καλλιέργειαι δέον νὰ ἐπεκταθοῦν χρησιμοποιοῦσαι τὸ ὕδωρ τοῦτο, ὡστε νὰ αὐξηθῇ ἡ καθαρὰ χρηματικὴ πρόσοδος εἰς τὸ παχίτιον. Τὴν λύσιν εἰς τὸ δυσχερές τοῦτο πρόβλημα παρέχει ἡ ἐρμηνεία τῶν στοιχείων τῆς γραμμῆς $Z_j - C_j$ τῶν διαυσμάτων ἀδρανείας $P_9 - P_{15}$ τοῦ ἐβδόμου πινακίου. *Ως καὶ ἀλλαχοῦ ἐσημειώθη οἱ συντελεσταὶ οὗτοι ἐμφανίζουν τὸ ποσὸν κατὰ τὸ ὄποιον αὐξάνει ἡ ἐλαττοῦται ἡ καθαρὰ χρηματικὴ πρόσοδος ἐκ τοῦ πρόγραμματος διὰ τῆς προσθήκης ἡ ἀφαιρέσεως μιᾶς μονάδος ἐνὸς τῶν διαθεσίμων συντελεστῶν. Οὕτω ἔξευρίσκονται τὰ ποσὰ ταῦτα κατὰ τὴν ἀκόλουθον σειρὰν ἔχοντα ὡς ἔξῆς :

1. *Η ἔξεύρεσις τῆς ἑκτάσεως ἡνὶ καταλαμβάνει ἑκάστη καλλιέργεια γίνεται ὡς ἔξῆς : π.χ. πρὸς ἔξεύρεσιν τῆς ἑκτάσεως ἡνὶ καταλαμβάνει ὁ βάμβαξ εἰς τὸ πρόγραμμα λαμβάνομεν τὸ στοιχεῖον τῆς γραμμῆς P_2 τοῦ διανύσματος P_0 ὅπερ πολλαπλασιαζόμενον ἐπὶ 100.000 καὶ εἴτα ἐπὶ 100 δίδει τὴν καθαρὰν χρηματικὴν πρόσοδον ἡνὶ ἀποφέρει ὁ βάμβαξ, εἴτα δὲ διὰ τῆς διαιρέσεως τοῦ ἀριθμοῦ τούτου διὰ τῆς κατὰ στρέμμα καθαρᾶς χρηματικῆς προσόδου τοῦ βάμβακος ἔξευρίσκεται ἡ ἑκτασίς $\frac{0,372782 \times 100.000 \times 100}{706,12} = 5.279$ στρ.

*Ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ διανύσματος P_0 τοῦ ἐβδόμου πινακίου συνάγεται ὅτι ἀπαντεῖ οἱ ὑπὸ περιορισμὸν διαιτελοῦντες συντελεσταὶ παραγωγῆς κατηγοριῶν ἐξ ὀλοκλήρου πλὴν τοῦ διαθεσίμου ὕδατος κατὰ τὸ β' 150θήμερον τοῦ Αὔγουστου ἐκ τοῦ ὄποιού πλεονάζει ποσότης 0,232343 τοῦ συνόλου ὡς ἐμφαίνεται ἐκ τοῦ στοιχείου P_0 τοῦ ἀντιστοιχοῦντος εἰς τὴν γραμμὴν P_{12} .

$$\begin{aligned}
 P_9 &= "Εδαφος" = \frac{2,696101 \times 100.000 \times 100}{86.000} = 315,5 δρχ. κατά στρ. \\
 P_{10} &= "Υδωρ β'" = \frac{1,033047 \times 100.000 \times 100}{2.861.996} = 3,61 » » κ.μ. \\
 P_{11} &= "Υδωρ α'" = \frac{0,648571 \times 100.000 \times 100}{2.668.156} = 2,43 » » » \\
 P_{12} &= "Υδωρ β'" = \frac{0}{2.663.949} = 0, » » » \\
 P_{13} &= "Εκτασις διά ζαχαρότευτλα" = \frac{0,249136 \times 100.000 \times 100}{20.000} = 124,57 » » » \\
 F_{14} &= "Εκτασις διά γεώμηλα" = \frac{0,290244 \times 100.000 \times 100}{5.000} = 580,49 » » » \\
 P_{15} &= "Εκτασις διά μηδικήν" = \frac{0,269433 \times 100.000 \times 100}{10.000} = 269,43 » » »
 \end{aligned}$$

Τὸ στοιχεῖον τῆς $Z_j - C_j$ τοῦ διαυσμάτος δράσεως P_4 θὰ εἶναι

$$P_4 = \frac{0,149280 \times 100}{0,138353} = 107,9 \text{ δρχ. κατά στρέμμα.}$$

Ἐκ τῆς ἀνωτέρω ἀναλύσεως συνάγεται ὅτι ἐὰν ἀφεθῇ ἀκαλλιέργητον ἐν στρέμμα ξ ηρικοῦ ἑδάφους (P_9), τότε ἡ συνολικὴ καθαρὰ χρηματικὴ πρόσοδος θὰ ἔλαττωθῇ κατὰ 313,50 δρχ. δι' ἕκαστον στρέμμα περιοριζομένης ἀντιστοίχως τῆς καλλιεργείας τοῦ σίτου κατὰ ἐν στρέμμα καὶ ἀντιθέτως αὗτη θέλει αὐξῆθη κατὰ τὸ αὐτὸ ποσὸν εἰς περίπτωσιν προσθήκης ἐνὸς εἰσέτι στρέμματος ἑδάφους, ἄνευ αὐξήσεως βεβαίως τοῦ ὑπάρχοντος ὕδατος. Κατ' ἀντιστοίχιαν πρὸς τὰ ἀνωτέρω ἡ ἀνάλυσις τῶν P_{10} καὶ P_{11} δεικνύει ὅτι ἡ προσθήκη ἡ ἀφαίρεσις ἐνὸς κ. μ. ὕδατος ἐκ τοῦ προγράμματος θέλει ἐπιφέρει αὔξησιν ἡ ἔλάττωσιν τῆς συνολικῆς καθαρᾶς χρηματικῆς προσόδου κατὰ 3,61 δρχ. δι' ἕκαστον κ. μ. ὕδατος κατὰ τὴν περίοδον τοῦ β' 15θημέρου τοῦ ἰουλίου καὶ κατὰ 2,43 δρχ. κατὰ τὴν περίοδον τοῦ α' 15θημέρου τοῦ Αύγουστου ἐφ' ὅσον βεβαίως εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς αὐξήσεως τοῦ ὕδατος κατὰ μίαν τῶν περιόδων τούτων θέλει αὐξῆθῃ ἀντιστοίχως καὶ τὸ διαθέσιμον ὕδωρ κατὰ τὰς λοιπὰς (ὑπόθεσις σταθερῶν ἀναλογιῶν). Ἐπειδὴ πλεονάζει ὕδωρ κατὰ τὸ β' 15θημερον τοῦ Αύγουστου ἡ ἀξία τούτου εἶναι μηδέν. "Οσον ἀφορᾷ τοὺς ὑπάρχοντας περιορισμοὺς εἰς τὴν ἔκτασιν ὠρισμένων καλλιεργειῶν, καθίσταται ἔμφαντὲς ἐκ τῶν $P_9 - P_{15}$ ὅτι συμφερωτέρα θὰ ἥτο ἡ ἄρσις τοῦ περιορισμοῦ τῆς ἔκτασεως τῆς καλλιεργείας τῶν γεωμήλων (ἐπισπόρων), ὅποτε δι' ἕκαστον προστιθέμενον στρέμμα θὰ ηὕξανε ἡ συνολικὴ καθαρὰ χρηματικὴ πρόσοδος κατὰ 580,49 δρ.

Τέλος, ἡ ἐρμηνεία τοῦ P_4 εἶναι ὅτι ἐὰν ἦθελεν εἰσαχθῆ εἰς τὸ πρόγραμμα ἡ καλλιέργεια τῶν ζαχαροτεύτλων (ἀνοίξεως), τότε δι' ἕκαστον στρέμμα

ταύτης θὰ ἐπέλθῃ μείωσις τῆς συνολικῆς καθαρᾶς χρηματικῆς προσόδου κατὰ 107,9 δρχ.

Ἐάν τὸ στοιχεῖα τῆς γραμμῆς $Z_j - C_j$ τῶν ὑπὸ περιορισμὸν διατελούντων συντελεστῶν (διαινύσματα $P_9 - P_{15}$) πολλαπλασιάσωμεν ἐπὶ τὰς ἀντιστοίχους ποσότητας τῶν συντελεστῶν τῆς παραγωγῆς αἵτινες ἴσοῦνται πρὸς τὴν μονάδα (πινάκιον I) καὶ προσθέσωμεν ταῦτα τότε

$$(2,696101 \times 1) + (1,033047 \times 1) + (0,648571 \times 1) + (0 \times 1) + (0,249136 \times 1) + (0,290244 \times 1) + (0,269433 \times 1) = 5,186532$$

ἡτοι ἡ συνολικὴ καθαρὰ χρηματικὴ πρόσοδος τοῦ προγράμματος κατενεμήθη ἀκριβῶς εἰς τοὺς ὑπὸ περιορισμὸν διατελοῦντας συντελεστάς, καθ' ὃσον ἔαν ἀντὶ τῶν ἀνωτέρω ἀριθμῶν θέσωμεν τὰς εὐρεθέσας προηγουμένας τιμὰς τότε

$$(313,5 \times 86.000) + (3,61 \times 2.861.996) + (2,43 \times 2.668.156) + (0 \times 2.663.947) + (124,57 \times 20.000) + (580,49 \times 5.000) + (269,43 \times 10.000) = 51.865.320 δρχ.$$

ἡτοι τὸ maximum.

Συναρτήσει ὅτιν τῶν ἀνωτέρω συνάγεται ὅτι ἡ ἀποδοτικότερά ἀξιοποίησις τοῦ πλεονάζοντος ὕδατος θὰ εἴναι κατὰ τὸ β' 150θμερον τοῦ Ἰουλίου. Ἐκ τῶν στοιχείων ὅμως τοῦ διαινύσματος P_{10} τοῦ VII πινακίου συνάγεται ὅτι τὸ P_3 (καλλιέργεια ἀραβόσιτου) θὰ αὔξηθῇ κατὰ ποσὸν ἵσον πρὸς τὸ γινόμενον τοῦ 2,413413 ἐπὶ τὸν ἀριθμὸν τῶν κ. μ. ὕδατος ἄτινα προστίθενται κατὰ τὴν περίοδον ταύτην τοῦ γινομένου τούτου διαιρουμένου διὰ τῆς ὀλικῆς διαθεσίμου ποσότητος ὕδατος ἡτοι τῶν 2.861.996 κ. μ. Ἀντιθέτως τὸ P_1 (σῖτος) θὰ ἐλαττωθῇ κατὰ ποσὸν ἵσον πρὸς τὴν ἔκτασιν καθ' ἣν θὰ αὔξηθῇ ὁ ἀραβόσιτος. Διθέντος ὅμως ὅτι ὁ ἀραβόσιτος ἀπαιτεῖ 65 κ. μ. ὕδατος κατὰ στρέμμα τόσον κατὰ τὸ α' ὅσον καὶ κατὰ τὸ β' 15 θήμερον τοῦ Ἰουλίου, ἡ διαθέσιμος ποσότης ὕδατος κατὰ 150θμερον θὰ εἴναι τὸ ἥμισυ ἡτοι 831.635 κ. μ., ὅπότε ὁ ἀραβόσιτος θὰ αὔξηθῇ κατὰ $\frac{831.635}{65} = 12.794$ στρέμματα.

Κατὰ ταῦτα ἐκ τῆς χρησιμοποιήσεως τῶν 831.635 κ. μ. ὕδατος κατὰ τὸ β' 150θμερον τοῦ Ἰουλίου τὸ P_3 τῆς στήλης P_0 θὰ αὔξηθῇ κατὰ

$$\frac{2,413413 \times 831.635}{2.861.996} = 0,701286$$

ἡτοι ἀπὸ 0.471250 (πινάκιον VII) θὰ γίνῃ 1,172536 τὸ ὅποιον ἀντιστοιχεῖ εἰς 11.725.350 δρχ. καθαρᾶς χρηματικῆς προσόδου ἡτοι

$\frac{11.725.360}{548,12} = 21.392$ στρέμματα, ὅπερ ἀντιστοιχεῖ εἰς αὔξησιν τῆς καλλιεργείας τοῦ ἀραβοσίτου κατὰ 12.794 στρέμματα, διθέντος ὅτι ὁ ἀραβόσιτος εἶχεν εἰσέλθει εἰς τὸ πρόγραμμα μὲ 8.598 στρέμματα ἅρα $21.392 - 8.598 = 12.794$.

Τὸ P_1 τῆς στήλης P_0 θὰ ἐλαττωθῇ κατὰ $\frac{1,380366 \times 831.635}{2.861.996} = 0,401105$ τὸ ὅποιον ἀντιστοιχεῖ εἰς 4.011.050 δρχ. καθαρᾶς χρηματικῆς προσόδου καὶ ἔπομένως ἡ καλλιέργεια τοῦ σίτου θὰ ἐλαττωθῇ κατὰ $\frac{4.011.050}{313,50} = 12.794$ στρ.

"Αρα τὸ P_1 ἐν τῇ στήλῃ P_0 θὰ γίνη $1,163815 - 0,401105 = 0,762710$ τὸ δόποιον ἀντιστοιχεῖ εἰς $7.627.100$ δρχ. καθαρὰν χρηματικὴν πρόσοδον ἥτοι εἰς $\frac{7.627.100}{313,50} = 24.329$ στρ. σίτου ἐν τῷ συνόλῳ δηλαδὴ ἀκριβῶς $37.123 - 12.794 = 24.329$ στρ.

Συνεπείᾳ τῶν ἀνωτέρω ἡ συνολικὴ καθαρὰ χρηματικὴ πρόσοδος τοῦ νέου προγράμματος παραγωγῆς ηὔξηθη κατὰ $3.001.810$ δρχ. καὶ ἔγινε $54.867.130$ δρχ., ἡ δὲ τελικὴ κατανομὴ τῶν καλλιεργειῶν ἔλαβε τὴν ἀκόλουθον μορφήν :

1) Σῖτος	49.329	στρ.
2) Ἀραβόσιτος		
ἀνοίξεως	21.392	» ἐπὶ πλέον δὲ 20.000 στρ. ζαχαρότευτλα ἐπίσπορα.
3) Βάμβαξ	5.279	» καὶ 5.000 στρ. γεώμηλα ἐπίσπορα.
4) Μηδικὴ	10.000	»
Σύνολον	86.000	»

Εἰς τὸ τελικὸν τοῦτο πρόγραμμα ὁ σῖτος καταλαμβάνει τὰ $57,36\%$ τοῦ συνόλου τῆς ἐκτάσεως τῶν 86.000 στρ., ὁ ἀραβόσιτος τὰ $25,20\%$, ὁ βάμβαξ τὰ $5,81\%$ καὶ ἡ μηδικὴ τὰ $11,63\%$. Τὰ $50,68\%$ τῆς διὰ σίτου καλλιεργουμένης ἐκτάσεως καταλαμβάνουν ἐπίσποροι καλλιεργεῖαι (μετὰ τὴν συγκομιδὴν τοῦ σιτηροῦ), εἰς ποσοστὸν $40,54\%$ τὰ ζαχαρότευτλα καὶ $10,14\%$ τὰ γεώμηλα, ἐνῶ εἰς τὰ $49,32\%$ τῆς ἐκτάσεως ὁ σῖτος διαδέχεται κατ' ἔτος τὸν σῖτον.

Ἡ διὰ τῆς μεθόδου τοῦ «γραμμικοῦ προγραμματισμοῦ» ἔξευρεθεῖσα ἀρίστη λύσις ὡς πρὸς τὴν δργάνωσιν τοῦ ἐνδειγμένου καλλιεργητικοῦ προγράμματος, προσλαμβάνει ίδιαιτέραν σημασίαν ἔξεταζομένη ἐν τῷ πλαισίῳ τῶν καθ' ἕκαστα καλλιεργητῶν τῆς Κωπαΐδος.

Βάσει τοῦ ἀρίστου τούτου προγράμματος, τὸ δόποιον δύναται νὰ ἐφαρμοσθῇ ὑπὸ τοῦ Ὁργανισμοῦ Κωπαΐδος ἐφ' ὅλοκλήρου τῆς ἐκτάσεως τῶν 86.000 στρ., ἡ κατανομὴ τῶν καλλιεργειῶν εἰς τὸ κτῆμα τῶν 24 στρ., τὸ δόποιον κατὰ τὴν διανομὴν ἐλήφθη ὡς «βιώσιμος κλῆρος», ἔχει ὡς κατωτέρω :

1) Σῖτος	13,77	στρ.
2) Ἀραβόσιτος	6,05	» ἐπὶ πλέον δὲ 5,85 στρ. ἀνοίξεως
3) Βάμβαξ	1,39	» ζαχαρότευτλα ἐπίσπορα. καὶ 1,40 στρ. γεώμηλα ἐπίσπορα.
4) Μηδικὴ	2,69	»
Σύνολον	24,00	»

Ἡ τοιαύτη διάταξις τῶν καλλιεργειῶν ἀποφέρει ἐτησίως εἰς τὸν αὐτοκαλλιεργητὴν τῆς Κωπαΐδος 15.300 δρχ. ⁽¹⁾ καθαρᾶς χρηματικῆς προσόδου

1) Ἡ συμβολὴ τῶν διαφόρων καλλιεργειῶν πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ παχίστου τῆς κα-

ήτοι πωσδήν κατά 33,62 %, άνωτερον έκείνου τὸ ὄποιον καρποῦται σήμερον ύπὸ τὸ κρατοῦν σύστημα⁽¹⁾). Η βελτίωσις αὕτη τοῦ οἰκονομικοῦ ἀποτελέσματος δόφείλεται εἰς τὴν ἔντασιν τῆς ἐκμεταλλεύσεως ἀφ' ἐνὸς διὰ τῆς καλυτέρας ἀξιοποίησεως τοῦ διαθεσίμου ὕδατος καὶ ἀφ' ἐτέρου εἰς τὴν εἰσαγωγὴν νέων καλλιεργειῶν περισσότερον ἀποδοτικῶν τῶν ἥδη ὑφισταμένων τοιούτων^{οὐσίου} καὶ βάμβακος.

Η κατὰ τὰ ἀνωτέρω ὑπόλογισθεῖσα καθαρὰ χρηματικὴ πρόσοδος τῶν 15.300 δρχ., μειουμένη κατὰ τὸ ποσδὸν τῶν 300 δρχ. (ἀποσβέσεις ἐργαλείων) δίδει ὑπόλοιπον 15.000 δρχ., τὸ ὄποιον ἀποτελεῖ τὸ γεωργικὸν εἰσόδημα τῆς οἰκογενείας.

Διὰ τῆς ἀφαιρέσεως ἐκ τοῦ γεωργικοῦ εἰσόδηματος τῶν τόκων τῶν ἀπασχολούμενων κεφαλαίων⁽²⁾, σῖτινες ἀνέρχονται εἰς 2.450 δρχ., λαμβάνομεν ὡς ὑπόλοιπον ποσδὸν 12.550 δρχ. τὸ ὄποιον ἐμφανίζει τὴν ἀμοιβὴν τῆς ἐργασίας⁽³⁾.

Πλὴν τῆς βελτιώσεως τοῦ τελικοῦ οἰκονομικοῦ ἀποτελέσματος τῶν μικρῶν τούτων ἐκμεταλλεύσεων ἐκ τῆς καλυτέρας ὄργανώσεως των διὰ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ἐντατικωτέρου προγράμματος καλλιεργείας καὶ ἡ κατανομὴ

θαρρᾶς χρηματικῆς προσόδου ἔχει ὡς κατωτέρῳ :

Καλλιέργεια "Εντασις στρ. Κ. Χ. Π. δρ.	%
1. Σῖτος	13,77
2. Ἀραβόσιτος	6,05
3. Βάμβαξ	1,39
4. Μηδική	2,79
5. Ζαχαρότευτλα β'.	5,58
6. Γεώμηλα β'.	1,40
Σύνολον	15.300,69
	100,0

1) Ύπὸ τὸ ἐφαρμοζόμενον νῦν καλλιεργητικὸν πρόγραμμα ύπὸ τοῦ Ὁργανισμοῦ Κωπαΐδος λόγω τεχνικῶν δυσχερειῶν, ἡ μέση ἐτησία καθαρὰ χρηματικὴ πρόσοδος κτήματος ἐκτάσεως 24 στρ. ἀνέρχεται εἰς 11.450 δρχ. ὡς ἀποτέλεσμα τῆς καλλιεργείας 10 στρ. βάμβακος καὶ 14 στρ. σίτου.

2) Η σημερινὴ ἀξία τῶν ἀδαφῶν α' κατηγορίας τῆς Κωπαΐδος ύπολογίζεται εἰς 2.000 δρχ. κατὰ στρέμμα, τοῦ ἐπιτοκίου δὲ δύο 5 %, ἡ ἔγγειος πρόσοδος ἀνέρχεται εἰς 2.400 δρχ. ἐτησίως. Τὸ ποσδὸν τοῦτο προσαυξάνεται κατὰ 50 δρχ. εἰσέτι (τόκος ἐργαλείων) τοῦ συνόλου οὕτω τῶν τόκων ἀνερχομένου εἰς 2.450 δρχ. ἐτησίως.

3) Η διάρθρωσις αὕτη τῆς ἐπιχειρήσεως ὡς ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ νέου προγράμματος θὰ ἔχῃ ὡς ἀποτέλεσμα πλὴν τῆς αὐξήσεως τῆς καθαρᾶς χρηματικῆς προσόδου καὶ τὴν καλυτέραν διεισποίηστης τῆς ἐργασίας τῆς οἰκογενείας. Οὔτω ὡς συνάγεται ἐκ τοῦ πίνακος 10 τὸ σύνολον τοῦ χρόνου ἐργασίας ἀνέρχεται εἰς 819 ὀρφας ἐτησίως ἥτοι ὁ συντελεστής ἀπασχολήσεως τῆς διατίθεμένης ύπὸ τῆς οἰκογενείας ἐργασίας ἀνέρχεται εἰς 18,6 %. Ο μικρὸς οὕτως συντελεστής είναι ἀποτέλεσμα ἀφ' ἐνὸς τῆς χρησιμοποίησεως εἰς εὐρεῖαν κλίμακα, τῆς μηχανικῆς ἐργασίας καὶ ίδιως εἰς τὸν σίτου, ἀφ' ἐτέρου δὲ εἰς τὴν ἐλλειψιν λαχανοκομίας καὶ κτηνοτροφικῶν κλάδων, σῖτινες ἀπαίτοιν σημαντικὸν ποσοστὸν ἀνθρωπίνης ἐργασίας. Η κατανομὴ τῆς ἐργασίας κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἔτους ἐμφανίζεται ὀσαύτως λίαν ικανοποιητική, τοῦ μεγαλυτέρου ποσοστοῦ ἀνερχομένου εἰς 54 % καταναλισκομένου κατὰ τὴν περίοδον Αύγουστου—Οκτωβρίου, μὴ ἀπαιτούμενης ἐργασίας κατὰ τοὺς τρεῖς πρώτους μῆνας τοῦ ἔτους, δύποτε καὶ αἱ ἀντίξοοι κλιματολογικαὶ συνθῆκαι ἐμποδίζουν τὴν ἀπασχόλησιν εἰς τοὺς ἀγρούς.

Πίναξ 10

Μηνιαία και έτησια κατανομή οικογενειακής έργασίας⁽¹⁾
κατά καλλιεργείας. Κτήμα 24 στρ.

Μήνες	Φύλο	Αριθμός	Βάμβαξ	Μηδική	Ζαχαρό-τευτλα έπισπορα	Γεωμήλα	Σύνολον	%
Άπριλιος	—	—	—	8,93	—	—	8,93	1,09
Μάϊος	—	60,50	6,95	20,53	—	—	87,98	10,76
Ιούνιος	—	81,67	18,07	9,60	—	—	109,34	13,35
Ιούλιος	—	39,33	20,85	15,82	—	—	76,00	9,28
Αύγουστος	—	108,9	—	15,82	83,70	10,50	218,92	26,73
Σεπτέμβριος	—	—	—	7,98	83,70	28,00	119,68	14,61
Οκτώβριος	—	—	14,87	13,39	66,96	9,10	104,32	12,74
Νοέμβριος	—	—	15,29	—	—	5,60	20,89	2,55
Δεκέμβριος	—	—	5,98	—	55,80	11,20	72,98	8,91
	—	290,40	82,01	92,07	290,16	64,40	819,04	100,00

1) Η έργασία του ίδιοκτήτου και των μελών της οικογενείας του έπαρκει πλήρως διὰ τὰς άνάγκας του προκύψαντος προγράμματος διὰ της μεθόδου του γραμμικού προγραμματισμοῦ.

τῶν δαπανῶν καὶ τῶν εἰσπράξεων κατά τὴν διάρκειαν τοῦ ἔτους ἐμφανίζεται πολὺ καλυτέρα ἔκεινης ἥτις ύφισταται σήμερον.

Οὕτω, ἐκ τοῦ πίνακος 11 ἐμφαίνεται ὅτι τὸ σύνολον τῶν χρηματικῶν δαπανῶν, αἵτινες ἀπαιτοῦνται πρὸς ἔφαρμογήν τοῦ ἑκπονηθέντος νέου προγράμματος, ἀνέρχεται εἰς 10.280,97 δρχ. Τὸ τέταρτον τῶν δαπανῶν τούτων ἀπαιτεῖται κατὰ τὸν Ἰούλιον πλέον δὲ τοῦ ἡμίσεος τοῦ συνόλου ἀπαιτεῖται κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ θέρους. Μεγαλυτέραν ὅμως σπουδαιότητα ἀποκτᾷ ἡ ἀνάλυσις τῶν χρηματικῶν δαπανῶν κατὰ κατηγορίας ὡς αὕτη ἐμφανίζεται εἰς τὸν πίνακα 12, ἐξ οὗ συνάγεται ὅτι τὰ 42,64% τούτων ἀπαιτοῦνται πρὸς πληρωμὴν τῶν ἐργασιῶν τῶν ἑκτελουμένων διὰ μηχανημάτων, ἐνῶ αἱ καταβαλλόμεναι εἰς τὸν Ὀργανισμὸν Κωπαΐδος εἰσφοραὶ συνιστοῦν τὰ 25,63% τοῦ συνόλου. Τὰ δύο ταῦτα κονδύλια βαρύνουν ύπερμέτρως ἐπὶ τῆς οικονομίας τῶν καλλιεργητῶν, διθέντος ὅτι αἱ λοιπαὶ κατηγορίαι δαπανῶν συνιστοῦν τὰ 31,73% μόνον τοῦ συνόλου.

“Οσον ἀφορᾶ, τέλος, τὴν κατανομὴν τῶν εἰσπράξεων ἐντὸς τοῦ ἔτους, αὕτη ἐμφανίζεται εἰς τὸν πίνακα 13, τοῦ μεγαλυτέρου ποσοστοῦ εἰσπράξεως συμπίπτοντος μὲ τὴν περίοδον τοῦ χειμῶνος, ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι τὰ προϊόντα τόσον τῶν ἑαρινῶν καλλιεργειῶν ὅσον καὶ τῶν ἐπισπόρων τοιούτων διατίθενται εἰς τὴν ἀγορὰν κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην. Ἐκ τῶν αὐτῶν πινάκων 12 καὶ 13 συνάγεται ἐπίσης ὅτι αἱ μὲν χρηματικαὶ δαπάναι ἀποτελοῦν τὰ 40% τῆς ἀκαθορίστου προσόδου ἡ δὲ καθαρὰ χρηματικὴ πρόσοδος τὰ 60% ταύτης.

Πίναξ 11

Μηνιαίας έτησιας κατανομή χρηματικῶν δαπανῶν κατὰ καλλιεργείας

Κήμα 24 στρ.

Μῆνες	Στρος	Αρχέστρος	Βάμβαξ	Μηδική	Καλλιέργεια	Ζαχαρότευτλα	Γεωμηλαία ἐπιστροφα	Σύνολο	%
Ιανουάριος	34,43	151,25	208,22	14,50	306,90	25,62	740,92	7,21	
Φεβρουάριος;	83,94	15,13	4,52	27,91	11,72	3,50	146,72	1,43	
Μάρτιος	107,32	434,03	—	70,37	—	—	611,72	5,95	
Απρίλιος	—	173,76	66,94	47,24	—	—	287,94	2,81	
Μάιος	—	—	—	156,22	—	—	156,22	1,52	
Τούνες	1.200,12	—	50,51	156,22	241,83	—	1.648,68	16,03	
Τούλιος	1.200,13	—	—	203,99	1.000,00	116,93	2.521,05	24,52	
Αύγουστος	169,75	—	—	203,99	—	632,35	1.006,09	9,79	
Σεπτέμβριος	—	1.354,72	—	47,77	—	18,43	1.420,92	13,82	
Οκτώβριος	—	—	20,85	156,22	—	—	177,07	1,72	
Νοέμβριος	—	—	13,90	—	—	42,00	55,90	0,54	
Δεκέμβριος	1.414,94	—	8,80	—	—	84,00	1.507,74	14,66	
Σύνολον	4.210,63	2.128,89	373,74	1.084,43	1.560,45	922,83	10.280,97	100,00	

Πίναξ 12

Κατανομή χρηματικών δαπανῶν κατὰ κατηγορίας. Κτῆμα 24 στρ.

Κατηγορίες δαπανῶν	Στρος	Κ α λ α λ ε ρ γ ε τ α					Γενική έπιστροφα	Συνολού	%
		Αρχέρσιτος	Βάμβαξ	Μηδεκή	Ζευκεύ- τευτα	Ζευκεύ- τευτα			
Συνόροι και φράται	626,54	108,90	22,94	62,78	502,20	476,00	1.799,36	17,50	
Λιπάσματα	389,99	300,99	—	31,53	369,95	147,35	1.238,82	12,05	
Φάρμακα	74,22	—	48,57	—	—	38,35	161,44	1,57	
Έργασιαι ἐπὶ συμβάσει	1.810,10	887,12	124,24	627,42	676,58	257,33	4.382,79	42,64	
Χοήσις μηλανημάτων	13,77	15,13	4,52	14,51	11,72	3,50	63,15	0,61	
Συγκρότησης έργαλειων	816,75	816,75	173,47	348,19	—	—	2.635,41	25,63	
Εἰσφορά Ορ.Κωπαΐδος	1.297,00	—	—	—	—	—	—	—	
Σύνολον	4 210,63	2.128,89	373,74	1.084,43	1.560,45	922,83	10 280,97	100,00	

Πίναξ 13

Μηνιαία και Ετησία κατανομή εισπράξεων κατά καλλιεργείας (1)

Κτήμα 24 στρ.

Μήνες	Στροφές	Αριθμός	Βάθμοις	Μηδωνή	Ζυγαρίσματα επιστροφά	Γεώμηχα επιστροφά	Σύνολον	%
Ιανουάριος	—	—	451,75	—	2.092,50	700,00	3244,25	12,7
Φεβρουάριος	—	1.815,00	451,75	770,04	2.092,50	700,00	5829,29	22,8
Μάρτιος	—	—	—	—	—	—	70,00	2,7
Απρίλιος	—	—	—	—	—	—	—	—
Μάιος	—	—	—	—	—	—	—	—
Ιούνιος	—	—	—	770,04	—	—	770,04	3,0
Ιούλιος	2.882,06	—	—	—	—	—	2882,06	11,3
Αύγουστος	—	1.815,00	—	770,04	—	—	2585,04	10,0
Σεπτέμβριος	—	—	—	—	—	—	—	—
Οκτώβριος	2.882,06	—	—	770,04	—	—	3652,10	14,3
Νοεμβρίος	2.882,06	—	—	—	—	—	2882,06	11,3
Δεκέμβριος	—	1.815,00	451,75	770,04	—	—	3036,79	11,9
Σύνολον	8.646,18	5.445,00	1.355,25	3850,20	4.185,00	2.100,00	25.581,63	100,0

1) Η κατανομή πάνω εισπράξεων έγγραψτο στη βάση των γράμμων πωλήσεως τῶν προϊόντων ή πότε παραγόντων.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Έκ της ἀναλύσεως τῆς οἰκονομίας τῶν καλλιεργητῶν τῆς Κωπαΐδος ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ βελτιωμένου προγράμματος καθίσταται ἐμφανὲς ὅτι, παρὰ τὴν σημαντικήν αὔξησιν τῆς καθαρᾶς χρηματικῆς προσόδου, αὕτη παρουσιάζεται εἰσέτι μικρὰ μὴ ἐπαρκοῦσα διὰ τὴν κάλυψιν τῶν ἀναγκῶν τοῦ ἴδιοκτήτου καλλιεργητοῦ καὶ τῆς οἰκογενείας του, ἀνευ προσθέτου οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως ἔξι ἄλλων πηγῶν, ὡς εἶναι ἡ ἐργασία εἰς ξένα κτήματα ἢ ἔτεροι ἔξωγεωργικοὶ πόροι. Τὸ ἀνεπαρκὲς τοῦτο εἰσόδημα εἶναι ἀποτέλεσμα κυρίως τῆς ἐκτάσεως τῶν κτημάτων, ἥτις πόρρω ἀπέχει ἀπὸ τοῦ νὰ καταστήσῃ ταῦτα βιώσιμα.

Προέχει ὅθεν κατὰ πρῶτον ἡ προσπάθεια ἐγκαταστάσεως τῶν καλλιεργητῶν ὑπὸ τοῦ Ὀργανισμοῦ Κωπαΐδος εἰς ἑνιαῖα κτήματα (ἔξι ἑνὸς τεμαχίου) ἐντὸς οἰκίσκου κατ' ἀρχὰς καὶ ἡ ἐφαρμογὴ καλλιεργητικῶν συστημάτων βαθμιαίων ἐντατικωτέρων ὡς τὸ πρῶτον τοιοῦτον, ὡστε νὸς ἀποκτήσουν οὗτοι τὰς ἀπαραίτητους γνώσεις διὰ τὴν καλλιέργειαν τῶν νέων φυτῶν ἐν τῇ περιοχῇ, ὡς εἶναι τὰ ζαχαρότευτλα, λαχανικὰ κλπ. Βραδύτερον δὲ ἐκ τῆς διαμορφωθησιμένης καταστάσεως ἐν τῇ περιοχῇ θέλει καταδειχθῆ καὶ ἐκ τῆς χρησιμοποιήσεως τῆς μεθόδου τοῦ «γραμμικοῦ προγραμματισμοῦ» θέλει διαπιστωθῆ ἂν θὰ εἶναι οἰκονομικῶς συμφέρουσα ἡ εἰσαγωγὴ τῆς κτηνοτροφίας ὡς καὶ ποίου κλάδου ταύτης, ἀνευ ἀπομακρύνσεως ἐκ τῆς βασικῆς ἀρχῆς τῆς Ἀγροτικῆς Οἰκονομικῆς ὅτι «ἡ κτηνοτροφία εἶναι συμφέρουσα καὶ ἐνδείκνυται εἰς τὰς περιπτώσεις καθ' ὃς προϊόντα φυτικῆς παραγωγῆς ἢ ὑποπροϊόντα ταύτης (ἀμφότερα παραγόμενα εἰς τὸ κτῆμα) ἢ βιομηχανικὰ τοιαῦτα δύνανται νὰ ἀξιοποιηθοῦν καλύτερον μέσῳ τῶν ζώων, ὡστε τὰ παραγόμενα κτηνοτροφικὰ προϊόντα πωλούμενα ἐν τῇ ἀγορᾷ νὰ συμβάλλουν εἰς τὴν δημιουργίαν καλυτέρου οἰκονομικοῦ ἀποτελέσματος ἐκείνου ὅπερ θὰ προέκυπτεν ἐκ τῆς ἐκποιήσεως τῶν φυτικῶν προϊόντων αὐτουσίων ἀνευ μεταποιήσεως μέσῳ τῶν ζώων», χωρὶς βεβαίως νὰ παραβλέπεται καὶ ὁ παράγων τῆς διατηρήσεως τῆς γονιμότητος τοῦ ἐδάφους, ἥτις τουλάχιστον διὰ τὰ ὀλίγα προσεχῇ ἔτη δύνανται νὰ διατηρηθῇ διὰ τῆς χρήσεως χημικῶν λιπασμάτων, δοθέντος ὅτι εἰς τὰ ἐδάφη τῆς Κωπαΐδος ἡ ὄργανική ούσια εἶναι ἄφθονος ἥρχισιν δὲ ταῦτα συστηματικῶς καλλιεργούμενα μόλις πρὸ 25ετίας.

Ἡ ἀνάπτυξις καὶ ἐπέκτασις ὅθεν τῶν ἀποδοτικωτέρων καλλιεργειῶν τῶν λαχανικῶν καθίσταται ἐπιτακτικὴ εὔθὺς ἔξι ἀρχῆς διὰ συγχρόνου ἰδρύσεως ἐργοστασίων ἐπεξεργασίας τούτων (κονσερβοποιείον διὰ τομάταν κλπ.). Παραλλήλως βασικὴ μέριμνα ἥτις δέον ν' ἀναληφθῇ ὑπὸ τοῦ Ὀργανισμοῦ Κωπαΐδος εἶναι ἡ ὄργανωσις τῆς διαθέσεως τῶν παραγομένων προϊόντων, ὡστε οἱ καλλιεργηταὶ νὰ ἀπολαμβάνουν ίκανοποιητικῶν τιμῶν.

Ἡ ἐπαύξησις ὡσαύτως τοῦ διατιθεμένου πρὸς ἀρδευσιν ὕδατος καὶ ἡ ἐπέκτασις τῆς μεθόδου τῆς τεχνητῆς βροχῆς σημαντικῶς θέλει συμβάλει εἰς τὴν ἐντατικοποίησιν τῶν μικρῶν ἐκμεταλλεύσεων τῆς περιοχῆς. Διὰ τῶν συντελουμένων ἥδη ἐργων εἰς τὴν λίμνην τῆς "Υλίκης πρὸς παροχέτευσιν ὕδατος

εἰς τὴν πεδιάδα τῆς Κωπαΐδος, ὡστε νὰ ἀρδεύεται αὔτη ἐξ ὀλοκλήρου, θὰ ἐπιτευχθῇ ὁ πρῶτος ἀντικειμενικὸς σκοπός. "Οσον ἀφορᾷ ὅμως τὸν δεύτερον, ήτοι τῆς ἐπεκτάσεως τῆς τεχνητῆς βροχῆς, παρουσιάζονται σημαντικαὶ δυσχέρειαι, καθ' ὅσον δὲν εἶναι δυνατὴ ἡ ἀρδεύσις ὑπὸ τοῦ Ὀργανισμοῦ μικρῶν τεμαχίων ἐξ ἑκάστου κτήματος, εἰς τὰ ὅποια ἐναλλάσσονται διάφορα φυτὰ μὲ διαφόρους ἀπαιτήσεις εἰς ὕδωρ ἀπὸ ἀπόψεως χρόνου. Ἡ δυσχέρεια αὕτη εἶναι τεχνικῆς φύσεως, δοθέντος ὅτι τὰ συγκροτήματα τεχνητῆς βροχῆς (ἐν διὰ 500 στρ.) δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ χρησιμοποιηθοῦν διὰ ἀρδεύσεις τεμαχίων ἐκτάσεως 1 – 2 στρεμμάτων. Ἀπομένει ὅθεν ἡ λύσις τῆς χρησιμοποιήσεως τοῦ ὕδατος ἀπ' εὐθείας ὑπὸ τῶν ἐπὶ μέρους καλλιεργητῶν, ὅπότε θὰ παρέχεται εἰς τούτους ἡ δυνατότης τῆς ἐντατικοποιήσεως τῆς ἐκμεταλλεύσεώς των καὶ τῆς ὑπὸ τούτων ἐκλογῆς τοῦ ἐφαρμοστέου καλλιεργητικοῦ προγράμματος, ὅπερ, προσιδιάζει καλύτερον εἰς τὰς συνθήκας ἑκάστου κτήματος. Τὸ ὑψηλὸν ὅμως κόστος τῶν συγκροτημάτων τεχνητῆς βροχῆς καθιστᾶ ἀδύνατον τὴν χρησιμοποίησιν τοῦ ὕδατος ὑπὸ τῶν καθ' ἔκαστα καλλιεργητῶν, ὡς μὴ δυναμένων νὰ ἐπωμισθοῦν τὰς πρὸς τοῦτο δαπάνας.

Εἰς τὸν τομέα τοῦτον κατὰ τὴν γνώμην μας θὰ ἔδει νὰ ἐρευνηθῇ ἡ δυνατότης τῆς χρησιμοποιήσεως μικρῶν συγκροτημάτων τεχνητῆς βροχῆς ὑπὸ δύμάδων καλλιεργητῶν, οἵτινες θὰ εἶναι ἀπὸ κοινοῦ ἰδιοκτῆται τούτων. "Ἄλλως θὰ εἶναι δύσκολος ἡ ἀποφυγὴ τῆς μονοκαλλιεργείας, μὲ δλα τὰ μειονεκτήματά της.

'Ἐκ τῆς ἀναλύσεως ἐξ ἄλλου τῶν χρηματικῶν δαπανῶν, δι' ὧν θὰ ἐπιβαρύνωνται κατ' ἔτος οἱ καλλιεργηταὶ ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ προτεινομένου προγράμματος παραγωγῆς, συνάγεται ὅτι καθίσταται ἐπιτακτικὴ ἡ ἔδρυσις συνεταιρισμῶν μηχανικῆς καλλιεργείας πρὸς ὑποβιβασμὸν τῶν δαπανῶν τῆς κατηγορίας ταύτης, αἵτινες, ὡς ἀνεφέρθη, ἀποτελοῦν καὶ τὸ μεγαλύτερον κονδύλιον, ἐπιδρῶσαι σημαντικῶς ἐπὶ τοῦ ὕψους τῆς καθαρᾶς χρηματικῆς προσόδου.

'Ὦσαύτως ἀπὸ πλευρᾶς πιστωτικῆς πολιτικῆς καταδεικνύεται ἐκ τῆς ἀναλύσεως τῶν δαπανῶν ὅτι ἡ θερινὴ περίοδος εἶναι ἐκείνη καθ' ἣν οἱ καλλιεργηταὶ ἔχουν ἀνάγκην βραχυπροθέσμων δανείων, καθ' ὅσον τότε ἀντιμετωπίζουν τὸ μεγαλύτερον βάρος τῶν ἐτήσιων δαπανῶν των. Τέλος, ἡ δυνατότης μειώσεως τῆς πρὸς τὸν Ὀργανισμὸν Κωπαΐδος εἰσφορᾶς κρίνεται ὡς προβληματική, δοθέντος ὅτι μόνον προιόντος τοῦ χρόνου θὰ καταδειχθῇ ἐὰν ὑπάρχουν περιθώρια μειώσεως καὶ ποῖα θὰ εἶναι ταῦτα.

Χωροῦντες ἡδη εἰς τὴν ἐπισκόπησιν τῆς δξίας τῆς μεθόδου τοῦ «γραμμικοῦ προγραμματισμοῦ», δυνάμεθα μετὰ βεβαιότητος νὰ ἀποφανθῶμεν ὅτι αὕτη παρουσιάζει σημαντικὰ πλεονεκτήματα ἔναντι τῆς μέχρι τοῦδε χρησιμοποιούμενης μεθόδου τοῦ «προϋπολογισμοῦ» πρὸς καλυτέραν δργάνωσιν τῶν ἀγροτικῶν ἐπιχειρήσεων. Διὰ τῆς τελευταίας ταύτης ἐπιτυγχάνεται ὡς γνωστὸν ἡ ἐπιλογὴ τῶν ἀποδοτικωτέρων κλάδων, πλὴν ὅμως καθίσταται ἀδύνατος ἡ ἔξεύρεσις τοῦ optimū τοῦ προγράμματος ήτοι τῆς ἐπτάσεως ἡν θὰ λάβῃ ἔκαστος κλάδος ἐν αὐτῷ, ὡστε νὰ ἐπιτευχθῇ τὸ maximaū τοῦ κέρδους.

'Αντιθέτως, διὰ τῆς μεθόδου τοῦ «γραμμικοῦ προγραμματισμοῦ» ἐπιτυγ-

χάνεται διὰ τοῦ τελευταίου πινακίου (εἰς τὸ ὄποιον δὲν ὑπάρχουν πλέον ἀρνητικοὶ συντελεσταὶ ἐν τῇ γραμμῇ $Z_j - C_j$ τῶν διανυσμάτων δράσεως) τὸ optimum τῆς χρησιμοποιήσεως δοθέντων συντελεστῶν τῆς παραγωγῆς ὑπὸ τῶν ἐπιλεγέντων κλάδων, δ συνδυασμός τῶν ὄποιων δίδει καὶ τὸ maximum τοῦ κέρδους.

¹ Ιδιαιτέρων ὅλως σπουδαιότητα ἀποκτᾷ ἡ μέθοδος τοῦ «γραμμικοῦ προγραμματισμοῦ» ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι παρέχει τὴν δυνατότητα διὰ τῆς ἀναλύσεως τῶν συντελεστῶν τῆς γραμμῆς $Z_j - C_j$ τῶν «διανυσμάτων ἀδρανείας» τοῦ τελευταίου πινακίου, τοῦ ὑπολογισμοῦ τοῦ ποσοῦ καθ' ὃ αὐξάνει τὸ οἰκονομικὸν ἀποτέλεσμα τοῦ προγράμματος ἐκ τῆς προσθήκης μιᾶς εἰσέτη μονάδος ἐνὸς ἐκ τῶν συντελεστῶν τῆς παραγωγῆς, οἵτινες εύρισκονται εἰς τὴν διάθεσιν τῆς ἐπιχειρήσεως εἰς περιωρισμένας ποσότητας.

'Εκ τῆς συγκρίσεως τῶν τιμῶν τούτων πρὸς τὸ κόστος τῆς μονάδος τοῦ ἀντιστοίχου συντελεστοῦ παρέχεται ἡ δυνατότης εἰς τὸν διευθύνοντα τὴν ἐπιχείρησιν νὰ ἀποφανθῇ ἐπὶ τῆς περαιτέρω ἐντατικοποιησεως ταύτης, διὰ τῆς χρησιμοποιήσεως προσθέτων μονάδων συντελεστῶν παραγωγῆς, τηρουμένων βεβαίως πάντοτε τῶν βασικῶν ἀρχῶν ἐφ' ὧν στηρίζεται ἡ χρῆσις τῆς μεθόδου. "Ετερον πλεονέκτημα τῆς νέας τεχνικῆς εἶναι ὅτι ἐκ τοῦ τελευταίου πινακίου παρέχονται συγκεκριμένα στοιχεῖα ἐπὶ τοῦ ποσοῦ καθ' ὃ θέλει ἔλαττωθῇ τὸ οἰκονομικὸν ἀποτέλεσμα τοῦ προγράμματος, ἐὰν ἀποσυρθῇ ἐκ τούτου ἐν στρέμμα ἐδάφους μιᾶς τῶν καλλιεργειῶν ἐπὶ σκοπῷ ἀναπτύξεως ἑτέρας τοιαύτης.

Εἰς τὰ ἀνωτέρω πλεονεκτήματα τῆς μεθόδου ἀντιπαρατάσσεται τὸ γεγονός ὅτι τόσον αἱ τιμαὶ τῶν χρησιμοποιουμένων συντελεστῶν τῆς παραγωγῆς σον καὶ αἱ τοιαῦται τῶν πωλουμένων προϊόντων μεταβάλλονται συναρτήσει τῆς προσφορᾶς καὶ τῆς ζητήσεως τούτων, ὁπότε παύει νὰ ὑφίσταται ἡ ὑπόθεσις τῶν «σταθερῶν ἀναλογιῶν» μειονέκτημα τὸ δόποιον παρουσιάζεται καὶ κατὰ τὴν χρῆσιν τῆς μεθόδου τοῦ «προϋπολογισμοῦ». Τοῦτο ὅμως δὲν μειώνει τὴν ἀξίαν τῆς μεθόδου, ἡτις ὑπερέχει ἔναντι τῶν ἀλλων, δοθέντος ὅτι αὕτη δὲν προβολλεται ὡς τὸ μόνον μέσον διὰ τοῦ δόποιου ἐπιλύονται ὅλα τὰ προβλήματα ὀργανώσεως τῶν ὀγροτικῶν ἐκμεταλλεύσεων διὰ τῆς χρησιμοποιήσεως μιᾶς ἡλεκτρικῆς ἀριθμομηχανῆς, ἀλλὰ ὡς ὁ ἀριστος βοηθὸς εἰς τὸν οἰκονομολόγον, τὸν ἔχοντα πλήρη τεχνικήν κατάρτισιν ἐν τῷ πλαισίῳ τῆς γεωπονικῆς ἐπιστήμης πρὸς ἐπίλυσιν τῶν ἀναφυομένων ἐκάστοτε προβλημάτων ὀργανώσεως τῶν ἀγροτικῶν ἐκμεταλλεύσεων.

Καὶ εἰς τὸν τομέα ὅμως τοῦτον ἐπετεύχθη σημαντικὴ πρόοδος ἀπὸ τοῦ 1958 διὰ τῆς βελτιώσεως τῆς τεχνικῆς καὶ ἐπιλύσεως προβλημάτων μὲν μεταβαλλομένας τὰς τιμὰς τῶν παραγομένων προϊόντων.

² Εν κατακλεῖδι, ἡ χρῆσις τῆς μεθόδου τοῦ «γραμμικοῦ προγραμματισμοῦ», ἡτις τόσον ἔχει συμβάλει μέχρι τοῦδε εἰς τὴν ἐπίλυσιν σπουδαιοτάτων προβλημάτων ἐν τῇ ἀγροτικῇ οἰκονομίᾳ, χρήζει περαιτέρω ἐρεύνης διὰ τῆς χρησιμοποιήσεως ταύτης πρὸς ἀντιμετώπισιν ζητημάτων ὀργανωτικῆς τῶν ἐκμεταλλεύσεων ἐν τῇ πράξει, ὥστε νὰ καταδειχθοῦν τὰ ἰσχυρὰ καὶ ἀσθενῆ σημεῖα ταύτης, ἐπενεχθοῦν δὲ οὕτω αἱ δυναταὶ βελτιώσεις. Τὴν βάσιν, ὅμως, διὰ τὴν

έφαρμογήν τῆς μεθόδου δέον νὰ ἀποτελῇ πάντοτε ἡ ὑπαρξία ἀκριβῶν δεδομένων, ἐν τινι περιφερείᾳ ἢ ἐκμεταλλεύσει, τόσον ὡς πρὸς τοὺς διαθεσίμους συντελεστὰς παραγωγῆς ὅσον καὶ ὡς πρὸς τὰς προβλεπομένας ἀποδόσεις, τὰς ἀπαιτουμένας δαπάνας καὶ τὰ προβλεπόμενα ἔσοδα τῶν διαφόρων καλλιεργειῶν ἢ κτηνοτροφικῶν κλάδων.

Πίναξ 1

Εἶδος Καλλιεργείας	Αποδόσεις κατὰ στρ.	Προϊὸν	Τιμαὶ εἰς δραχμὰς
1. Σῖτος	230 KG	1. Σῖτος	2,73/KG
2. Βάμβαξ	150 » (¹)	2. Βάμβαξ	6,50 »
3. Ἀραβόσιτος	450 »	3. Ἀραβόσιτος	2 »
ἀνοίξεως	200 » (²)	4. Ζαχαρότευτλα	300 / Τόννοι
ἐπίσπορος	4 / τόννοι	5. Γεώμηλα	1000 / »
4. Ζαχαρότευτλα	2,5 »	6. Τομάτα	600 / »
ἀνοίξεως	1,5 »	7. Κουνουπίδι	800 / »
5. Γεώμηλα (ἐπίσπορα)	3 »	8. Μηδική	1000 / »
6. Τομάτα	2 »		
7. Κουνουπίδι			
8. Μηδική	0,9/1,5 » (³)		

1) Σύσπορος βάμβαξ.

2) 'Η ἀπόδοσις νοεῖται μετὰ τὴν ἀποξήρανσιν.

3) Ο πρῶτος ἀριθμὸς ἀντιστοιχεῖ εἰς τὴν ἀπόδοσιν μηδικῆς κατὰ τὸ πρῶτον ἔτος ὃ δὲ δεύτερος δῆλοι τὴν μέσην ἐτησίαν ἀπόδοσιν ἀπὸ τοῦ 2-5 ἔτους.

Κόστος συντελεστῶν παραγωγῆς

Πίναξ 3: Σπόροι

Πίναξ 4: Λιπάσματα

Εἶδος	Κόστος	Εἶδος	Κόστος
1. Σῖτος	3,50 δρχ. / KG	1. 33- 0- 0	3,15 δρχ. / KG
2. Βάμβαξ	3,30 » / »	2. 31- 0- 0	2,15 » / »
3. Ἀραβόσιτος	4,50 » / »	3. 0-16- 0	1,13 » / »
4. Ζαχαρότευτλα	30,00 » / »	4. 0- 0-48	2,22 » / »
5. Γεώμηλα	2,00 » / »		
6. Τομάτα	100,00 » / 1000 φυτά		
7. Κουνουπίδι	75,00 » / 1000 φυτά		
8. Μηδική	45,00 » / KG		

Πίναξ 5
Φάρμακα

Είδος	Κόστος
1. "Ασβεστος	0,50 δρχ. / KG
2. Chlordane 50 %	70,00 » / »
3. D.D.T. 10 %	10,00 » / »
4. Θειϊκός χαλκός	8,00 » / »
5. Θεῖον	2,73 » / »
6. Πίτυρα	1,00 » / »
7. 2,4 D.	42,12 » / »

Πίναξ 6
Κόστος χρήσεως Γεωργικών Μηχανημάτων

Είδος έργασίας	Κόστος
1. "Αροστις μετρία	25 Δρχ. / στρ.
2. Δισκοσβάρνισμα	8 » / »
3. Κυλίνδρυσμα	5 » / »
4. Διασπορά λιπάσματος	4 » / »
5. Σπορά διὰ σπαρτικῆς μηχανῆς	10 » / »
6. Ζιζανιοκτονία	5 » / »
7. Ψεκασμοί καὶ ἐπιπάσεις	5 » / »
8. Αύλακωμα	15 » / »
9. Θερίζοαλωνισμὸς σίτου	9-11% τῆς παραγωγῆς
10. 'Εκκοκκισμὸς ἀραβισίτου	7 % » »
11. Δεματοποίησις μηδικῆς (1)	12 % » »
12. 'Εκρίζωσις γεωμήλων καὶ ζαχαροτεύτλων	30 δρχ. / στρ.
13. Μεταφορὴ προϊόντων (2) ἢ σπόρων, λιπασμάτων κλπ.	4 % τῆς μεταφ. ποσότητος
14. 'Αποδήρανσις ἀραβισίτου καὶ ξηραντήριου	0,10 δρχ. / KG

1) Ούπολογισμὸς γίνεται βάσει τῶν τιμῶν τοῦ παρελθόντος ἔτους, ὅτε οἱ παραγωγοὶ κατέβαλον 2 δρχ. κατὰ μπάλλων χόρτου μηδικῆς βάρους 18 KG. περίπου.

2) Τὸ ποσοστὸν κυμαίνεται ἀναλόγως τῆς ἀποστάσεως.

Πίναξ 7

Έργαλεῖα καὶ Ὅλικὰ Κτήματος Ἐκτάσεως 24 στρ. ἐν Κωπαΐδι καὶ ἐτήσιαι
Χρηματικαὶ Δαπάναι Συντηρήσεως—Ἐπισκευῶν

ΕΙΔΟΣ	Πόσον	Τιμὴ Μονάδος δρχ.	Συνολικὴ ἀξία δρχ.	Ἐτήσιαι Χρ. Δαπάναι δρχ.	Μ. Ο. Χρησιμοποίησες δρα	Χρηματικαὶ δαπάναι καθε δραν ἔργ. δρχ.
1. Σκαλιστήρια .	5	40	200	10% ἀξίας 5% »	400	0,05
2. Φυτευτήρια	2	10	20	—	200	0,005
3. Κοσιές (¹)	3	—	—	—	—	—
4. Πηρούνια (²)	3	30	90	—	—	—
5. Θειωτήρ (ἐπιστήθιος)	1	250	250	30% »	30	0,25
6. Σάκκοι (³)	20	15	300	—	—	—
7. Κιβώτια (τομάτας) (³)	10	15	150	—	—	—
8. Κοφίνια (³)	5	30	150	—	—	—

1) Διὰ τὰς κοσιάς ὑπολογίζομεν χρηματικὴν ἐπιβάρυνσιν τῆς μηδικῆς διὰ συντήρησιν καὶ ἐπισκευᾶς εἰς ἀναλογίαν 4 δρχ./στρ. καὶ διὰ τὰ πηρούνια 2 δρχ. στρ.

2) Διὰ τοὺς σάκκους ὑπολογίζομεν ἐπιβάρυνσιν 1 δρχ./στρ.

3) Τὴν καλλιέργειαν τομάτας καὶ κουνουπιδίου ἐπιβαρύνομεν μὲ τὸ σύνολον τῶν χρηματικῶν δαπανῶν πρὸς συντήρησιν καὶ ἐπισκευὴν τῶν κιβωτίων καὶ τῶν κοφινίων, τὰς δποίας ὑπολογίζομεν ἀνερχομένας εἰς 3 δρχ./στρ. καὶ 2 δρχ./στρ. ἀντιστοίχως.

Πίναξ 8

**Καλλιεργητικά Έργασίαι, Συντελεσταί Παραγωγής και Χρηματικά Δαπάναι
Κατά Στρέμμα Στίου (μετά άνοιξιστικης ή έπιστορον καλλιέργειας).**
Αποδόσεις 230 KG.

'Εργασία	'Υλικά			Χρηματικά			Δαπάναι			Σύνθολον Χρηματικών Δαπανών
	Έτος	Ποσόν	Τιμή Μον.	'Υλικάν	'Εργα- λίων	Συμβάσει	'Εργασία	Έπιπλο	Λοιπά (³)	
1) Δισκοσβέρτισμα (¹)	10/12-25/12	-	-	-	-	-	8,00	-	94,19	94,19
2) Μεταφορά λιπαστέρων	10/12-25/12	0-16-0	25 KG	1,13 δρ.	28,25	-	1,13	-	-	8,00
3) Αιπαντις	10/12-25/12	-	-	-	-	-	4,00	-	-	1,13
4) Δισκοσβέρτισμα							8,00	-	-	32,25
5) Μεταφορά σπόρου							1,82	-	-	8,00
6) Σπόρα	10/12-25/12	σπόρος στήνου	13 KG	3,50 »	45,50	-	10,00	-	-	55,50
7) Κυλίνδρισμα	20/1 -10/2	-	0,128 KG	42,12 »	5,39	-	5,00	-	-	5,00
8) Ζήσιμοι στονιά	25/2 -15/3	2,4	-	-	-	1,00	62,79	-	-	10,39
9) Συγκομιδή	20/6 -10/7	-	-	-	-	1,00	17,33	-	-	63,79
10) Μεταφορά (²)	20/6 -10/7	-	-	-	79,14	1,00	123,07	-	94,19	17,33
										297,40

1) Οπαί ο στόπος δικαλούμενης τηρίου ή καλλιέργειας του έδαφους συνιστάται είς μίαν θερινή χρονισμό και είναι δισκοσβέρτισμα ή διεκθεταρά Χρηματική πρόσοδος είναι 313,50 δρχ.

2) Αι διαπόντια μεταφορές δικαλούμενης τηρίου είναι 4% της διεκθετης της μεταφερουμένης ποσότητος προϊόντος υπολογίζονται επί του διπολισμούς μετά την άσφαλτισης παραστργωγής του διπολισμούς στην ποσότητα προϊόντος καταβαλλούμενου είς τόνο 'Οργανισμόν Καποτάριος διεκθετη, πλέον το ποσόστιον του Δημοσίου, τρίτην δύσιο δικαλούμενης τηρίου κατά το παρόστατον διπερ τυχόν καταβέβλλει ή καλλιέργειας διεκθετης διαπάνως συγκομιδής. είς τούς διεκθετης μηχανών συγκομιδής.

3) Εν τῇ στήλῃ ταύτη περιλαμβάνονται τὰ καταβαττλόμενα εἰς τὸν Οργανισμὸν Καποτάριο τὴλη (διεκθετοῦνται 15% / τῆς παραγωγῆς).

Ακαθάριστος Πρόσοδος 230 × 2,73 = 627,90 Δρχ.
Χρηματικά Διπολισμάτα
Καθερά Χρηματική Γράβσαδος 330,50 »

Πίναξ 9

Καλλιεργητικοί Έργασίαι, Συντελεσταί Παραγωγής και Χρηματικοί Δαπάναι
Κατά στρέμμα Βάψιβακος, 'Απόδοσης 150 KG

Έργασία		Ημερομηνία		Έτη παραγωγής		Έτη παραγωγής		Έτη παραγωγής		Χρηματικοί Δαπάναι	
'Υλικά		Είδος		Ποσόν		Τιμή Μονάδας		Υλικών		'Εργασίας μηδεστεράς	
1) "Αροτσι	(¹⁾)	-	-	-	-	-	-	-	-	124,80	124,80
2) Διακοσθέρινησμα 2X	1/4-15/4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	25,00
3) Κυλινδρισμα	1/4-15/4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	16,00
4) Μεταφορά σπόρου	15/4-30/4	-	-	Σπιρός 5 KG	3,30	16,50	-	-	-	-	5,00
5) Σπιρός	15/5-31/5	5,00	-	-	-	-	-	-	-	-	0,66
6) Σκάλισμα 1ον	1/6-30/6	-	Δρός. Μηδαρ	-	-	-	0,25	-	-	-	10,00
7) Αρδευσης 1-2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,25
8) Μεταφορά θείου	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
9) Θειώσης 2X	5/6-20/6	3,00	Θείον	12,81 KG	2,73	34,94	-	-	-	-	1,40
10) Σκάλισμα 2ον και δρασμα	20/6- 5/7	15,00	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11) Σκάλισμα 3ον	1/7-15/7	-	Δρός. Μηδαρ	65 μ³	-	-	-	-	-	-	-
12) Σκάλισμα 3ον	5/7-20/7	10,00	-	-	-	-	-	-	-	-	-
13) Αρδευσης 4-5	16/7-15/8	-	Δρός. Μηδαρ	130 μ³	-	-	-	-	-	-	-
14) Συγκομιδή 1η	10/10-20/10	10,00	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2α	10/11-20/11	10,00	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3η	1/12-10/12	4,00	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15) Μεταφορά	10/10-10/12	2,00	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Σύνολον		59,00								51,44	3,25
										89,39	124,80
											268,88

1) "Οταν δ' θέματα δικολούσθησαν τότε ή δροσής έκτελεσται κατά Σηπτέμβριον-Οκτώβριον. Μετά βετεράκα και γενικώς σημειώνεται καλλιέργεια ως και μετά έπιστροφον τοισύνην ή δροσής έκτελεσται έντος του Ιανουαρίου.

2) Εν τη στήλη ταύτη περιλαμβάνονται τα καταβαλλόμενα εις τὸν 'Οργανισμὸν Κοινωνίδος τέλη (διά τὸν βάτονα 19,2 KG. Βάτεβακος κατὰ στρέμμα διά παραγωγὴν διών τῶν 128 KG. κατὰ στρέμμα).

'Ακαθάριστος Πρόσθιος 150 X 6,50 = 975,00 Δρ.

268,88 »

Χρηματικοί Δαπάναι
Καθαρά Χρηματικοί Πρόσθιος

Πίναξ 10

Καλλιεργητικά έργασία, συντελεσταί παραγωγής και χρηματικά δαπάναι
Κατά στρέμμα δραβοστού (άνοιξεως). Απόδοσις 450 KG

Έργασια	Ημερομηνία	Επεξεργατικά Ανθεκτικά	Έλεγχος	Ποσόν	Τιμή Μιον.	Υλικάν	Χρηματικά δαπάνατ	Έργασιών συμβάσει	Λιοπτάτη
1) Υποστήριξη	(1)	—	—	—	—	—	—	25,00	—
2) Μεταφορά λιπαστικών	1/3-31/3	—	21-0-0	10 KG	2,15	—	1,99	—	25,00
3) Λιπαστικός	—	—	0-16-0	25 KG	1,13	49,75	—	4,00	1,99
4) Δικοσθάνισμα 2X	1/3-31/3	—	—	—	—	—	—	—	135,00
5) Μεταφορά σπόρου	15/4-30/4	—	Σπόρος (ύβριδη)	4 KG	4,50	18,00	—	0,72	—
6) Σπόρα	—	—	αρδ. θάρρος	250 μ³	—	—	—	10,00	—
7) Σκάλισμα 1ον και άρσισμα	15/5-30/5	10,00	—	—	—	—	—	—	16,00
8) Αρδευσης 1-4	16/6-31/7	—	αρδ. θάρρος	250 μ³	—	—	—	0,50	—
9) Σκάλισμα 2ον με τά προ-	—	—	20,6-5/7	20,00	—	—	1,00	—	0,50
Χώματος	15/8-31/8	—	12,00	—	—	—	—	—	—
10) Συγκομιδή	—	—	6,00	—	—	—	—	—	—
11) Μεταφορά	—	—	—	—	—	—	—	—	—
12) Εκκοκκισμός	—	—	—	—	—	—	—	—	—
13) Μεταφορά	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Σύνολον	48,00	—	—	—	—	—	—	—	—
					67,75	2,50	146,63	135,00	351,88

Ακαθέριστος πρόσδοσης
Χρηματικά δαπάνατ
Καθαρά χρηματική πρόσδοσης

- 1) Ήδη και είς των βέβαιακα.
- 2) Τέλη Οργανωμένη Κοινωνίδος διερχόμενα είς 15 % τής παραγωγής.

50 × 2 = 900,00 ΔΡΧ.
351,88
548,12 »

Πέντε 11

Καλλιεργητικά έργασία, συντελεσταί παραγωγής και χρηματικοί δαπάναι
Κατά στρέμμα δραβοστίου (έπισπορος). Απόδοσις 200 KG (¹)

Έργασία	Ημερομηνία	Υλικά			Χρηματικά δαπάναι			Έργασ. έπισπορος	Χρηματικά δαπάναι
		Ειδος	Ποσόν	Τιμή Μον.	Υλικών	Ποσόν	Τιμή Μον.		
1) Προάρδευσης	26/ 5-12/ 7	άρδ. ζβωρ	60 μ³	—	—	—	—	25,00	25,00
2) "Αρροτσ	28/ 6-15/ 7	—	—	—	—	—	—	1,76	1,76
3) Μεταφορά λιπαριστού	28/ 6-15/ 7	—	21—0—0	10 KG	44,10	—	—	—	—
4) Λιπαντσις	—	0-16-0	20 KG	1,13	—	—	—	4,00	48,10
5) Δισκοσβάρισμα	28/ 6-15/ 7	—	—	—	—	—	—	—	—
6) Μεταφορά σπόρου	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7) Σπόρα	28/ 6-15/ 7	—	οπόροφ.	4 KG	18,00	—	—	0,72	0,72
8) "Αρδευτική	16/ 7-31/ 7	άρδ. ζβωρ	65 μ³	—	—	—	—	—	28,00
9) Σκάλισμα λον και άρσισμα	25/ 7-10/ 8	10,00	—	—	—	—	—	—	—
10) "Αρδευτική	2α	1/ 8-15/ 8	—	—	—	—	—	0,50	0,50
11) Σκάλισμα μετά παραχώματος	10/ 8-25/ 8	20,00	—	—	—	—	—	—	—
12) Συγκομιδή	15/10-31/10	12,00	—	—	—	—	—	—	—
13) Μεταφορά σπασδίκων	—	3,00	—	—	—	—	—	—	—
14) Εκκοκκισμός	—	—	—	—	—	—	—	—	—
15) Μεταφορά	—	—	—	—	—	—	—	—	—
16) "Αποξήρανσης	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Σύνολον		45,00	—	—	—	62,10	2,50	110,65	175,25

1) Η διάρδοση είς δραβοστίου προ τῆς διαδρόμου είς ξηραν-
τήριον είναι 220 KG.

Άκαθάριστας πρόσθιος
Χρηματικά δαπάναι

200 × 2 400,00 Δρχ.
175,25 »
224,75 »

Καθαράς χρηματική πρόσθιος

Π Ε Ν Α Ξ 12

Καλλιεργητικά έργασία, συντελεσταὶ παραγωγῆς καὶ χρηματικοῖ δαπάναι
κατὰ στρέμμα ζαχαροεύτλων (θυοίξεως). Απόδοσις 4 τόννοι.

Εργασία	Ημερομηνία	Τάξιδια			Χρήματα και δαπάναι			Σύνολον χρηματικῶν δαπανῶν
		Επίδοση	Ποσόν	Τιμὴ Μον.	Τίμη Τάξιδων	Έργα- λειψιν συμβέβεκεν	Λουπταὶ ⁽²⁾	
1) Αρροσίς	(1)	—	—	—	—	—	25,00	124,80
2) Μεταφορὰ λιπάσματος	1/2-28/2	—	21,0·0	20 kg. 0,16·0	2,15 40 kg. 0,048	121,50	4,86	25,00
3) Αιπανσίς	—	—	—	—	—	—	—	4,86
4) Δισκοδενδρυντμα 2X	1/2-28/2	—	—	—	—	—	16,00	16,00
5) Κυλινδρισμός	1/2-28/2	—	—	—	—	—	5,00	5,00
6) Μεταφορὰ σπόρου	—	—	—	—	—	—	3,60	3,60
7) Σπορόδιο	1/4-20/4	—	σπόρος χρόνωρ	300 kg. 50 μ ³	30	90,00	10,00	100,00
8) Αρδευσίς 1 γη	1/6-15/6	—	—	—	—	—	—	—
9) Συλλογὴ μαζικὴ. ρεζιφορά	1/6-20/6	15,00	χρόνωρ	120 μ ³	—	0,75	—	0,75
10) Αρδευσίς 2-3	1/6-15/7	—	χρόνωρ	—	—	—	—	—
11) Συλλογὴ μαζικὴ 2ον	5/7-20/7	15,00	χρόνωρ	130 μ ³	—	0,75	—	6,75
12) Αρδευσίς 4-5.	1/6-7/15/8	—	χρόνωρ	—	—	—	—	—
13) Συλλογὴ μαζικὴ 3ον	5/8-20/8	12,00	—	—	—	0,60	—	0,60
14) Έργο ζωσίς	1/10-15/10	—	—	—	—	—	30,00	30,00
15) Συγκέντρωσις ριζῶν και φύτωσις	5/10-20/10	15,00	—	—	—	—	—	—
16) Μεταφορὰ	5/10-20/10	—	—	—	—	—	40,35	40,35
Σύνολον		57,00	2,10	138,81	124,80	477,21		

(1) Οις και εἰς τὸν βάθισμα.

(2) Τέλη Οργανισμοῦ Κωπαΐδος ἀνεργόμενα εἰς τὴν
δεξιὰν 19,2 κληρ. βαθμών τοῦτον στρέμμα.

Αναθέριστος πρόσσθιος 4×300=1.200,00 Δραχμ.

Χρηματικοὶ δαπάναι
Καθεράρχη Χρηματική πρόσσθιος
722,97

Πεντακις 13

Καλλιεργητικά έργασται, συντελεσταί παραγωγής και χρηματική δαπάνα, κατά στρέμμα ζαχαροεύτων (έπισπόρων). Απόδοσις 2,5 τόνοι.

Έργαστα	Ημερομηνία	Ανθρωπινή έργωρα	Ειδος	Ποσόν	Τιμή Μον.	Υγιανά	Έργα-λειων	Χρηματικοί δαπάναι	Σύμβολον ληματικών δαπανών
1) Προσδευτικός	25/6—12/7	—	άρδ. βαδωρ	60 μ³	—	—	—	—	—
2) Αροσίς	28/6—15/7	—	—	—	—	—	—	25,00	25,00
3) Μεταφορά λιπασμάτων	—	—	21.00	10 kg.	2,15	—	—	2,65	2,65
4) Διπλανίς	28/6—15/7	—	0.16-0 0.0-48	20 kg. 10 kg.	1,13 2,22	66,30	—	4,00	70,30
5) Δισκοσβέργισμα 2×	28/6—15/7	—	—	—	—	—	—	—	—
6) Μεταφορά σπόρου	28/6—15/7	—	σπόρες	—	—	—	—	—	—
7) Στοράξ	28/6—15/7	—	σπόρες	3 kg.	30,00	90,00	—	16,00	16,00
8) Κυλίνδρουσμα	28/6—15/7	—	—	—	—	—	—	3,60	3,60
9) Αρδεύσεις 1—3	16/7—20/8	—	άρδ. βαδωρ	150 μ³	—	—	—	10,00	100,00
10) Σκάλισμα 1συ και αραίωμα	15/8—25/8	15,00	—	—	—	—	—	5,00	5,00
11) Αρδεύσεις 4	20/8—31/8	—	άρδ. βαδωρ	50 μ³	—	—	0,75	—	0,75
12) Σκάλισμα 2συ	16/9—30/9	15,00	—	—	—	—	—	—	—
13) Σκάλισμα 3συ	16/10—31/10	12,00	—	—	—	—	—	0,60	0,60
14) Εκρύζωσης	—	—	—	—	—	—	—	30,00	30,00
15) Συγκέντρωσης φρτωσις	Δεκέμβριος	10,00	—	—	—	—	—	—	—
16) Μεταφοράς	—	—	—	—	—	—	—	25,00	25,00
Σύνολο		52,00				156,30	2,10	121,25	279,65

*Ακαθόριστος πρόσοδος 2,5 × 300 = 750,00 Δρχ.
Χρηματικά δαπάνενται 279,65
Καθαρά χρηματική πρόσοδος 470,35

Καλλιεργητικά έργασίαι, συντελεσταί παραγωγής καὶ χρηματικά] δαπάναι

κατὰ στρέμμα γεωμήλων (έπισπόρων). Ἀπόδοσις 1,5 τόνων

Εργασία	Ημερομηνία	Άνθρωπην έπρ. δραχ.	Ετήσιος	Τιμή μονάδας	Χρηματικά δαπάναι	Σύνολαν Χρηματικῶν δαπανῶν
			Πλοσθ	Τιμή μονάδας	Έργα-σῶν έπι-συμβάσεων	
1) Προσρήματας	20] 7—31] 7	—	ζρδ. βιορ	60 μ³	—	—
2) „Αροσίς	25] 7—5] 8	—	—	—	—	25,00
3) Μεταφορά λιπάσματος	—	—	21.0·0	10 kg.	—	4,21
4) Λιπαγμός	—	—	0.16·0	25 kg.	105,25	109,25
5) Δισκοσβέργησμα	25] 7—5] 8	—	—	—	—	—
6) Ανλάκωμα	—	—	—	—	—	15,00
7) Προσβάστησις σπόρου καὶ μεταφορά	25] 7—5] 8	—	σπόρος	170 kg.	2,00	340,00
8) Φυτευσις	1] 8—5] 8	4,00	—	—	—	—
9) Κάλυψις σπόρου	1] 8—5] 8	—	ζρδ. βιορ	100 μ³	—	15,00
10) Αρδεύσεις 1—2	10] 8—31] 8	—	—	—	—	—
11) Σκάλισμα 1ον	25] 8—10] 9	10,00	ζρδ. βιορ	—	0,50	0,50
12) Ψεκασμοὶ 3×	Αύγ. Σεπτ.	—	—	1,33 kg.	8,00	—
13) Αρδεύσεις 3—4	1] 9—30] 9	—	ζρδ. βιορ	100 μ³	0,50	—
14) Σκάλισμα 2ον καὶ παράχωμα	20] 9—5] 10	20,00	—	—	1,00	1,00
15) Εγρήγορσις καὶ συλλογὴ	25] 11—10] 12	10,00	—	—	—	30,00
16) Φόρτωσις καὶ μεταφορά	25] 11—10] 12	2,00	—	—	1,00	60,00
17) Ψεκασμὸς εἰς άποθήκην	—	—	1,63 kg.	10,00	16,30	2,00
Συνολον	46,00				472,86	2,50
						183,81
						659,17

·Αναθύριστος πρόσοδος 1,5×1000=1.500,00 Δρχ.
Χρηματικά δαπάναι
Καθερά χρηματική πρόσοδος 840,83 Δρχ.
659,17 Δρχ.

Π ι α σ ί α

Καλλιεργητικά έργασία, συντελεσταί παραγωγής καὶ χρηματικά δαπάναι
 Ἐγκατάστασις 1 Στρ. Μηδικῆς. Απόδοσις 1ου έτους 0,9 τόνοιο

Ἐργασία	Ημερογραφία	Τιμή η κατασκευαστικής			Χρηματικά δαπάναι		
		Ετήσιος	Πισθν	Τιμή Μον.	Τιμή η κατασκευαστικής	Έργα της συμβάσεων	Δαπάναι
1) Ἀρροτός 2X	1]2—28]2	—	—	—	—	—	—
2) Μεταφορὰ λιπαράσματος	10]3—25]3	—	—	—	—	50,00	124,80
3) Δέπανσις	10]3—25]3	—	0—16—0	500 Κ.G.	1,13	2,26	50,00
4) Σεβάρνυσμα 2X	10]3—25]3	—	—	—	56,50	4,00	2,26
5) Κυλίνδρουσμα	25]3—10]4	—	—	—	—	16,00	60,50
6) Μεταφορὰ σπόρου	25]3—10]4	—	—	—	—	5,00	16,00
7) Σπορά	25]3—10]4	—	Σπόρος	2,5 Κ.G.	45,00	112,50	5,00
8) Βοτάνησμα 2X	15]4—31]5	32,00	—	—	—	10,00	122,50
9) Αρδευστές 1—8	"Ιούν.—Σεπτεμβ.	—	Αρδευστέρων	500 μ³	—	—	—
10) Κοπή χόρτου 3X	Θέρισες Σεπτεμβ.	9,0	—	—	—	—	—
11) Αγρόδευσις χόρτου 3X	»	3,0	—	—	—	2,00	2,00
12) Δεματοποίησις 3X	»	—	—	—	—	108,00	108,00
13) Μεταφορά	»	1,00	—	—	—	24,03	24,03
Σύνολον		45,00			169,00	2,00	223,79
						124,80	519,59

Καλλιεργητικαί ἔργασσαι, συγχεισταὶ παραγωγῆς καὶ χρηματικὴ δαπάνα
Κατὰ στρέμμα μηδικῆς καὶ κατ' ἔτος. Απόδοσις 1,5 τόνων

Ἐργασία	Ημερομήνια	Εποχής	Ποσόν	Χρηματικὴ δαπάνα		Χρηματικὴ δαπάνα σύμβασει	Λοιπὸν	Χρηματικὴ δαπάνα σύμβασει
				Ταχύτης	Εργα- λεύθερη			
1) Κοπή 1η „Αλλιένευσις	10] 5—25] 5	4,00 1,60	— —	— —	0,80 0,40	— —	— —	124,80 124,80
2) Δεματοποίησις	20] 5—5] 6	0,40	—	— —	— —	36,00 9,03	— —	0,80 0,40
3) „Αρδευσις 1—2 Μεταφορά	25] 5—25] 6	—	ἀρδ. βύδωρ	120 μ ³	— —	— —	— —	— 45,03
4) Κοπή 2α λοιπὰ διε εἰς πρώτην καὶ μεταφορὰν	20] 6—5] 7	4,00	—	—	0,80 0,40	36,00 —	— —	36,00 0,40
5) „Αρδευσις 3—4 καὶ μεταφορά	23] 6—8] 7	1,60 0,40	— —	— —	— —	— 9,03	— —	9,03
6) Κοπή 3η λοιπὰ διε εἰς 1ην καὶ μεταφορά	25] 6—25] 7	—	ἀρδ. βύδωρ	130 μ ³	— —	— —	— —	— —
7) „Αρδευσις 5—6 καὶ μεταφορά	20] 7—5] 8	4,00	—	—	0,80 0,40	36,00 —	— —	36,00 0,40
8) Κοπή 4 λοιπὰ διε εἰς 1ην καὶ μεταφορά	23] 7—8] 8	0,40	—	—	— —	— 9,03	— —	9,03
9) „Αρδευσις 7—8 καὶ μεταφορά	25] 8—25] 9	—	ἀρδ. βύδωρ	140 μ ³	— —	— —	— —	— —
10) Κοπή 5η λοιπὰ διε εἰς 1ην καὶ μεταφορά	1] 10—15] 10 10] 10—25] 10	4,00 1,60 0,40	— — —	— — —	0,80 0,40 —	36,00 — —	— — —	36,00 0,40 9,30
		30,00			6,00	225,15	124,80	355,95

Αναθέρψις πρόσοδος 100 έτους 0,9 × 100 = 900,00 Δρχ.
„ 2—5 ” 4×1,5×1000=6,000,00 ”
„ 2—5 ” 4×1,5×1000=6,000,00 ”
Συνολικὴ πλαθύτερος πρόσοδος 6,900,00 ”
Χρηματ. δαπάνα, 100 έτους 519,59 Δρ. + Χρηματ.
δαπάνα 2—5 έτους 1.423,80 Δρ.=Σ.ν. γρ.ην. δαπ. 1943,39 Δρ.
Καθόρας ληφθανατικὴ πρόσοδος 4,956,61 ”
κατ. νομ. ανα. γρ.ην. πρόσ. έπαν. 4,956,61 κατ. 991,32 δρ. κατ. στρέμμα.

Πίναξ 17

Χορηγούμεναι ποσότητες υδατος εις τάς διαφόρους καλλιεργείας ἐν Κωπαΐδι εἰς κ. μ. κατὰ στρέμμα. Ἀρδευσις διὰ τεχν. βροχῆς

Περίοδος	Στις	Βάμβαξ	'Αραβόσιτος		Ζαχαρότευτ.		Γεώμ. έπιστη.	Μηδική
			'Ανοίξ.	'Επίσ.	'Ανοίξ.	'Επίσ.		
16]4—30]4	—	—	—	—	—	—	—	—
1]5—15]5	—	—	—	—	—	—	—	—
16]5—31]5	—	—	—	—	—	—	—	—
1]6—15]6	—	50	55	—	50	—	—	20
16]6—30]6	—	55	65	20	55	20	—	60
1]7—15]7	—	65	65	40	65	40	—	62
16]7—31]7	—	65	65	65	65	50	60	66
1]8—15]8	—	75	—	65	65	75	25	70
16]8—31]8	—	—	—	—	—	50 (¹)	75	67
1]9—15]9	—	—	—	—	—	25	50	60
16]9—30]9	—	—	—	—	—	—	50 (²)	40 (²)
Σύνολος	—	300	250	190	300	260	260	510

1) Κατὰ τὸν Αὔγουστον ὑπολογίζονται τρεῖς ἀρδεύσεις ἐκ 50 κ. μ. ἐκάστη.

2) Ἐνίστε λόγῳ πρωιμων βροχῶν δὲν παρίσταται ἀνάγκη ἀρδεύσεως κατὰ τὴν περίοδον ταύτην.

Πίναξ 18

Συγκεντρωτικὸς πίνακας Καθαρᾶς Χρηματικῆς προσόδου καθ' ὁμάδας καλλιεργειῶν κατὰ στρέμμα καὶ κατ' ἔτος

Όμάδας Καλλιεργειῶν	Καθαρὰ Χρηματικὴ Πρόσοδος Δρχ.
1) Στις	313,50
2) Βάμβαξ	706,12
3) 'Αραβόσιτος (ἀνοίξεως)	548,12
4) Ζαχαρότευτλα (ἀνοίξεως)	722,79
5) Στις καὶ 'Αραβόσιτος (ἐπίσπορος)	555,35
6) Στις καὶ Ζαχαρότευτλα »	800,85
7) Στις καὶ Γεώμηλα »	1.171,33
8) Μηδική	991,32

Πτυναξ 19

Κατανομή 'Ανθρωπίνης' Εργασιας εις τάξ διαφόρους Καλλιεργείας
Κατά μήνα καὶ κατ' 'Έτος εις ώρας κατά Στρέμμα

Καλλιέργεια	Απρίλιος	1-15	16-30	1-15	16-30	1-15	16-31	Αγρούστας	Σεπτέμβριος	'Οκτώβριος	Νοέμβριος	Δεκέμβριος	Σύνολος
1) Σίτος	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	59,00
2) Βάμβαξ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3) Αραβόσιτος ,Ανοίξεως Έπιστροφος	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	45,00
4) Ζυχαρότευτλα ,Ανοίξεως Έπιστροφα	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	52,00
5) Γεέδημηλα Έπιστροφα	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	46,00
6) Κουρουπάδι, Έπιστροφο	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	75,00
7) Τομάτα	-	11,00	8,00	5,00	19,00	16,00	10,00	23,00	24,00	18,00	-	-	134,00
8) Μηδική	-	3,20	1,20	6,16	0,64	2,80	3,24	2,43	3,24	2,43	0,43	3,84	33,00